

KKK

Katolikus Középiskolai Főigazgatóság
Dunánineni Kerület

Budapestvidéki Tankerület

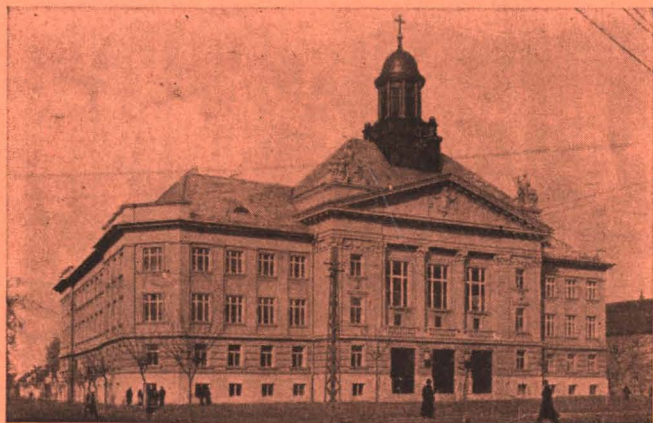
A KECSKEMÉTI
KEGYES-TANÍTÓRENDI RÓM. KAT. GIMNÁZIUM
ÉVKÖNYVE

AZ 1938—39. ISKOLAI ÉVRŐL

AZ ISKOLA FENNÁLLÁSÁNAK CCXXV. ÉVE

SZERKESZTETTE:
SZOMOLÁNYI JÓZSEF
IGAZGATÓ

KECSKEMÉT, 1939

KIADTA AZ ISKOLA IGAZGATÓSÁGA KECSKEMÉT, PIARISTA-TÉR
TELEFON: 1—18

Katolikus Középiszkolai Főigazgatóság
Dunáninnyi Kerület

Budapestvidéki Tankerület

A KECSKEMÉTI
KEGYES-TANÍTÓRENDI RÓM. KAT. GIMNÁZIUM

ÉVKÖNYVE

AZ 1938—39. ISKOLAI ÉVRŐL

AZ ISKOLA FENNÁLLÁSÁNAK CCXXV. ÉVE

SZERKESZTETTE:
SZOMOLÁNYI JÓZSEF
IGAZGATÓ

KECSKEMÉT, 1939

KIADTA AZ ISKOLA IGAZGATÓSÁGA KECSKEMÉT, PIARISTA-TÉR
TELEFON: 1—18

A nagy őrsváltás

XI. Pius—XII. Pius

1939. febr. 10-én utolsót dobant Ratti Achilles, pápa-nevén XI. Pius szíve. Elfogadta az Úr ezt az értékes életet, melyet kétszer is följánlott áldozatnak a világ békességeért. Első szava, melyet világgá kiált, apostoli vezérgondolata: Pax Christi in Regno Christi! Utolsó szava, melyet remegő, halódó ajakkal párnájába suttog: Pace, Béke! A krisztusi béke emberének távozára gyászba borította az egész világot. A mi szívünket is.

17 évvel ezelőtt a világháború erkölcsi, anyagi és világnézeti romjainak kellőközepén foglalta el trónját. Abban az időben szinte üres szőlamként hatott békéről beszélni a megvadult, az egymás ellen való küzdelemben végsőkéig kimerült, véreskezű népek előtt. De XI. Pius, kit a vatikáni könyvtár csendes termeiből a lengyel követség és a milánói bíborosérsekség után, egy-két éves szokatlan lendülettel emel a Szentlélek Péter trónusára, nem hagyja abba az elfelejtett krisztusi ajándék hangoztatását. Mint ahogy semmitől sem állt el, amiről nagy lelke úgy érezte, hogy az Isten kívánja tőle, hogy azt valóra váltsa. Egész életében két nagy terv hevíti: egységbe terelni a keresztény népeket és missziós buzgósággal építeni a Jó Pásztor egyetlen aklát a sötétség népei számára. Az álmalakiási jövendölés szavát hitellel segíti az a bátorság és elszántság, mellyel szembenéz és megmondja véleményét a legújabb idők hamis prófétáinak. Valóban »Fides Intrepida« tudott lenni.

A milánói szurtos utcagyerekek kalazanciusi lelkű apostolából, a könyvek halk szerelmeséből Péter felelősségteljes őrhelyén egy nem mindennapi, nagyszabású uralkodó-egyénség bontakozik ki. A népek közös atyja, ahogy gyakran és szívesen nevezgette magát, fáradhatatlanul osztja körleveleiben az orvosságot napjaink üszkösödő sebeire. Ezek a körlevelek nem megszokott jámbor szózatok, melyeket elolvasnak az illetékes helyeken s aztán az irattár polcaira tesznek, hanem nagyerejű, néha szinte prófétai tanítások, melyek besugározzák és áthatják az egész világot. A Quadragesimo Anno, Casti Connubii, Deus Scientiarum Dominus nem pusztá körlevél-címek már, hanem valóságos köz-források, melyekből szünetnélkül merít a világ.

XI. Pius 1929. febr. 11-én megkötötte Olaszországgal a híres lateráni egyezményt. Ezzel lemond a pápa világi hatalmáról s megelégszik a szinte csak jelképszámba vehető, parányi Vatikán-állammal. Nagy szó volt ez, melyet az ő helyén kevesen tudtak volna kimondani. De űelőtte magasabb célok lebegtek. Egymástután köti megegyezéseit az államok vezetőivel. Ezzel nemcsak rendet teremt a kapcsolatok és jogok területén, hanem lassankint páratlan tekintélyt szerez a pápaság közjogi helyzetének, mely belső valóságát tekintve III. Ince, vagy XIII. Leó nagyságával ér föl. A mult század dermedtsége és vallási közömbössége után esodálatos életet tud elővarázsolni az Egyházban az Actio Catholica hatalmas szervezetének megalkotásával.

Hogy rólunk, magyarokról miképen vélekedett, világosan mutatják tettei. Feledhetetlen emlékünk marad tőle, hogy 1938-ban nálunk hívja össze az eucharisztikus világkongresszust. Atyai szívében mindig meleg helyet hordozott számunkra. Ezt sokszor meg is mondja a kihallgatásra jelentkező magyaroknak. Nagy megnyugvás pápai ajkokról hallani: »Mi szeretjük Magyarországot nagy és dicső multjáért, szeretjük sokat ígérő jelenéért, szeretjük azok miatt a nehézségek és megpróbáltatások miatt, melyeket el kellett szenvednie.« Ennyi atyai érzés biztosan talál módot, hogy az Úr Isten közvetlen közelségében is tegyen valamit értünk.

Akinek helyét átadta, minden szempontból alkalmas arra, hogy feledtesse velünk az árvaság keserű érzését és bizalommal töltsön el a jövőre nézve. A kecskeméti Nagytemplom higgadt, öreg magyarjaival együtt valamennyien ujjongó gyermekekké változtunk a hírre, hogy az új pápa a volt világkongresszusi követ, XI. Pius nagynevű államtitkára: Pacelli Jenő lett. Megismertük és egy csapásra megszerettük, mikor köztünk járt. Midőn XII. Pius néven az Egyház élére került, könny szaladt a szemünkbe a gondolatra, hogy ez az ember nem régen áhítattal térdelt a Szentkorona és első királyunk jobbkeze előtt és hogy édesanyánk drága nyelvén, magyarul szólt hozzánk. Tehát tud rólunk és becsül bennünket. A választás után tartott hálaadó istentisztelet igazi örömszolgálat volt az Úr előtt, hogy épen őt választotta ki és őt adta nekünk. De XII. Pius sem felejtett el minket új méltóságában. Mindíg fölragyog a szeme, ha magyarral találkozik és szíve szeretetét lelkendezve sűríti bele egy-két magyar mondatba: »Kedves Magyar Gyermeeim! Éljen Magyarország! Éljen Mária országa! Az eucharisztikus Jézus szeretete legyen veletek!«

Legyen áldott, méltó utód, ki az Úr nevében jön!

Tihanyi Tibor.

BOROS ANTAL

(1863—1938)

Okt. 8-án kora reggel megszólalt templomunk lélekharangja, tudatta velünk, hogy Boros Antal rendtársunk megért az Úrhoz. Keveset betegeskedett, inkább csak gyöngéledett, nem vártuk, hogy eltávozik körünkől. S most, amikor az Úr akaratában megnyugodva Isten hozzádot mondunk megboldogult rendtársunknak, röviden vázoljuk az éllhunyt pályafutását, mely épera ofyán esuedes voít, mint életének vége.

Életrajzi és működési adatait saját följegyzéseiből vesszük, s azokat csak itt-ott kellett egy-két vonással kiegészíteni, hogy megboldogult tanártársunk egész életképe szemünk elé táruljon.

1863 jún. 13-án született Herenden tisztes iparoscsaládból. Többen voltak testvérek, köztük a legifjabb Antal volt. A gimn. I—VI. oszt. a veszprémi kegyesrendi gimnáziumban járta. Itt nyerte hivatását a piarista életre. 1881-ben lépett a rendbe, s az újoncév kitöltése után a rend kecskeméti gimnáziumában végezte el a VII—VIII. osztályt. Innen Nyitrára került, ahonnan a kétéves teológiai tanulmányok elvégzése után a rendfőnök Kolozsvárra helyezte, miután 1886 aug. 7-én Roskoványi Ágoston nyitrai püspök áldozópappá szentelte. A kolozsvári egyetemet 1887—89-ig látogatta mint magyar és latin-szakos tanárjelölt. Az alapvizsgálat után mint helyettes tanár ment Pozsonyszentgyörgyre. Kétéves itt működése után 1891—92-ben Magyaróváron tanít, majd Nagykárolyba kerül, ahol első ízben öt évig működik. Az 1892—93. tanévben XIII. Leó pápa ötvenéves jubileumára rendezett ünnepségen Boros Antal főgimnáziumi hitszónok ismertette a nagy pápa életét és pápaságának történetét. De az évek tovasuhantak. 1898-ban Nagykanizsán, majd 1898—1903. években Sátoraljaújhelyen találjuk. 1903 őszén másodízben kerül vissza Nagykárolyba. Négyéves itt tartózkodása alatt teszi le a szak- és pedagógiai vizsgát is. Innen megy Lévára, ahol 1903-tól egészen 1919 május 4-éig tanított. 1919 okt. 19-én a megszálló csehek átvették az intézetet. A rend vezetősége, amikor már világosan kitűnt, hogy a csehek nem engedik meg a magyar piaristák működését, az egész tanári kart elhozatta. Csak a házfőnök-igazgató és három rendtag maradt ott, köztük Boros Antal is. Három évet tölt még Léván, s innen visszatér Szentgyörgyre, oda, ahol tanári működését meg-

kezdte. Ekkor már túl volt a férfikor delén, betöltötte 60. életévét, 1922-ben hazatért Veszprémbe, ahol még 2 évig tanít abban az iskolában, melyből egykor elindult. A rendfőnök azután 1925-ben Debrecenbe helyezte nyugalmába. A következő évben jött Kecskemétre, életének utolsó állomáshelyére, 36 éves piarista munka után.

Teltek-multak a nyugalom évei, s mi már csak az egyre jobban őszülő Tóni bácsit ismertük, ki szívesen szedegette elő a múlt emlékeit. Kedveségre és figyelmeségre mindenki vel szemben kinyílt a szíve, s igen jól esett neki, ha rendtársai meglátogatták szobájában. Igaz, hogy a harminchat évnek sok élménye, eseménye elfakult emlékezetében, lassan már csak a jelen érdekeltte, s gondolatai befelé és Isten felé fordultak. Talán piarista nevelő multja is ebbe az irányba terelte figyelmét. Hiszen nemcsak szakárgyait tanította és időnkint a III. osztályban a német nyelvet, melynek ismeretét a szülői házból hozta magával, hanem tanította éveken át több helyt a hittant is, nevelte az ifjúságot mint hitszónok. Nagykárolyban pedig, ahol a rendnek plébániája is volt, mint segédlelkész és elemi isk. hitoktató működött s ugyanakkor vezette az ottani Kat. Legényegyletet is. Léván, ahol oly hosszú ideig működött, közben a Szepesi Imre-Önképzőkör vezető tanára s a helybeli kórház kápolnájának igazgatója is volt.

Ezek is mozaikszemei annak a harminchatéves piarista munkának, melyet rendtársunk lelkiismeretesen, odaadással és pontosan végzett. Ez utóbbi nemesak a fiatal tanárnak volt jellemző vonása, hanem az maradt egészen élete végéig. De már nem érte meg az idejének sorsdöntő nagy eseményét: a nov. 2-i bécsi döntést, mely visszaadta Lévát a magyar szent koronának, már nem láthatta meg azt a zászlót, melyet tanítványaink készítettek és ajándékoztak a visszakerült lévai gimnáziumnak, szeme már csak a keresztre révedezett, s a szíve azt susogta: »Óh Jézus, ha minden elmúlt, vezess haza.«

Dr. Nyers Lajos.

DR. POZSGAY REZSŐ

(1884—1939)

Még frisssek voltak a virágok az őszi síron, a természet még alig bontogatta ki zöldleveles bokrétáját, ismét megszólalt a lélekharang. Gyorsan szállt hozzánk a hír: dr. Pozsgay Rezső, a város köztiszteletben és szeretetben álló Rudi bácsija, a Szt. István-kórház egyik szobájában az Urban csendesen elhunyt. Szégyenkezés nélkül töröljük ki szemünkből a legördülő könnyeseppet, a csendes fájdalom tanúját. Nem is olyan régen azzal búcsúztunk megboldogult rendtársunktól: Visszavárjuk, úgy érezzük, hogy hiányzik a mi szűkebb családi körünkből. Most visszajött közénk: megpihenni abban a földbe, melyhez gyermekkorától kezdve annyi szál fűzte. Bezárult mögötte az ember földi élete, befutotta azt az életkört, melyet számára Istent elrendelt.

Ez az életút nem ragyogó ívelésű »karrier« volt, hanem a szerzetes-paptanár befelé élő áldozatos életének útja, a másokért élő, dolgozó nevelő egyéniségnek kisugárzása másokra. Egyéniségének, egész mívoltának kialakításában a családi kör és az egyéniségében mindjobban beleszövődő piarista szellem volt a legfontosabb tényező. 1834. ápr. 7-én született a sopron-megyei Egyed községben. A tanulmányzó gyermek első szárnybontogatása a bencések soproni (I—III. oszt.), majd pápai (IV. oszt.) gimnáziumában indult meg, s innen ment át a veszprémi piarista gimnáziumba. A lelkében szunnyadó hivatás itt bontakozott ki, s vitte őt megállás, visszanezés nélkül a piarista munkás életútjára. 1901-ben a VI. oszt. elvégzése után lépett a rendbe, s az újoncév leteltével a rend kecskeméti gimnáziumában fejezte be középiskolai tanulmányait jeles eredménnyel 1904-ben. Hittudományi és egyetemi tanulmányait Kolozsvárott végezte az 1905—1908. években. Itt tette le a doktori szigorlatot. Értekezésének tárgya: A konstantinápolyi latin császárság története volt. Dolgozott a rendi főiskola folyóiratában, a Kalazantinumba is. Itt jelentek meg: Boldog Pirrotti Pompilius emlékezete (10. é. f.), II. Rákóczi Ferenc és Hanaczius Ferenc emlékezete (12. é. f.). Az 1908—1909. tanévre a budapesti gimnáziumhoz nyert beosztást. A fiatal tanár Budapesten erős egyéniségek között kezdte meg tanári működését. Maywald József, Prónai Antal, Suták József, Ormándy Miklós, Vörös Cyrill, Schütz Antal nemcsak nevek, hanem mindegyike sajátos egyéniség képvi-

selője is. A kezdő tanár itt jó iskolába járt. Belekapcsolódott abba a munkába, mely éppen a rend központi gimnáziumában évről-évre újszerűbb vonásokat öltött, s főbb mozzanataival a régi piarista pedagógia korszerű hajtását fejlesztette ki. Szívesen vett részt a diákkirándulásokon. Diákjaival járta be Esztergomot, az Alduna vidékét, Visegrádot és Gödöllőt. A háborús években több rendtársával együtt résztvett a Bajza-utcai kórház lelkipásztori munkájában. Irodalmi és társadalmi tevékenysége még szűkebb körben mozgott. A Századok 1918. évi folyamában alaposan és szakszerűen ismertette Yollaud Artumnak a The Nations' Histories c. sorozatban megjelent angolnyelvű munkáját Magyarországról, s ismeretterjesztő előadást tartott a Központi Kat. Legényegyletben. Saját szavai szerint útban volt, hogy tanácsadó válgék belőle, de a rendfőnök másként határozott. 12 éves tanári működés után rábízta a kecskeméti ház és gazdaság vezetését. Az 1918—20-as évek zűrzavaros eseményei: a kommunizmus és a román megszállás után kifosztott és kárvallott gazdaságot vett át Kecskeméten. Az új házfőnök és gazdasági gondnok önbizalmát dr. Tóth György, nyugalmazott házfőnök és tb. tanácsos is élesztgette s látta el útmutatásokkal. Új helyzetében a hazuról hozott gazdasági ismereteit a kezdeti tapogatódzások után egyre inkább mélyítette, gazdagította és gyümölesöztette a társház és a rend javára. A föld iránti szeretete, mely mintegy családi, ősi örökségképen élt benne, összeforrt az Alföld földjével és népével, mely époly szívósan kapaszkodott bele a futó homokba, mint hajdan ősei a török uralom idején. Ha csak futó pillantást is vetünk könyveire, azok önkéntelenül is elárulják gazdájuk többirányú érdeklődését. A nem éppen szökványos és átlag történelmi szakmunkákhoz mihamar az Alföldre, Kecskemét város történetére és gazdasági életére vonatkozó művek is csatlakoztak, s évről-évre gazdagodott könyvtára a gazdaság minden ágát tárgyaló gazdasági szakmunkákkal. A hosszú évek önművelésének, tapasztalatának és kitaró munkájának első eredménye az lett, hogy a ház kiheverte a román megszállás okozta károkat, s a gazdaság fejlődésnek indult. A szakavatott gondos munka jó hírnevet szerzett a kecskeméti rendház gazdaságának és gondnokának, aki nagy hozzáértéssel és szorgalommal vezette a birtok kezelését. A rendi gazdaság mellett nagy odaadással és ügyszeretettel dolgozott a Gazdasági Egyesületben, mely különösen is a szívéhez nőtt a rábízott gazdlák ügyes-bajos dolgaival együtt.

Mint házfőnök és gazda is tagja volt a gimnázium tanári testületének, s tanítványai szívesen emlékeznek vissza rá. Valóban mint tanárember, minden vonatkozásban életre nevelő volt, az iskolában, az iskolán kívül is, amikor szélesebb keretek között mintegy nép- és nemzetnevelő munkát fejtett ki. Ebben nagyrésze volt a lelke mélyén élő gyermekszeretetnek, s annak a sajátos adottságának, amellyel le tudta bilineselni a tanulni.

tudnivágyó gyermeki érdeklődést: színes előadásának, melyet állandóan táplált egy élményekben gazdag képzelőtehetség és adomázó íróinkra emlékeztető mesefonó és közlő képesség. Nem zárta magába ismereteit, élményeit s tapasztalatait, hanem bőven, két kézzel osztogatta, hogy mások életét gazdagítsa, bearányozza vele. Közösségben és közösségnek élő ember volt, ki szívesen elbeszélgetett s minél inkább megtalálta a kapesot, az aranyhídat hallgatóságához, annál szívesebbé, elevenebbé és egyénibbé vált előadása. Mindezzel nemcsak szórakoztatott, hanem a maga sajátos módján oktatott is, s a fiatalabbaknak olyan élettapasztalatokkal szolgált, melyeket csak a kor és a jó emberismeret tud nyújtani. Mind szélesebb körben terjedő munkásságával és bekapcsolódásával Kecskemét gazdasági életébe, hűséges jóbarátokat, számos jóismerőt és tisztelőt szerzett személyének, s azon keresztül a rendnek is. S közben a tollat sem eíti ki kezéből. Az 1925-ben megjelent Emlékkönyvben megemlékezik Horváth Döméről, iskolánk nagy pártfogójáról. 1932-ben a Kecskeméti Piarista Diákegyesület közgyűlésén pedig Dönötör Sándor emlékezetét örökítette meg, s a Rákóczi-jubileum alkalmával a Vezérlő fejedelem alakját állította az ifjúság elé. (1935).

S most mindez: könyveit, melyekből ismereteket merített, írásai és előadásai, melyekben közkinccsé tette ismereteit és tapasztalatait, tevékenysége Kecskemét gazdasági életében, mellyel ismét nevelt és segített, s a kimeríthetetlen élet, melyből megfigyeléseit, élményeit merítette, — mindez elmaradt mögötte. Betegsége úgyhoz kötötte őt, akinek élete a szabad természet volt. De még akkor is, a betegágyon, remélte vagy talán inkább sóvárogta, hogy visszatérhet régi munkaköréhez, a földhöz, melyből kihajt az élet, szárba szökken a gabona s hullámozó, aranyos kalásztenger lesz, melyet levágnak, megőrölnék, hogy ízes, meleg kenyeret adjon sok éhes emberszájnak. Őt Isten akaratából a betegség örölte fel, s megtért pihenni abba a földbe, melyért annyira rajongott és annyit dolgozott. S mindazok, akik utolsó búcsúszót mondtak koporsójánál, úgy érezték, hogy az övék volt, nekik adott legtöbbet talentumaiból, melyet az Úrtól kapott. Nagy a bizalmunk, hogy hűséges sáfárkodásáért megjutalmazza őt az élet Ura.

Dr. Nyers Lajos.

Iskolánk története.

Intézetünk immár 225 éves multra tekint vissza. Alapítója Koháry István gr. országbíró volt. Egyike a magyar barokk korszak kiemelkedő egyéniségeinek, akik vallásuk és nemzetük művelődése érdekében sokat tettek és áldoztak. Koháry, akit iskolázottsága, műveltsége, közéleti szereplése és életének gazdag tapasztalatai széles látókörű emberré tettek, tudatában volt az iskolázás jelentőségének. De nemcsak ez vezette őt az iskola alapításában, hanem az is, hogy Kecskemét városának egyik, még pedig eléggé tekintélyes földesura volt. Kecskemét városa, melyet a felszabadító hadjárat és Rákóczi felkelése, főleg azonban a rácok pusztításai majdnem koldusbotra juttattak, nem volt abban a helyzetben, hogy a maga erejéből középfokú iskolát tudjon emelni és fönntartani. Koháry meglehetősen érdeklődéssel kísérve a kecskeméti sorsát, maga veszi kezébe a kezdeményezést, és az iskolának a vezetését a piaristákra bízta (1714). Erre az elhatározására döntő hatással volt saját élménye: 1712-ben Nyitrán személyesen ismerte meg a piaristák nevelő munkásságát. Szándékát rövidesen valóra váltotta és 1715. február 21-én a piaristák meg is kezdték működésüket 63 tanulóval.

A város lakossága ünnepélyesen fogadta s fényes kocsisorban hozta be az első piaristákat, Keszleőkeői Majthényi Domokos házfőnököt, Kovácsovic Pált, az iskola első igazgatóját és Bieliczky Agoston tanárt. Ideiglenesen a Mária-Társulat házáat boesátották rendelkezésükre (ez a mai színház helyén volt). Innen járogattak el a vélhetőleg nem messze fekvő elemi iskolába, melyet kérésükre a tanítás céljaira átengedtek nekik. Ugyanekkor a róm. kat. Egyház gondozásukra bízta a homoki Kisboldogasszony- és a Szt. Mihály-kápolnát, mely közel esett az iskolához és ideiglenes lakóhelyükhöz is.

A következő évben (1716) megnyílt az első és a második osztály (cl. infima és media) és a tanulók száma 118-ra emelkedett. A plébániai iskolában kilenc évig működtek a piaristák. 1724-ben azonban kénytelenek voltak kiköltözni belőle, mert az épület már igen rongált állapotban volt. Az év végéig s az 1724—25. év elején a helyreállított Mária-társulati ház ebédlőjében tanították az ifjúságot. Az új rendház építése azonban már annyira előrehaladott, hogy 1724. november 23-án átköltözhettek a rendház épületébe. Az iskola a társház két földszinti szobájába helyezkedett el, az atyák pedig az emeletre költözködtek. 1724—25-ben megnyílt a harmadik osztály (cl. syntaxistarum) is.

Az átköltözködés alkalmával a Szt. Mihály-kápolnát is visszaadták a plébániának, s ezután a kissé messzebb fekvő Homoki-kápolnát látogatták. Ez azonban, főként téli időben, nem volt alkalmas misehallgatásra. Ezért 1729-ben Demka Sándor a rendház alsó folyosóját középen elzáratta és kápolnává alakította. De ez is kicsiny volt az ifjúság és a hívők számára. Szükségesnek mutatkozott a templom felépítése is. 1729. Szentháromság vasárnapján tették le a templom alapkövét s 1735-re elkészült a templom szentélye a főoltárral. Ezzel a hívők és a piaristák régi vágya teljesült.

A piaristák lelkes és odaadó munkája következtében az iskola jóhírneve egyre jobban növekedett, s messze vidékről sereglettek Kecskemétre a tanulóiifjak. Kecskemét így nemcsak a Duna—Tisza-köz katolikusságának lett művelődési középpontja, hanem az É.-nyugati- és É.-keleti Felvidékről, Erdélyből, a katonai határvidékről s Dunántúlról is sokan fölkeresték. A kis- és nagykunsági, jászági magyar fiúkkal együtt német polgárgyerekek, azután tótok, szerbek és kat. délszlávok (dalmátok és horvátok) is szorgalmasan látogatták iskolánkat, de akadtak közöttük bolgár és rutén anyanyelvűek is. Sok volt közülük házitanító, kiket részben a piarista tanárok hoztak magukkal szűkebb hazájukból. De akadt közöttük vándor- és koldusdiák is. Az ifjúság száma 1777-ig némi hullámzással állandóan növekedett. 1730-ban a rendháztól egy kissé távolabb új épületet emeltek az iskola számára, s ide költöztették át az ifjúságot. 1754-ben megnyitották a poétikai és retorikai osztályt is, s ezzel az intézet hatosztályos gimnázium lett. Az ifjúság növekvő száma s a régi (1730-as) iskola épületének rozogasága miatt szükségessé vált újabb építkezés. 1758-ban Rákóczy Miklós házfőnök és igazgató rendbehozatta a régi iskolaépületet, majd a poétikai és retorikai osztály számára új épületet emeltetett (az ú. n. »piarista konviktus«, mely 1938-ig állt fenn a telekrésznek azon a szögletén, ahol mostan Erdős Imre emléktáblája van elhelyezve. Bár a tanítás nyelve latin volt, mégis az iskola szerencsés fekvésénél fogva színmagyar környezetben a magyarosításnak egyik legjelentősebb tényezője lett. A piarista rend is azért rendeli ide a bölcseleti és a teológiai tanfolyamot végző rendi növendékeket, hogy a magyar nyelvet minél jobban megtanulják. Itt működik 1731-től kezdve a második rendi újoncnevelő intézet is egészen 1849-ig. A rendfőnököknek is székhelyük volt Kecskemét 1730—1732-ig.

A piaristák alapítójuk szándékának megfelelően először az elemi nép-oktatást veszik gondozásukba s iskoláik csak lassan nőnek ki gimnáziumokká. A jezsuita rend eltörlése után azonban egyre nagyobb jelentőségre emelkednek s átveszik a jezsuita iskolák egy részét is. Tanításukban alkalmazkodtak a gyakorlati élethez, s már a Ratio Educationis (1777) előtt az íráson kívül a hittant, a latin és német nyelvet, majd a földrajzot, görögöt.

a római és a hazai történelmet rendes tantárgyként tanították. A magyar nyelvet Cörver br. rendfőnök Methodus-a alapján már 1758-tól kezdve kötelezően tanították. A Ratio Educationis tanterve tehát semmi zökkenőt sem okozott az iskola munkájában. Annál nagyobb megrázkódtatással jártak a rendre s egyúttal az iskola működésére is II. József intézkedései. Az iskola hanyatlásnak indult. 1788-ban összesen 26 tanulója volt az intézetnek. A zavaros viszonyok között meglazult a diákság fegyelme is. Az 1806-ban kiadott Nova Ratio-ra vár haz a feladat, hogy a megbolygatott iskoláügyet újra rendezze. Az egész országban egyre jobban erősödő nemzeti érzés sürgeti, hogy a magyar nyelvet is iktassák a rendes tárgyak közé. 1796-tól kezdve szerepel a magyar nyelv is a rendes tárgyak között.

A kecskeméti piarista iskola a Nova Ratio kiadásakor már ismét hatosztályos gimnázium (ú. n. nagy gimnázium) volt, s a tanulók száma 280-ra emelkedett. Időközben a ház és az iskola épülete annyira megrongálódott, hogy új épületről kellett immár gondoskodni. A kezdeményezés után azonban csak lassan indult meg az építkezés. 1825-ben fogtak hozzá a templom mellett az új épület felépítéséhez, s csak 1832-re készült el. Ekkor a római kat. Egyházközség vállalta magára fenntartását. Ily módon az iskola zavartalanul folytathatta működését. Az ifjúság száma átlagosan 300 körül mozgott. A békés munkát csak az 1848-49-es évek eseményei és küzdelmei szakították meg. Az iskolát Haynau kórháznak lefoglaltatta. 1849 szeptemberében ugyan visszaadták, de midőn októberben az iskolát megnyitották, már az új osztrák tanterv (Entwurf) szerint kellett tanítaniok. Ez a tanterv minden előnye mellett is ellenszenves volt a piaristáknak, mert a német nyelvet erőszakolta rá az iskolákra, holott 1841-től kezdve már minden tárgyat magyar nyelven tanítottak. A piarista gimnázium négyosztályos algimnázium lett, a tandíj és a beíratási díj fizetése pedig megapasztotta a tanulók számát. Mindez az iskola fenntartását is kérdésessé tette. 1853-ban Demeter Alajos igazgató egyenesen azt a tervet vetette föl, alakítsák az iskolát reálskolává, hogy továbbra is életképes maradjon. Ez ugyan nem történt meg, mert sokan voltak, akik nem az átalakítás, hanem a továbbfejlesztés mellett foglaltak állást, s azt javasolták, hogy főgimnáziummá kell kifejleszteni. Az erre vonatkozó tárgyalások a kat. Egyházközség és a rendfőnök között 1859-ben eredményre is vezettek. Csak az épülethiány okozott nagy gondot. Ezen újabb bővítéssel segítettek. 1860-ban fogtak hozzá a kibővítéshez, s a következő évben a váci püspök felszentelve átadta rendeltetésének. A fokozatosan fejlődő intézet azonban újabb építkezéseket tett szükségessé. 1888-ban megépítik a tornacarnokot. 1893/94-ben pedig fölépült az intézetnek a Horváth Cirill-utca felé eső része is. Így rakódott össze részből a piaristák kecskeméti gimnáziuma, melyet ma már »öreg gimnázium« néven emlegetünk. A rend pedig azzal

tett eleget a szerződés feltételeinek, hogy tanárokkal látta el az iskolát és ideküldötte a gimnáziumba járó rendi növendékeket. A rend kisebb papnevelő intézete (ú. n. stúdium) azóta is itt működött 1935-ig. Az intézetben 1862—1863-ban volt az első érettségi vizsgálat, s ekkor alakult meg az önképzőkör is. A diákság szellemi életét ébrentatották és fejlesztették a pályázatok, az ifjúsági könyvtár, ambícióját és öntevékenységet pedig az ifjúsági egyesületek.

Az 1883. évi középiskolai törvénnyel kapcsolatban a piaristák minden nehézség nélkül illeszkedtek be az új tantervbe és szellemébe az ősi örökség ellefedése nélkül. A világháború megrázkódtatásai, a forradalmak, majd a ránk szakadó trianoni béke és az ország megeseonkítása kemény életfeladatok elé állították a magyarságot, legfőképpen azonban az ifjúságot. Az új életcélok, a művelődési eszmény és a korszerű haladás összefoglalása tették kívánatosá az 1924. évi középiskolai reformot. Ennek három típusú iskolája (gimnázium, reál-gimnázium, reáliskola) közül intézetünk gimnáziuma lett.

Iskolánk fejlesztését és az iskolaépület kibővítését csak egyidőre oldották meg a múlt század 80—90-es éveinek építkezései. Az öreg gimnázium aránylag rövid idő múltán már nem felelt meg a modern iskolai épület követelményeinek. A szertári helységek elégteleneknek, a tantermek a jelentkező tanulók befogadására szűkeknék bizonyultak. Új, modern épület emelésére megindultak tehát a tervezgetések, amelyek 1911 óta öltöttek konkrétabb formát, majd a nagy gondolatokat és áldozatkészségeket magábanrejtő végleges terv alapján 1930. szept. 27-én meg is kezdődött az építkezés a piarista templommal és társházzal szembenfekvő régi reáliskola és a vele szomszédos telkeken dr. Hüttl Dezső műegyetemi tanár tervéi alapján. A munka nagy lendülettel folyt 1931. évi augusztusig, amikor a pénzügyi nehézségek miatt bekövetkezett a hanyatlás, sőt — majdnem a teljes befejezés előtt — a két évig tartó pangás. Végre a magyar Kegyesanítórend főnöke, Sebes Ferenc dr., 1933 nyarán újra megindította a munkálatokat s az épületet elfoglalhatóvá tette. 1933. dec. 4-én az új épületben meg is kezdődhetett a tanítás. A Keeskeméti Róm. Kat. Egyházközség és magyar Kegyesanítórend között 1935. évi június hó 21-én kelt szerződés jött létre: ennek alapján az intézet fenntartását 1934. évi szept. hó 1-től a Keeskeméti Róm. Kat. Egyházközségtől a magyar Kegyesanítórend vette át.

Az 1934. évi XI. t.-c. egységes magyar középiskolát teremtett s az 1924. évi három típusú középiskola helyébe mindenütt gimnáziumot állított. Az új egységes magyar középiskola, vagyis gimnázium tanterve szerint a f. iskolai évben az I—IV. osztályokban folyt a tanítás.

Az 1935. VI. t.-c. 49. §-a értelmében az egyházi hatóság alá tartozó

középiskolákat az illetékes egyházi hatóságok saját szabályaik szerint igazgatják: a katolikus egyházi hatóságok alá tartozó középiskolák önkormányzati Katolikus Középiskolákká lettek, melyek felett az állam a tanker. kir. főigazgató személyében főfelügyeleti jogot gyakorol.

Gimnáziumunk legfőbb közigazgatási hatósága: a Katolikus Középiskolai Főhatóság (KKF), melynek mindenkori elnöke a hercegprímás. A KKF az önkormányzati Kat. Középiskolákat az említett törvényekben megszabott keretek között saját szabályai szerint igazgatja s felügyel a nevelés és tanítás munkájára. Ez irányú felügyeleti jogát a Kat. Középiskolai főigazgatók útján gyakorolja.

Iskoláink eddigi főigazgatói: farádi Vörös Antal (1776—85, báró Prónay Gábor főispán (1785—90), gróf Szapáry József főispán (1793—1822), Orgler József kanonok (1824—29), Adamkovics Mihály kanonok (1831—45). Az önkényuralom idején főfelügyelők voltak: Kovács Pál helytartótanácsi tisztviselő (1851—53), Haas Mihály prépost (1853—58), Halder Konrád kir. tanácsos (1858—67). A főigazgatóságok visszaállítása után iskoláink főigazgatói: Fesztl Károly kanonok (1862—66), Róder Alajos kanonok (1866—67), Lutter Nándor piarista (1867—1884). A budapestvidéki tankerületben iskoláink főigazgatói voltak: Say Móric (1884—85), Hóman Ottó (1885—96), Franciscs Norbert (1896—1904), Spitkó Lajos (1904—1914), Badics Ferenc dr. (1915—18), Madzsar Gusztáv (1919—27), Acsay István dr. (1927—32), 1932. évi július 1-től kezdődően a Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter intézetünket a budapestvidéki tankerületből kivéve a szegedi tankerületbe osztotta be. Főigazgató: Kaufmann György dr. (1932—1935. jun. 28.), Kispárti János dr. (1935. jún. 28.—okt. 15.), 1935. okt. 15-től kezdődően az intézet visszakerült a budapestvidéki tankerületbe. Főigazgató: Kemenes Illés dr.

Iskoláink eddigi Kat. Középiskolai főigazgatói: Dr. Jászai Rezső (1935—38), dr. Kürti Menyhért (1938-tól).

Iskoláink eddigi igazgatói: Kovácsovics Pál (1715), Zaboynik Péter (1715—24), Kovácsovics Pál (1724—26), Tagányi Béla (1726—28), Demka Sándor (1728—30), Halápy Konstantin (1730), Demka Sándor (1730—33), Zhorelitzky Tóbiás (1733—34), Oszlányi Ferdinánd (1734—35), Demka Sándor (1735—36), Tagányi Béla (1736—39), Demka Sándor (1739—41), Nozdrovitzky Szeverin (1741—42), Deményi László (1742—43), Gyurovics Glicér (1743—44), Demka Sándor (1744—45), Rátay Egyed (1745—47), Demka Sándor (1747—48), Dorinetz Chr. János (1748—49), Prileszky Mihály (1749—50), Tarr András (1750—52), Pnyacsek Julián (1752—54), Szokolóczy Vencel (1754—56), Horváth Benedek (1756—57), Rákóczy Miklós (1757—58), Hulinyi Jónás (1758—59), Tarr András (1759—60), Lédai Lénárd (1760—63), Kiss Adorján (1763—64), Lality Elek (1764—68), Diviaczky

János (1768—69), Kázmér Demeter (1769—72), Holló Imre (1772—73), Némethy Lajos (1773—74), Butsi Sándor (1774—76), Koretz Orbán (1776—89), Kruzy Márton (1789—90), Szomy Lajos (1790—93), Pek Agoston (1793—99), Visky Agoston (1799—1802), Subányi György (1802—1803), Lippay József (1803—1807), Kiss Márton (1807—1808), Hulják Péter (1808—10), Hegyi József (1810—11), Dani Zsigmond (1811—32), Cserbay Lipót (1832—37), Katona Dénes dr. (1837—41), Schembera József (1841—44), Valentini János (1844—46), Szigly Gábor (1846—47), Demeter Alajos (1847—55), Cseh Ferenc dr. (1855—59), Suhajda Sándor dr. (1859—63), Polák Ede dr. (1863—83), Tóth Antal (1883—88), Perger József (1888—97), Tóth György dr. (1897—1914), Brach József (1914—19), Simonides István (1919—23), Niklos János (1923—28), Csász László (1928—31), Orbán János dr. (1931—37), Szomolányi József (1937-től).

Az iskola egykori (elhunyt) tanárai közül a tudomány és irodalom terén kitűntek: Halápy Konstantin (író), Cseh Ferenc (filozófus), Czirbusz Géza (egy. tanár, földrajzi író), Horányi Elek (irodalomtörténetíró), Horváth Mihály (történetíró), Koppi Károly (egyet. tanár, történettudós), Kucserik Sándor (az utolsó latin költő), Laczkó Dezső (geológus), Nagy Alajos (pedagógus), Pintér Kálmán (író, a Vörösmarty-kultusz terjesztője), Pivár Ignác (a vakok orsz. intézetének volt igazgatója, gyógypedagógus), Polák Ede (természettudós), Simai Kristóf (akadémikus, színműíró), Szőlgyémy János (tankönyvíró), Tóth György (pedagógus, filológus), Vajda Gyula (egyet. tanár, történettudós), Váry Gellért (filológus, író).

Iskolánk nevesebb tanítványai a múltban: Csemegi Károly (jogtudós, a büntető törvénykönyv szerkesztője), Garay Alajos (költő), Hornyik János (Kecskemét város történetírója), Horváth Döme (író), Horváth Cirill (akadémikus, egyet. tanár, filozófus, író), Kada Elek (író, Kecskemét nagynevű polgármestere), Katona József (a *Bánk-bán* szerzője), Klapka György (honvédtábornok), Madarassy László (hírlap- és jogi író), Szentkirályi László (szepitemvir), Szlemenits Pál (jogtudós), Tomcsányi Lajos (egyházi író), Váczy János (irodalomtörténetíró).

I. Az iskola története a lefolyt 1938—39. tanévben.

Beszámolóunkat hálaáldással kezdjük. Husz év fájdalma, reménye, eszméltetése és küzdelme után Szent István évében megengedte értünk az Urstén, hogy a trianoni megpróbáltatás javunkra fordult: ezeréves hazánk elszakított darabjaiból az első megszentelt sávok visszakapcsolódtak, ismét a miénk, elválaszthatatlanabbul, mint valaha. Van Isten és van igazság! Szentelje és üldje meg fiaink ajkán továbbra is az imádságot, hogy hiszünk benne, hiszünk egész hazánk feltámadásában.

Annyit jelent ez, hogy életünkkel igyekszünk bizonyítani hitünket, hogy emberi erőnkhez képest érdemelni akarjuk adományait. A nagy idők nagy embereket kívánnak, Nagymagyarországnak nagyobb magyarság az ára.

T. i. az emberélet minden java kétrendű: ha áld, még súlyosabb terhet tesz ránk; ha boldogít, egyszersmind elkötelez; minél szebb, annál inkább; küzdenünk kell érte, nincs ingyen. Mivel Istentől kapjuk, emberi méltóságunknál fogva felelősök vagyunk birtokáért. A kitűnő jegy megtartásáért felelős a jó tanuló; a barátság épségéért a jóbarátok, egy egész ország megőgyobbodásáért és fenmaradásáért minden magyar felelős.

A növekedő hazának még jobb fiakra van szüksége.

1. Hatóságok. A gimnázium fenntartója: a Magyar Kegyes-Tanítótrend. Rendfőnök: Sebes Erene dr., az országgyűlés felsőházának tagja.

A gimnázium a Kat. Középkiskola Főhatóság igazgatása alatt áll, melynek elnöke: Serédi Jusztinián dr. bíboros hercegreprimás, esztergomi érsek,

A Katolikus Középkiskolai főigazgató: Stuhlmann Patrik dr. premontrai kanonok.

A Dunán-innenni kerület katolikus középkiskoláinak kerületi főigazgatója Kürti Menyhért dr. cisztercita áldozópap.

Hitoktatási püspöki biztos: Kovács Sándor pápai prelátus, plébános.

Az állami felügyeletet gyakorolja: Hóman Bálint dr., m. kir. vallás-és közoktatásügyi miniszter.

Tankerületi kir. főigazgató: Kemenes Illés dr., Szent Benedek-rendi áldozópap. Helyettese: Jámbor György dr., tanügyi főtanácsos.

2. Az iskolaév lefolyása. Alakuló értekezletünket szeptember 3-án tartottuk. Ugyanezen a napon voltak a különbözőzeti vizsgálatok, majd 5-én a javítóvizsgálat. A tanulókat június 20., 21., továbbá szeptember 6., 7.

napján vettük fel. Az iskolaévet szept. 8-án kezdtük meg ünnepélyes Veni Sanctével: mise után az intézet igazgatója üdvözölte a megjelent szülőket és ismertette a fegyelmi szabályokat, majd az ifjúság is iskola fúvós zenekarának indulói mellett díszmenetben elvonult a nemzeti zászló előtt. Szept. 9-én megkezdődött a rendes tanítás, mely a hivatalosan engedélyezett szüneteken kívül megszakítás nélkül folyt az iskolaév végéig. A VIII. osztályban május 9—12., az I—VII. osztályban június 15., 17., 19. és 20. napján végeztük a hittanvizsgálatot és az összefoglalást. A szóbeli érettségi vizsgálatot június 9., 10., 12., 13. és 14-én, a magánvizsgálatot június 15—16. napjain tartottunk. Az évet június 25-én fejeztük be ünnepélyes Te Deummal.

3. Változás a tanári testületben. A Kegyes-tanítórend főnöke Meskó Lajos tanárt Budapestre, Szikrai Ferenc tanárt pedig Nagykanizsára helyezte át.

A gimnázium tanári testülete és ifjúsága hálással emlékezik az áthelyezett tanárookra, akik közül Meskó Lajos két évig, Szikrai Ferenc pedig egy évig működött gimnáziumunkban.

4. Hivatalos látogatások. Dr. Kürti Menyhért kat. középisk. ker. főigazgató, c. tanker, kir. főigazgató március 28., 29., 30. és 31. napján végezte iskolánkban hivatalos látogatását.

Dr. Jámbor György tanügyi főtanácsos mint a tanker, kir. főigazgató helyettese február 11., 13. és 14-én látogatta meg intézetünket.

Kovács Sándor pápai prelátus, püspöki biztos megjelent az I—VII. osztályok hittanvizsgáin: Dr. Vaszary Mihály c. kanonok VIII. osztályunk hittanvizsgálatát hallgatta meg.

Galla Endre szakfelügyelő április 20-án a rajzórakon látogatót.

Dr. Bohn Ferenc testnevelési szakfelügyelő május 4-én a testnevelési órákat látogatta meg.

5. Értekezletek. A nevelés és tanítás helyi kivánalmaink megbeszélé-ére a két főigazgatói értekezlettel együtt összesen 12 értekezletet tartottunk. A főigazgatók és az igazgató előterjesztésén kívül előadtak: Mericske Rezső az új Rendtartásról; Endrei Aladár, dr. Gál István és dr. Ongrádi József, akik egy-egy magyarnyelvi mintaórájukat ismertették; továbbá dr. Dallos István, aki a katonás nevelésről értekezett.

6. Valláserkölcsi nevelés. A piarista iskola minden időben az egész embert igyekezett kinevelni a fejletlen gyermekből. Fölszerelte növendékeit az életre. Nemesak sokféle ismeretet közvetített számukra, hanem kiesiszolta, megedzette s az őt megillető uralkodó helyre segítette a lelket, a kiegyensúlyozott földi ember lényének főtényezőjét. Évszázados hagyományainak, Kalazancius atyánk szent örökségének megfelelően átítatta a

piarista diák lelkét az isténfélelem, az erkölcs és a gyakorlati vallásosság szellemével. Ezzel igyekezett valóra váltani az isteni Üdvözítő világos parancsát: »Elmenvén tanításokat minden népet megtartani mindazt, amit meghagytam nektek.« Mt. 28., 29. A mai kor gyermekéből az evangéliumi ember-típust iparkodunk megformálni.

Ennek a nagy, fontos célnak a megvalósításában kerülünk minden erőszakot és mesterkéeltséget. Határozott irányító és nevelő kézzel az öntevékeny vallásos életre tereljük fiainkat. Mindenekelőtt imádsággal kezdett lelkiismeretes munkával adtuk át a gyermeki értelem különböző fejlődési fokának megfelelő formában a krisztusi tanítás örök igazságait. Tanítással, jótanáccsal, átgondolt gyakorlatoztatással alakítottuk a fiú akarátát. Ebben mindenkor figyelembe vettük, hogy bár a gyermeklélek még fejlődőben van, tehát sok pontban gyarló és kialakulatlan, de föltétlenül van benne nagyon sok jóra való készség is. Mikor ennek kerestünk méltó érvényesülési tereit, nevelő munkánkban olyan tényezőt engedtünk érvényesülni, melyre a modern pedagógia nem mindig és nem mindenütt szentel figyelmet.

Élénken élt bennünk minden időben, nevelői magatartásunkat alapvető elvként jellemezte az Apostol aranyszava: »Qui incrementum dat, Deus est.« Fölvilágosító és akaratformáló tevékenységünket az isteni kegyelem szenteli meg és hatja át tereintő erővel. Ezért tartottuk oly fontosnak, hogy fiaink minél többször találkozzanak a szentségi Krisztussal. Sohasem kellemtelenkedő, mindig tapintatos biztató szavaink nem találtak süket fülekre. A vasár- és ünnepnap diákmisék alatt négy-öt gyónatató és két áldoztatató állt rendelkezésre a tömött sorokban odajáruló ifjúságnak és felnőtt hozzátartozóiknak. A heti áldozók száma olyan örveletesen megnövekedett, hogy templomunk hatalmas szentélye igen sokszor szűknek bizonyult.

Október, november, március és június hónapokban az egész intézet testületileg végzett gyónást és áldozást. Nagyfotosságú, kiemelkedő esemény volt gyermekeinknek kegyelmi életében május 8., amikor 191 diákunk részesült a bérnálás szentségében Hanauer Á. István és uzdóczy Zadravecz István püspök urak által. Ezt kéthetes gondos készület előzte meg a hit-tanár vezetése mellett.

Vallásos nevelésünkben bőségesen fölhasználtuk az Anyaszentegyház szentelményeit is. Mindenekelőtt a szentmisét. Az őszi és tavaszi hónapokban reggelenként megtartottuk a hagyományos diákmisét. Október és május hónapokban ilyenkor minden alkalommal közösen imádkoztunk a róza-fűzérből egy-egy tizedet. A mise többi részét az idei tanévben bevezetett és szépen bevált közös éneklés tette meleggé és változatossá. Megtartottuk a gyertyaszentelői és virágvasárnap körmeneteket és a nagyheti szertartásokat Jeremiás sirafmaival és a föltámadási körmenettel együtt. Az ünnepélyes szertartásokban diákjaink nagy készséggel segítettek. Február 3-án meg-

balázsoztuk, hamvazószerdán meghamvaztuk diákjainkat. A komoly keresztény lelkület igényeinek megfelelően a tanév munkáját és az oszfályvizsgálatokat Veni Sancte-val kezdtük és bensőséges Te Deummal zártuk be. A naptári év utolsó estéjén szilveszteri ájtatosságot tartottunk.

Jelentős szerepet töltöttek be lélekalakító munkálatainkban az ifjúsági szentbeszédék is. Mivel a diákság hozzátartozói egyre nagyobb számban érdeklődtek és többször szóval is kifejezték ilyenirányú kérésüket, egész tanéven át a templomban tartottuk az exhortációkat. Legtöbbször a hittanár beszélt evangélium után, de több alkalommal prédikáltak Dallos István, Gál István, Jung Sebestyén, Mericske Rezső és Ongrádi József tanárok is. November 17., 18. és 19. napjain Szent István első királyunk tiszteletére háromnapos ájtatosságot tartottunk. Ennek szónokai Jung Sebestyén (A kettős szentév gyümölcsei), Oláh Imre (Szent István intelmei a mai ifjúsághoz), és Tjfhanyi Tibor (Szent István öröksége és a piarista szellem) intézeti tanárok voltak, a 20-án rendezett Szent István ünnepélyen pedig Ongrádi József mondott ünnepi beszédet. A husvétli lelkigyakorlatokat ifjúságunk három csoportra osztva hallgatta. Vezetők: Molnár Sándor, Oláh Imre és Gál István tanárok voltak.

Az idei tanévben sok szomorú alkalmunk volt arra, hogy az életerőtől juzzadó és épen ezért könnyelműsége hajló diáklelkeket kitegyük a mutandóság komoly, kijózanító, nagy hatásainak. Alig kezdtük el az iskolai munkát, máris elszólította közülünk az Úr Boros Antal ny. piarista tanárt. S még mielőtt befejezhettük volna az évet, Pozsgay Rezső dr. piarista ravatala előtt kellett megállnunk egy időre. Január 11-én Konez József, egykori kecskeméti diákunknak, a munkácsi betörés hősi áldozatának temetésén vettünk részt. De mintha még ez sem lett volna elég, szokatlan gyorsasággal követte egymást XI. Pius pápánk és Tóth Tihamér halála, valamint Révész István tábori püspök hamvainak hazahozatala. Ezek a gyász esetek egytől-egyig szívügyei voltak intézetünk ifjúságának. November elsején Katona József és az elhunyt piarista atyák sírjánál tartottunk kegyeletos megemlékezést. Május 21-én a hősi halottak emlékművének fölszentelésén vettünk részt. Október 6-án az aradi Tizenháromért, március elsején Ferenc királyért, 29-én intézetünk alapítójáért, Koháry Istvánért mutattunk be egész-telő szentmisét.

A céltudatos nevelői ráhatást játékonosan egészítették ki a jó folyóiratok és könyvek, melyeket az anyagi lehetőségekhez mérten diákjaink kezébe adogattunk. Tekintélyes példányszámban járt a Zászlónk és a Kis Hitterjesztő. Vándor Manó postafőnök úr már második éve rendel meg fiainknak az Életet. Egy jó szülő pedig két példányban járattja intézetünk ifjúsága részére a Katolikus Missziókat. Ezen a helyen is kifejezzük előttük őszinte hálánkat. Nagy vigasztalásunkra szolgál, hogy még utóljára volt

alkalmunk megköszönni Tóth Tihamér püspök úrnak a mult tanév legvégén ajándékozott 40 db. Tiszta férfiúságot, Chiovini Károly, Offenbecker György és Tóth Géza VIII. osztályú tanulók szép díszalbumot terveztek, melyben a megajándékozott 40 diákunk neve és a köszönő sorok voltak fölírva. A külső címtábla háziszövésű alapjára Chiovini Béláné, diákmama, szép írásos hímzést készített. A küldeményre az intézet hittanára a következő sorokat kapta: »Szíves megemlékezésüknek igen megörültem és mind Magának, mind kedves diákjainak szeretettel küldöm püspöki áldásomat. Veszprém, 1938. okt. 29. Egykori professzora, Tóth Tihamér.« ... Haló porában is áldjuk emlékét.

A hivatásokat osztó Ur Isten ismét megbecsülte intézetünket. Két diákunk szerzetes rendbe, három pedig egyházmegyénk szemináriumába kért fölvételt. Adja Isten, hogy amit mi elkezdünk az Isten országában, ők folytassák.

Dr. Tilhanyi Tibor.

7. Hazafias nevelés. Alig láttunk neki az iskolai munkának, máris nagy események vajúdása kezdődött meg északfelől. Megroppantak a húszéves bilincsek, és új remények és vágyak keltek szárnyra a felnőttek és gyermekek lelkébe egyaránt. Minden magyar szeme a Felvidék felé fordult. Azonban nemesak a remény, hanem a szorongattatás napjai is voltak ezek. És ezeket a rendkívül izgalmas heteket az öntudatos, kemény és gyakorlati magyarságra való nevelésre használtuk fel igen eredményesen. Állandóan folytak az előkészületek a könnyen bekövetkező nehéz időkre. Napirenden volt a légvédelmi riadó készség. Tanácsokkal, biztatásokkal és bátorítással ébresztgettük az ifjúság lelkében az elszánt magyar katonás szellemet. Az izgalmas napok alatt szept. 21., okt. 17. és nov. 4-én résztvettünk a helybeli ifjúsági egyesületek hazafias fölvonulásán. A viharos hetek után azonban ránk mosolygott az Isten napja, amikor a magyar honvédség bevonulhatott a Felvidék visszaesetolt részébe. Különösen nov. 11. marad felejthetetlen nap számunkra. Az egész ifjúságot a dísztermünkbe gyűjtöttük össze, ahol közösen hallgattuk végig a kormányzó úr kassai bevonulását. Együtt énekelt és tapsolt a felülkesült tanulócsereg azokkal, akik boldog szemlélői lehettek a nagy eseményeknek. A felvidéki bevonulásról készült Észak felé c. filmet testületileg néztük meg. Közösen tekintettük meg továbbá A magyar föltámadás című filmet is.

Okt. 6-án, az aradi vértanúk emlékűnnepén gyászmise után hazafias ünnepélyt rendeztünk az iskola dísztermében. Nov. 20-án pedig az országalapító szent király emlékére tartottunk háromnapos triduummal kapcsolatos ünnepélyt. Ezzel mi is méltó módon akartunk hódolni a nagy király szellemének. A felszabadult Léva városának nemzeti zászlót adományozott az intézet, amit december 4-én tanári kísérettel 22 tagú diákküldöttség vitt el a városba. Megünnepeltük a Kormányzó Ur Ötönméltósága név- és

születés-napját. Március 15-én pedig a magyar szabadság emléknapján rendeztünk hazafias ünnepélyt. Április 20-án résztvettünk a Ruszinföldről hazatért vitéz honvédeink ünnepélyes fogadásán. A május 21-én megtartott hősök napján kivonultunk a hősök temetőjébe, és itt résztvettünk a hősi emlékmű megáldásával kapcsolatos ünnepségen.

A hazafias és szociális gondolkodást ébresztgettük tanítványaink lelkében azzal, hogy nagyobbára a tanulók adományából juttattunk 50 P-t a Felvidéki Magyar Házak céljaira, és ugyancsak 50 P-t a magyar hadsereg segélyezésére. A felvidéki iskolák tanulói számára pedig tankönyveket gyűjtöttünk tanítványaink között.

A nemzet nagyjai iránti kegyelet ápolása volt a célunk azzal, hogy nov. 1-én megjelentünk Katona József, iskolánk egykori tanítványának a sírjánál. A január 6-i munkácsi harcokban hősi küzdelemben elesett Konez József tartalékos főhadnagy, iskolánk volt tanítványának jan. 11-i temetésén résztvettek iskolánk felsőosztályos tanulói jelkiüdvéért tanulóink jelenlétében requiemet mondtunk.

Szöges gondja volt intézetünknek anyanyelvünk védelme. A Magyar Nyelvvédő Könyvből az idén mintegy száz darabot vettek meg tanítványaink. Többen megrendelték a Magyarosan c. nyelvvédő folyóiratot. Az idegen szavak elleni írtóhadjáratot tovább folytattuk. Az önképzőköri pályatételek között is szerepelt nyelvvédő tétel. Az énekórák a magyar népdal megkedveltetése és terjesztése szolgálatában állottak.

A takarékoságról, rokonainkról, a magyar kéz és ész alkotásainak védelméről szóló megemlékezések szintén az öntudatos magyarságra való nevelés ügyét szolgálták.

Dr. Ongrádi József.

8. Filmoktatás. Az idén harmadik éve alkalmazzuk tanításunkban az oktatófilmek bemutatását. Okulva az elmúlt évek tapasztalataim, igyekeztünk a bemutatásra kerülő filmeket úgy kiválasztani, hogy azok szervesen beleilleszkedjenek a tananyagba és a tanítás menetébe. A megfelelő filmanyag kiválasztása nem okozott nehézséget, mivel az Oktatófilm Kirendeltség ebben a tanévben nagyobb készlettel rendelkezett. Sokkal nehezebb feladat elé állított bennünket az előre nem látott szünetek miatt a bemutatásra kerülő oktatófilmek idejének megválasztása.

A film mint szemléltető eszköz, ha éles felvételekből áll, a képek reálisak, azaz a valóságot tüntetik fel és nem irányul a tanulók megtévesztésére, felkelti azok érdeklődését, megkönnyíti számukra a tananyag befogadását. Ha a fent említett szempontokat a filmek figyelmen kívül hagyják, oktató jellegük megszűnik. T. i. az utóbbi esetben a tanuló, akinek éles szeme észreveszi a hibákat, még a gyorsan pergő filmen is, szórakozik ugyan, és mulat a leleplezésen a nélkül, hogy értékelné a film szemléltető hatását. Ilven megtévesztő szemléltető eszköz, ha nem is árt, de kétségtelenül kel-

lemetlen emléket hagy a tanulók lelkében, akik a filmekben a valóság hű képét akarják látni.

Ebben a tanévben 111 filmet pergettünk le. Tárgykörök szerinti megoszlásuk a következő: földrajzi: 33, állattani: 33, növénytani: 8, ásványtani: 12, geológiai: 2, egészségtani: 4, fizikai: 5, latin tárgykörű: 6, francia tárgykörű: 3, hittani tárgykörű: 5.

Szilassy Ferenc.

II. A tanári testület névjegyzéke és iskolai munkaköre.

Sorszám	A tanár neve, képesítése és alkalmazásának minősége	Szolgálati éve		Mely tárgyakat, mely osztályokba : és heti hány órában tanított?	Heti óraszám	J e g y z e t
		Összesen	Ennél az intézetnél			
1	Szomolányi József magyar, latin kegyesr. gimn. igazgató	25	7	Filozófia VIII. 2	2	Igazgató, házfőnök, a piarista konviktus igazgatója.
2	Dallos István dr. természetrajz, földrajz kegyesr. okl. r. tanár	4	2	Természetrajz II. A) 4, VI. 3 Földrajz II. A) 2, III. 3	12	A II. A) főnöke, tandijkezelő, konviktusi prefektus, cserkészparancsnok, hitelemző.
3	Dukovics Lőrinc dr. latin, görög kegyesr. okl. r. tanár	16	5	Latin VII. 5 Görög V. 5, VII. 5 Gyorsírás IV. 2, V. 2	19	A VII. o. főnöke, a Gyorsírókör vezetője.
4	Endrei Aladár magyar, latin kegyesr. okl. r. tanár	21	11	Magyar II. B) 5, VII. 3 Latin II. B) 5	13	A II. B) o. főnöke, ifjúsági könyvtáros
5	Farkas Dénes dr. mennyeségtan, fizika kegyesr. okl. r. tanár	10	10	Vallástan IV. 2 Mennyeségtan II. A) 5, IV. 3, V. 3, VIII. 2 Fizika VIII. 4	19	A fizikai gyakorlatok (II. cs.) vezetője.
6	Gál István dr. latin, történelem kegyesr. okl. r. tanár	1	1	Magyar I. 5 Latin I, 5 Történelem V. 3 Osztályfőnöki óra I. 1	14	Az I. o. főnöke, ifjúsági könyvtáros, konviktusi prefektus, hitelemző.
7	Jung Sebestyén latin, német kegyesr. okl. r. tanár	3	3	Latin III. 4 Német III. 4, IV. 4 Ének III. 1	15	A III. o. főnöke, a német társalgás vezetője, konviktusi prefektus, hitelemző.

Sorszám	A tanár neve, képesítése és alkalmazásának minősége	Szolgálati éve		Mely tárgyakat, mely osztályokban és heti hány órában tanított?	Heti óraszám	J e g y z e t
		Összesen	Ennél az intézetnél			
8	Mericske Rezső magyar, német kegyesr. okl. r. tanár	3	3	Magyar V. 3 Német V. 3, VI. 3, VII. 2 Ének I. 2, II. A) 2, II. B) 2	17	Az V. o. főnöke, cserkészparancsnok, hitelemző.
9	Mihályi Károly német, francia világi okl. h. tanár	4	3	Francia V. 5, VI. 6, VII. 5, VIII. 5	21	
10	Molnár Sándor mennysiségtan, fizika kegyesr. okl. r. tanár	9	5	Mennysiségtan I. 1, III. 3, VI. 3, VII. 3 Fizika III. 2, VII. 4	19	A fizikai szertár őre, a fizikai gyakorlatok (I. cs.) vezetője, cserkészcsapatparancsnok.
11	Nyári István latin, görög kegyesr. okl. r. tanár	27	6	Latin VI. 5 Görög VI. 6, VIII. 5	16	Az ifj. Segélyző- egyesület vezetője.
12	Nyers Lajos dr. latin, történelem kegyesr. okl. r. tanár	9	6	Magyar II. A) 5 Latin II. A) 5, VIII. 5 Történelem VIII. 3	18	A VIII. o. főnöke, a tanári könyvtár és a műv. tört. gyűjtemény őre, tanárértekezleti jegyző.
13	Nyitrai Emil testnevelés világi okl. r. tanár	7	7	Testnevelés I. 4, II. A) II. B) 4, III. 1, IV. 1, V. 2, VI. 2, VII. 2, VIII. 2	21	Az ifj. Sportkör és a vívótanfolyam vezetője, a torna- szertár őre.
14	Oláh Imre történelem, földrajz kegyesr. okl. r. tanár	4	1	Vallástan II. B) 2, VI. 2 Történelem III. 3, IV. 3, VI. 3, VII. 3 Földrajz VII. 1	17	A VI. o. főnöke, a földrajzi szertár őre, hitelemző.
15	Ongrádi József dr. magyar, latin kegyesr. okl. r. tanár	4	4	Magyar IV. 3, VIII. 3 Latin IV. 1, V. 5 Ének IV. 1	16	Igazgatóhelyettes, a IV. o. főnöke, az Önképzőkör vezetője, hitelemző.

Sorszám	A tanár neve, képesítése és alkalmazásának minősége	Szolgalmati éve		Mely tárgyakat, mely osztályokban és heti hány órában tanított?	Heti óraszám	Jegyzet
		Osszesen	Ennél az intézetnél			
16	Szabó István műv. és mért. rajz világi okl. r. rajztanár	16	15	Mennyiségtan II. B) 5 Rajz I. 2, II. A) 2, II. B) 2, III. 2, IV. 2 Műv. rajz V-VIII. 2 Szépirás I. 1	18	A rajzszertár óre.
17	Szilassy Ferenc természetrajz, földrajz kegyesr. okl. r. tanár	7	5	Természetrajz I. 2, II. B) 2, IV. 3, V. 2 Földrajz I. 3, II. B) 2 Egészségtan VII-VIII. 2	18	A természetrajzi és vegytani szer- tár óre.
18	Tihanyi Tibor dr. hittudományok kegyesr. okl. r. hittanár	4	1	Vallástan I. 2, III. 2, V. 2, VII. 2, VIII. 2	10	Hitszónok, az ifj. Oratórium, a szim- fónikus és fúvós- zenekar és az ének- kar vezetője, kon- viktusai aligazgató.
19	Vincze László magyar. latin kegyesr. okl. r. tanár	37	11	Vallástan II. A) 2 Magyar III. 4, VI. 3	9	

A nem róm. kat. tanulók vallástanárai:

Borsodi József dr. főrabbi tanította az izraelita vallású tanulókat.
Ferencz József unit. missziói lelkész. megbízott hitoktató, tanította az unitárius vallású tanulókat.

Závory Elek ref. hitoktató tanította a ref. vallású tanulókat.

Iskolaorvos:

Szarvas András dr. egyetemi magántanár. kórh. belgyógyász-
főorvos, tb. kórházigazgató.

III. A tanári testület hitéleti, tudományos, irodalmi és társadalmi munkássága.

Szomolányi József a kegyesrendi ház főnöke, a Kat. Középiskolák Igazgatói és Tanárai Fegyelmi Tanácsának tagja, a kecskeméti Katona József reáliskola és felső mezőgazdasági iskola püspöki biztosa, a magyar nyelvnek a budapestvidéki tankerületben szakfelügyelője, a városi kórházban működő ferences apácák renikvíveli gyóntatója, a kecskeméti róm. kat. Egyházközség tanácsának, Kecskemét th. város törvényhatósági bizottságának, iskolaszékének, a városi múzeum és könyvtár felügyelőbizottságának, a Kecskeméti Piarista Diákegyesület választmányának tagja, a Váci Piarista Diákszövetség tb. társelnöke, az Orsz. Faragó Béla Árvaház felügyelőbizottságának tagja, a M. Irodalomtörténeti Társaság és a Váci Múzeumegyesület választmányi tagja, a Magyar Cserkészszövetség VIII. ker. társelnöke. Előadott a helybeli Katona József Társaság népművelő előadássorozatában. Mint kormányképviselő az Angolkisasszonyok kecskeméti Ward Mária leánygimnáziumának érettségi vizsgálatán az áll. főfelügyeleti jogot gyakorolta.

Dallos István dr. a M. Cserkészszövetség VIII. ker. céllovészeti előadója. Minden második vasárnap misézett az Angolkisasszonyok templomában. Vezette a kecskeméti kat. ifjúság tánciskoláját. Megrendezte a VIII. cserkészkerület céllovő bajnoki versenyét. Több cikket írt a Kecskeméti Közlönybe.

Dukovics Lőrinc dr. a Kecskeméti Gyorsírók Egyesületének társelnöke.

Endrei Aladár a VIII. ker. cserkészkerület társelnöke. Kétszer előadott az Emericara rendezésében lefolyt népművelési előadásokon.

Farkas Dénes dr. a Kecskeméti Földrendési Obszervatórium vezetője, a Kecskeméti Gyorsírók Egyesületének alelnöke, a Kat. Egyházi Énekkar műv. bizottságának, a Kat. Legényegyletnek, az Országos Kat. Eszperantó Egyesületnek választmányi tagja, az Eötvös Lóránd mat.—fiz. Társaságnak rendes, a szegedi Szent Imre-Egyesületnek dísztagja. Előadásokat tartott és zeneszámokkal szerepelt a Kat. Legényegyletben és a Napsugár Leányklubban. Segített a katenák, levették és az elemi iskolások pasztorációjában és a bérnálásoknál. Többször misézett, gyóntatott és orgonált a Nagytemplomban.

Gál István dr. segített a helybeli lelkipásztorkodásban.

Jung Sebestyén a Jó Pásztor zárdá növendékeinek gyóntatója. Több alkalommal segédkezett a helybeli lelkipásztori teendőknél.

Mericske Rezső a M. Cserkészszövetség VIII. ker. ügyvezető elnökhelyettese és légoltalmi előadója, a budapestvidéki tanker. helyettes cserkészösszekötője, a KAMC repülőosztályának választmányi tagja, vezette a

kerület tiszti tanfolyamát, a pünkösdi országos tornász bajnokság szervező bizottságának tagja.

Molnár Sándor az Emericana lelkésze, a Bugac-Egylet háznagya. Vasárnaponként misézett és prédikált a leventéknek.

Nyári István többször segített a helybeli lelkipásztorkodásban.

Nyers Lajos Kecskemét th. város népművelési bizottságának tagja; könyvismertetőt írt a Századokba, cikke jelent meg a Kat. Szemlében: *A modern középkor* és a kecskeméti Katolikusok Lapjában: *A kistéleki parochia piarista lelkészei (1773–89.)*, tanulmánya a Szentpétery-Emlékkönyvben: *A piarista levéltárügy és történetírás* címen.

Nyitrai Emil az Orsz. Testnevelési Tanárok Egyesületének és az Orsz. Torna Szövetségnek, a Kecskeméti Atlétikai Clubnak, a Középmagyarországi Automobil- és Motor Club Sportrepülő Szakosztályának válnyitványi tagja.

Oláh Imre a kecskeméti és környékbeli templomokban több alkalommal misézett, gyóntatott és prédikált.

Ongrádi József dr. vasár- ünnepnap és minden csütörtökön misézett a szegénygondozó nővéreknél. Többször misézett és gyóntatott a helybeli templomokban. Ünnepi beszédet mondott az iskola Szt. István ünnepélyén, és »Törzvonások a régi magyar arcon« címen előadást tartott a Katona József Társaság népművelő előadás sorozatában.

Szabó István törvényszéki hites írásszakértő.

Szilassy Ferenc többször misézett és prédikált a kórházban, ugyanitt többször kiszolgáltatta a betegek szentségét, misézett az Angolkisasszonyok templomában, segédkezett a világi papság és a ferencesek, továbbá a helyi őrség lelkipásztori tevékenységében és Fülöp-szálláson. Október 4-én ünnepi beszédet mondott a ferencesek templomában, március 15-én az intézet, március 19-én pedig a helybeli Kat. Legényegylet hazafias ünnepélyén. Cserkész csapatot iszt.

Tihanyi Tibor dr. Németnyelvű előadást tartott Münchenben és Grazban. Prédikált a tanév legtöbb vasárnapján a piarista templomban, minden ünnep és vasárnap a piarista ház alkalmazottainak: a kecskeméti ferences templomban és Ikervárott. Ünnepi beszédet mondott Kecskemét th. város szegénygondozó bizottságának propaganda nagygyűlésén és a helybeli MANSZ lelkencek számára rendezett karácsonyfaünnepségén. Előadásokat tartott a Kurucz-téri iskolában, Bugaconostoron és a Néplíceum műsorán kétszer. Illemtani előadást az Emericana Curiájában; havonta konferencia beszédet mondott a Salvatorianáknál. hetenkint katekizmusmagyarázatot tartott a helyi Jó Pásztor zárdában. Lelki gyakorlatokat tartott az ikervári Jó Pásztorban (3 nap), a debreceni Szociális Testvéreknek (3 nap), a kecskeméti

Uriasszonyok Kongregációjának (4 nap), a pécsi Erzsébet Tudományegyetem tanárainak, hallgatóinak és tisztviselőinek (5 nap), a debreceni piarista tanároknak (5 nap). Triduumot tartott a Salvatorianáknak. Hetenkint gyón-tatta a helyi Angolkisasszonyokat és a Jó Pásztor zárda növendékeit. Többször segített a nagybetegek szentségeinek kiszolgáltatásában. Közreműködött a helyi Misszió és a Piarista Diákegyesület hazafias és kerti ünnepélyén. A Szent István Társulat kiadásában megjelent illemkönyve Uriasan Finoman címen (5000 példány), a piarista tea műsorában előadták Tüesök úr üzletet csinál című színdarabját. Cikket írt a Piarista Öregdiákba, melynek egész éven át kecskeméti tudósítója volt. Több cikke jelent meg a Katolikusok Lapjában. A Piarista Diákegyesület Ifjúsági Csoportjának tanárelnöke, az Americana Jasigia dominusa.

IV. Különféle jelentések.

1. **Egészségi állapot.** Az iskolaorvos és a városi tisztiorvosok tanulóinkat az év folyamán ismételtén megvizsgálták. Az I. osztály tanulóit az iskolaorvos rendelőjében tüzetesebben is megvizsgálta. Az egészségi állapot általában igen jónak mondható: járvány, fertőző betegség, tömeges megbetegedés miatt a tanítást nem kellett szüneteltetnünk.

2. **Internátusi növendékek.** 48 tanítványunk mint a Piarista Konviktus növendéke végzi tanulmányait. A rendház egyik e célra berendezett és felszerelt épületében, az ú. n. régi rendházban és studiumban van otthonuk: művészies kápolna, tanuló- és hálószobák, játszóterem, beteg- és fürdőszobák, kert-udvar és tágas játszótér áll rendelkezésükre. A betegszobák csaknem egész évben üresen állottak.

A konviktus aligazgatója: dr. Tihanyi Tibor hittanár, vezetőtanárai: dr. Dallos István, dr. Gál István és Jung Sebestyén.

Elsősorban az I. osztályra és lehetőleg csak jó tanulót veszünk fel új növendékül: az iskolafenntartónak az a célja, hogy főként a vármegye vidéki tanulóinak biztosítson körünkben jó otthont gimnáziumi tanulmányaik éveire, hogy azután felvértezve majdan hívei és ápolói legyenek a piarista szellemnek.

Konviktusi nevelésünk is sokágú, józan, közvetlen és esaládias. Kezdetben egyéni ráhatással erősítjük a gyengét, de minél előbb mindenkit a magá-lábjára akarunk állítani, a feltételeket biztosítjuk önmunkásságához. Lelkiké-
ben, egyéni értékeik kiművelésében továbbra és egyénenként foglalkozunk velük. Azt akarjuk, hogy ifjúsági körünkben való szereplésükben gimnáziumunk vezető tanulói legyenek. Épületünkben lakott közel két évtizedig mint házfőnök Erdősi Imre, a branyiszközi hős: az ő vallásos lelke, önzetlen munkás élete, hős magyarsága a hely szelleme, genius loci.

A I. évi VIII. osztályos belső növendékeink közül jelesen érett: 2. jól: 1. érett: 1. Belső növendékünk (mint hadiárva nem fizető növendék) nyerte el a város összes középiskolájának tanulói részére hirdetett Rákóczi-pályázatot, jó szónok, szavaló, zeneértő, vívó, eserkész, és szépszámú jó tanuló akad közöttük. A szorosabb értelemben vett köteleességteljesítés tekintetében azonban többen még alapos javulásra és javításra szorulnak.

21 tanítványunk mint tanítói árva a helybeli Országos Faragó Béla Árvaházban talált szülői otthonra. Az országoshírű kiváló intézet minden tekintetben együttműködik velünk: az atyái jónevelés sokféle teendőiben főként magyarabb, áldozatosabb magyarságra neveli növendékeit. A Magyar a magyarért mozgalomra árvaházi növendékeink buzgó szeretetükben tehetségükhöz képest igen tekintélyes összeget áldoztak. A három VIII. osztályos növendék közül jelesen érett: 1, jól: 1, érett: 1.

3. Az iskola és szülői ház. A főigazgatói látogatás alkalmával az egyik órára a világháborúról feleltek tanítványaink. Természetesen megkérdeztük, hogy kinek az édesatyja vett részt a világháborúban. Az osztálynak csaknem minden tanulója talpra ugrott. A Rongyos gárda öneládozó vállalkozásában is több tanítványunk testvére, atyja, több öregdiáknak szerepelt. Ebben a tudatban hallgattuk vasárnapról-vasárnapra a helybeli Katona József reáliskola és felsőmezőgazdasági iskola növendékeivel, akik akkoriban a mi épületünkben tanultak és templomunkban hallgattak szentmisét, mivel az ő épületükben katonaság szállásolt. A hittanár lélekbe markoló szentbeszédeit a magyar férfi kötelességről, a magyar anyák és gyermekek sorsáról. Hyen érzések között énekeltük napról-napra: Imádkozzunk a hazáért, boruljunk le arca. A kecskeméti diáknak, ha hősi példát akar látni, nem kell a szomszédba mennie.

Ez a szülői rend egyszersmind a természet viszontagságaival küzdő, a homokra Isten áldását, emberi küzködés gyümölcseit varázsló polgár. Nagyszámú tagja vagy ennek, vagy annak a katolikus egyesületnek. (Kecskemét plébániásának és munkatársainak fáradhatatlan buzgóságából mintegy 35 egyesület közül válogathat), a kecskeméti diáknak a tevékeny katolikus magyar élet példáit sem kell a szomszédban keresnie.

Iskolánk fenntartója is a katolikus egyházközség. Kecskemét katolikus társadalma volt a legutóbbi évekig. A mi iskolánkba tehát igen sok szülő nem csak azért hozza gyermekét, hogy gimnáziumunkba járassa, hanem hogy az ő katolikus középiskolájába járassa.

Ez a szülői ház és gimnáziumunk kapcsolata. Egymás kölcsönös erősítése nagy célok tudatában és kiváltságok birtokában a gyermekért. Ehhez képest kell mindkét részről egyes esetekben is megállapítani: milyen kapcsolat lehet a szülő és a tanár között, mi legyen együttműködésük eszköze és határa: ahogy ők, mi is embert akarunk faragni gyermekeikből, jó magyar embert.

Ez pedig — ők a megmondhatóí — nem megy néha-néha átmeneti kölcsönös keserűség nélkül. Mert a gyermek még nem ember, csak szeretne lenni. Mi azt akarjuk, hogy az legyen, mégpedig inkább a javából, mint a selejtezésből, akárhová állítja az élet, akárhány osztályt tud nálunk elvégezni.

A fogadóórákon kívül a szülőkkel közös megbeszéléseken is értekezünk. Az évnyitón és az ifjúsági körök záróünnepélyén az igazgató szólt a szülők egyeteméhez az iskola szelleméről, diákjaink kötelességeiről, hibáiról és jó tulajdonságairól. December havában az osztályfők folytattak megbeszélést az egyes osztályok szüleivel külön-külön. Ismertették az új Rendtartást és a Magyar Nyelvvédő könyv karácsonyi ajándékkul való megszerzését ajánlották.

4. A Kecskeméti Piarista Diákegyesület. E fejezet Jutalmazások c. rovatában adunk számot arról a hathatós támogatásról, amelyben Kecskemét társadalma anyagiakban is segítségére siet ifjúságunknak. Ebben az erkölcsi és anyagi támogatásban eüüljárnak iskolánk hűségese öregdiákjai, akik egyesületük főcélját a mai, főként az iskolából kikerülő főiskolai diákjaink támogatásában látják. Még állandó keresettel nem rendelkező volt diákjaink mint a Diákegyesület rendkívüli, nem fizető tagjai annak ifjúsági csoportját alkotják. Vezetőjük: dr. Tihanyi Tibor hittanár. Elhatározta az Egyesület, hogy a szegénysorsú, érdeemes, továbbtanuló volt növendékeket hathatósabb támogatásban részesíti, de olyképen, hogy amikor majd ténitük, hálából és illendőségből visszatérítik a nyert segílyt az akkori szegény tanulók támogatására.

A Diákegyesület a Magyar a magyarért mozgalomra 100 P-t adományozott. A Felvidék visszatérésének megünneplésére a Növédelmi Misszióval karöltve gimnáziumunk dísztermében magyar estet rendezett. Az esten megjelent a város társadalmának színe-jaa és tanüőifjúsága. Az ünnepi beszédet *Antal István* igazságügyi államtitkár mondotta. Kifejtette, hogy Középeurópában nélkülünk eredményesen elintézni semmit sem lehet. Az esten énekkarunk is szerepelt énekével és mint szavalókórus. Az est iőrendezője: *Tornáássy Lambertné* őméltósága gyönyörű élőkép előtt költői magasságokban járó, szívet-lelket megintlító szözatot mondott.

A Diákegyesület az év folyamán is megtartotta baráti összejöveteleit, társas kirándulást rendezett a Tőserdőbe és a Növédelmi Misszióval közös rendezésben kedve kertünnepélyt tartott gimnáziumunk udvarán június 8-án délután.

Az Egyesület tagjai közül az év folyamán Isten magához szólította Hannig Istvánt és Pozsgay Rezsőt, a gimnázium volt tanárait, dr. Máté József ügyvédet és Virágh László diákegyesületi pénztárost, aki több mint 10 éven keresztül volt hű sáfárja az Egyesület vagyonának és még súlyos betegségé-

be is meghatározó módon ragaszkodott az Egyesülethez. — Dr. Labancz Ferenc Kecskemét th. város tanácsosa, egyesületi titkár.

Június 4-én tartotta Egyesületünk XIV. évi rendes közgyűlését. Ennek keretében dr. Nyúl Tóth Pál, a város h. polgármestere a következő ünnepi beszédben emlékezett meg Kada Elekről, gimnáziumunk nagyszerű tanítványáról.

Mélyen Tisztelt Közgyűlés! Ha már az a megtisztelő kitüntetés ért, hogy ebben a nagyon tiszteletreméltó társaságban Kada Elekről beszélhetek, ne méltóztassék tőlem rossznéven venni, hogyha időnként felerősödnek bennem a subiectív érzések és el nem patácsolhatom azt a rajongó lelkesedést és alázatos hódolatot, hálát, amellyel Kada Elek emlékezte iránt viseltetem, ki irántam küzdélmes, de nagyon boldog diákéveim alatt és később hivatali magasságában az igénytelen kezdő kis tisztviselő iránt is mindenkor kitüntető atyai jóindulattal viseltetett.

Ez a kitüntető jószág és pártfogás annál is értékesebb volt számomra, mert ennek gyökere, kezdete, megalapozása ide vezet az Alma Mater falai közé — melynek Kada Elek hálás tanítványa, épen olyan rajongó lelkes híve és tisztelője volt, mint amilyenek mi szeretnénk és mi akarnánk lenni.

És ma, mikor annak a történelmi ténynek ünnepeljük 70 éves fordulóját, hogy Kada Elek ez intézet kebelében érettségit tett, mi, a Piarista Diákegyesület talán kedves kötelességet teljesítünk, mikor hálattelt érzéssel tekintünk az Isteni Gondviselés felé, ki Kecskemét városának ilyen Alma Matert adott s hogy az az Alma Mater Kada Elekekkel és más hasonlóan kimagasló kiváló és jeles hazafiakkal, lelkes közéleti tényezőkkal ajándékozta meg a magyar életet.

Mindazt az értéket, amit Kada Elek egyénisége felmutat — innen, az iskolából vitte magával. Ha a tudásnak, az érzés nemességének, a gondolkodás emelkedettségének alapjait itt le nem rakták volna, talán ő is úgy elkallódott volna a mindennapi élet szürkeségében, mint annyian mások, kik nélkülözni kénytelenek a jó szülői ház áldó kegyét és a jó iskola irányt mutató emelkedett szellemét.

Hogy ki volt Kada Elek a magyar közéletnek, Kecskemét városnak és a magyar irodalomnak, azt halála után 26 esztendő eltelté dacára sem szükséges bővebben fejtegetnem. A halála óta eltelt idő csodálatos perspektívája mit sem halványított el az ő nagyhatású egyéniségének fényköréből, az ő nagysága ma is mindannyiunk büszkesége s az ő neve ma is Kecskemétnek legszebb erőssége. Egészséges fantáziájú poéta, poétalelkű adminisztrátor, kemény akarat és jóságos szív, elragadó szónok és elragadó egyéniség. Ez volt Kada Elek.

Kecskeméten született 1852-ben. Itt járta végig az elemi osztályokat a Kossuth-téri iskolában. Itt járta végig a kegyesrendi gimnázium 8 osztályát

és tett érettségét 17 éves korában 1886. június havában. A jogot részben Kecskeméten, részben Pozsonyban végezte. Joggyakorlatra Budapestre ment, hol 1872-ben a fővároshoz fogalmazóvá választották. De 1875-ben ügyvédi oklevelet szerzett és még ez évben hazajött Kecskemétre és itt ügyvédi irodát nyitott. Csakhamar megnősült, feleségül vette az egyik nagytekintélyű kecskeméti család sarját, a boldog emlékű Erzsébet királyné nagyon kedvelt felolvasónőjének: Ferenczy Idának unokahúgát: Ferenczy Augustzát.

Szülővárosa közéletében az első peretől kezdve jelentős szerepet vitt, mert birt mindazon kellékekkel, melyek képesítették arra, hogy tudásával, széles látókörével, tisztult, világlátott fölfogásával és ritka szónoki képességével vezére legyen szülővárosának. Minden jó ügy érdekelte és minden jó ügy szolgálatába szegődött. Közérdekű tevékenysége, önzetlen munkássága annyira megnyerte polgártársai rokonszenvét és elismerését, hogy 1878-ban, 26 éves korában a város egyik képviselőjévé választják és az ország képviselőházában 2 cikluson át, tehát 6 évig igazi rátermettséggel képviselte szülővárosát. Több ciklusra képviselőiséget már nem vállalt, hanem 1885-ben az osztrák—magyar államvasúttársaság magyar tisztviselő karába kerül, majd pedig a megváltás után 1891. évben a MÁV kötelekébe, hol a jogügyi szakosztály főnöki tisztét tölti be. Itt érte a kitüntetés, hogy szülővárosa 1897-ben a nagy tervező és alkotó polgármester: Lestár Péter után polgármesterévé választotta.

Polgármesteri működését a kecskeméti nép iránt érzett mélységes szeretetet a haladás, az alkotás, a megújulás iránt való rajongása jellemzi. De mint tisztán látó és reális gondolkodású embert az anyagi feltételek megteremtésére irányuló törekvés vezeti. Szentkirály—Bugac, Koháryszentlőrinc és Baracs-puszták megvétele s ez utóbbi eladása, mind e cél szolgálatában áll. Napjainknak égető problémája, a telepítés, az egészséges kisbirtok alakítás, a munkáskezek foglalkoztatása s e célból városunk nagy-kiterjedésű határában több helyen munkástelepek létesítése szociális érzéknek és nagyszerű előrelátásának olyan beszédes bizonyítékai, melyek jogosan teszik a megállapítást, hogy forrón szeretett népének legfőbb jótevője, igazi apostola volt. Árpádszállás, Hetényegyháza, Monostorfalva és a szikrai munkástelep népe és birtokos osztálya áldja ezért emlékezetét.

A közérdekű intézmények egész sora dícséri nevét és működését. Minden téren igyekezett szülővárosát nagyfá tenni, széppé varázsolni és állítani eszközökkel és felruházni intézményekkel, melyek alkalmasak arra, hogy a haladásnak, a kultúrának, a jólétnek és boldogságnak megteremtői és előmozdítói legyenek. Miután az ő nagy lelke, szeretetreméltó egyénisége és törhetetlen akarateréje, agyának minden gondolata és szívének minden dolbanása össze volt forrva Kecskemét városával és a város népével, érez-

hető az a páratlan tisztelet és rajongás, mellyel személye iránt Kecskemét minden renden-rangon levő polgára viseltetett.

De országos viszonylatban is nagy megbecsülésnek, tekintélynek és népszerűségnek örvendett. Írásai után jóformán az egész ország ismerte, mert Kada Elek az irodalom terén is kiváló és nagyértékű működést fejtett ki. Mint újságíró munkatársa volt a népies irányban szerkesztett Budapestnek, nemkülönbén a műveltebb közönségnél nagyon népszerű Pesti Hirlapnak, Pesti Naplónak és Szabad Szónak. Nagyon sokat dolgozott az akkor nagyon divatos és felkapott szépirodalmi lapoknak: a Vasárnapi Újságnak, az Ország-Világnak és Magyar Szalonnak. Két éven át szerkesztője volt a Kecskemét című hetilapnak is. Már kecskeméti polgármester volt, mikor a »Helyreasszony« című népszínművét írta, mely 1905 telén a Király-színházban került színre Budapesten a nemzet esalogáiyának: Blaha Lujzának címszereplésével, mely darab azután diadalmasan járta végig az egész országot, mindenütt dicsőséget szerezve szerzőjének: Kecskemét polgármesterének.

Kada Elek írásait népies, tösgyökeres magyar felfogás, zamatos keresetlenség és értelmes, világos, kellemesen zengő nyelvezet teszi széppé, kedvessé és lebilineselővé. Tolla alatt megelevenül a magyar vér és minden szava, minden mondata lélek és gondolkozás cicomátlan hűséges tükörképe. Nagy előszeretettel tanulmányozta a néplélek felfogását, szokásait, önalkotta törvényeit s csodálatos közvetlenséggel rögzítette meg annak kedves sajátosságait. Imádta a természet szépségeit. Gyönyörűség volt számára, ha önfeledten kóborolhatott a szederindás, vadvirágos mezők pusztaságain. Nálánál ékesebben senki sem, szólt a pásztorok nyelvén. Éjszakákat töltött a karán mellett subán heverészre, vagy a legelő barom nyomán, hogy tele szívja lelkét a pásztorélet gyöngyeivel, a néplélek kincsével. Legszébb és legmaradandóbb irodalmi alkotásaihoz itt nyerte az ihletet és a legtermékenyebb benyomásokat.

Hogy Kada Elek milyen hírben állott a zamatos, a magyar észjárásból fakadó, könnyen érthető írnitadás művészetének terén, mi sem bizonyítja jobban, mint az a tény, hogy amikor az egyházpolitikai törvények megalkotása körül dúló parlamenti harcok idején szükség volt népies nyelven szerkesztett s az egész országban szélszórni kívánt, az egyházpolitikai javaslatokat népszerűsítő röpiratra: Wekerle Sándor miniszterelnök, Szilágyi Dezso igazságügy, gr. Csáky Albin kultuszminiszter Kada Eleket kérték fel a nagyjelentőségű és fontos szerepre hivatott röpirat megszerkesztésére. Kada Elek vállalta a megbízást, amiathogy vállalta és nagyszerű eredménnyel teljesítette a Magyar Történelmi Album megszerkesztését is, mely mű legkiválóbb festőművészeink illusztrációival ékesítve a legszerencsésebb formában ölelte fel népies nyelven hazánk történetét a Mohácsi vésztől a Milleneumig.

Egyik legszebb irodalmi alkotása szülővárosának történetét és jelentőségét tárgyaló műve, mely a Magyar Szalon XII. évfolyamában jelent meg, amely a mellett, hogy teljesen hű és tárgyilagos képet fest Kecskemétről, tanúbizonysága annak a határtalan szeretetnek és rajongásnak, mellyel szülővárosa és annak népe iránt viseltetett.

De nemcsak népies színezetű és tartalmú szépirodalom, hanem a tudományos felkészültséget igénylő történetkutatás és történetírás is értékes irodalmi alkotásokhoz segítette. Történelem és földrajzismerete e szak tudósait is meglepte. Bizonyosság erre a Magyar Földrajzi Társaságnak 1906-ban Kecskeméten tartott vándorgyűlése, melynek során tartott előadása gazdag és tudományos értékével a szak világhírű professzorait is magával ragadta.

Történelmi ismeretei a mult kutatásából táplálkoztak s e kettő egymásra hatása fejlesztette ki benne a régészet iránti rajongást és hallatlan munkakészséget. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a legújabb kor jelenségei nem érdekelték, mert ennek élő cáfolata az a nagyértékű és két hatalmas kötetre terjedő munka, melyet a »Vasútak keletkezése, fejlődése és üzeme« címen Kárpáti János társaságában írt, mely mű hatalmas történelmi anyagot felölelő gazdag tartalmával s folyékony nyelvezetével ma is élvezetes és igen sok és hasznos ismeretet nyújtó olvasmány.

A zenével is szívesen és eredményesen foglalkozott. Diák korában a piarista diák-zenekarnak Baugarten tanár vezetése mellett prímhegedülse volt. Később is mindig szívesen vette kezébe családi, vagy baráti körben a vonót. A hangversenyek lelkes látogatója volt. Minden szépért rajongó lelke több szép és nemis vezetéű magyar dalt is termelt.

Mindezek után s mindezek ismeretében elmondhatjuk, hogy Kada Elek szelleme, zeneije, alkotásának értékei messze kiemelkednek egy város, egy nép, egy kor kereteiből. Bár nem eleget, de sok örökbeesűt és felejtethetlent alkotott mindabból, ami lelkében élt.

S ez a lélek: Kada Elek lelke, az ősi magyar lélek egy ősi csodója volt. A modern világszellem, a repülő, iramló, újszerű haladás egyesülése az ősi faji ösztönökkel. Az új kor eszencyájának, ízlésének, ideáljának esatája viaskodott benne misztikusan ragyogó ősi ösztönének lelki hullámozásával.

Kereste a magyarok ősi nyomait és kereste a magyar nép jövőjének nagyságát. Kutatta a multak dehis rejtelmeit: kiásta az avar ősök sírhelyeit és épített a jelenben élő energia friss hajtásával.

Szívében a régiék felé vágó, lelkes magyar melancholia borongott és új energiák teremtő akarata acélozta lelkét eselekvésre, alkotásra. Egyazon léleknek kettős villanása, kettős izzása. De mindkettő igaz és bensőséges.

Elmondhatjuk, hogy a magyar faj kettős élete élt benne: a múlté és a jövőé. Az egyik lelkesítette, tette sarkalta és e nemis hevülettől üzve mesélt, eselekedett, írt és alkotott, álmokat szőtt és várost épített. És álmaiba

mindig beleszótt a Kecske-mét város jövő nagyságát és népének boldogságát. Ennyi szeretet, ennyi odaadás, ennyi szolgálat hogyan is fért bele egy emberi életbe, melynek kilobbanásával a temetés egyik szónokának ajkaira jogosan kívánczolt oda a nejét sirató Bánk bán fájdalmas feljajdulása: Óh, hogy neked is csak életed volt s Te is hogy sebhető valál.

Sebhető volt, mert ember volt. De hogy milyen ember volt, ma 26 év távlatában is mindazok lelkében, akik szerencsések voltak őt ismerni, akik elfogultság nélkül mélyednek el életének, működésének, jelentőségének, hatásának, emberi nagyságának szemléletébe, ma is bús borongással tekintenek a Szentháromság-temető Kada sírja felé és átérzik a búcsúztató szó fájdalmas igazságát, hogy — leesett fejűnk koronája.

5. Zászlóvitel Lévára. Gimnáziumunk ifjúsága zászlót szentelt az elhunyt Boros Antal piarista emlékének. A piarista címerrel ékesített selyemzászlót Léva városának, annak a városnak adományozta, ahol a megboldogult életének javarészét töltötte. Boros Antal volt az utolsó piarista, aki a cseh megszálláskor Léva városát elhagyta. A megszállás után nem tudott beletnyugodni abba a gondolatba, hogy szeretett városa idegen kézre jutott. Szívének hő vágya volt, hogy a rádió hangján meghallgassa a szót: »Léva ismét a mienk!« A Gondviselés nem adta meg neki ezt. Helyette és nevében vittük el az ifjúság önkéntes adományából készült zászlót 1938. december 4-én Oláh Imre és Mereske Rezső tanárok vezetésével és a gimnázium ifjúságának 19 tagú küldöttségével. Ünneplő külsőségek között vette át a város a zászlót a városháza dísztermében. A várostól megbízott vezetőség kifejezte nagy örömét, hogy annak a rendnek a képviselőit láthatja Léván, akiktől a lévaiak megtanulták szeretni a hazát, és akiket most a szabad Léva városában a régi szeretettel várnak vissza. Ifjúságunk óhaja pedig, amelyet Oláh Imre tanár beszéde juttatott kifejezésre, az volt, hogy ne történjék meg még egyszer, hogy a lévai utcákon másszínű lobogót lengessen a szél, mint amit most Lévára hoztak. A zászló átnyújtása után megtekintettük Léva városát. Meglepődve álltunk meg a Dobó-vár tövében, megnéztük a kiürült cseh—szlovák gimnáziumot, a kifosztott tanítóképző intézetet. Akármerre mentünk azonban, mindenütt úgy éreztük, hogy otthon vagyunk, a 20 év csak rossz álom volt a Lévaiaknak is és nekünk is. Szívünk tele volt az elmúlt 20 év szomorú emlékeivel, de ugyanakkor tele volt a jelen élénk, nagy örömeivel.

Mikor autóbuszra ültünk, úgy gondoltuk, hogy kegyeletes adónkat róttuk le az elhunytal és magyar kötelességünket Lévával szemben. A bécsi döntés csonka hazánk testét megnagyobbította, a zászlóátnyújtás és lévai tartózkodásunk pedig hazafias érzéseinket növelte meg. *Oláh Imre.*

6. Észak-Magyarországi tanulmányút. Intézetünk 76 tanulója Dallos István dr., Gál István dr., Jung Sebestyén és Mericske Rezső tanárok vezetésével május 3—6. napjain északmagyarországi tanulmányúton vett részt: Kecskemét, Budapest, Vác, Losonc, Fülek, Rimaszombat, Aggtelek, Rozsnyó, Krasznahorka, Szádelő, Kassa, Lillafüred, Eger, Paráds, Kékestető, Budapest, Kecskemét útvonalon.

Május 3-án hajnalban vidám hangulatban indultunk a kecskeméti pályaudvarról, Budapesten gépkocsikra szálltunk s 9 óra tájban már a váci piarista gimnázium előtt álltunk. Vácott a székesegyházat, a piarista gimnáziumot és a szép Dunapartot tekintettük meg. Azután Balassagyarmaton s a volt trianoni határon keresztül folytattuk útunkat gr. Ráday Pálnak, Rákóczi kancellárjának s Kármán Józsefnek, a XVIII. sz. végi magyar irodalmi élet egyik vezérének a városa, a magyar kézművesipar egyik ősi középpontja: Losonc felé. Egyetlen körséta is elegendő volt annak a megállapítására, hogy Losonc a tragikus sorsú városok közé tartozik. Ismételten elpusztult, de mindig újjáéledt. Ez öntötte belénk azt a hitet, hogy a mai nem egészen százesztendőös Losonc is átlábolja a cseh uralom tűzvészét s a csehektől leállított gyárakba ismét visszatér az élet. A következő állomásunk Fülek volt. Itt fölmentünk a várba. A sokszázados magyar multtról beszélő, magyar levegőt lehelő várromokon megemlékeztünk a vár és környéke történetéről s miután kegyelettel adóztunk Fülek régi és legújabb hőseinek, akik a huszitákkal, ill. a csehszlovákokkal szemben is megőrizték Füleket magyarnak. Rimaszombat felé folytattuk utunkat. Rimaszombatban a gyönyörű városházát — előtte a szépen rendezett parkkal és a Tompa-szoborral, — az evang. gimnáziumot, Tompa Mihály, Blaha Lujza szülőházát és a magyar művészet és művelődéstörténet egyik legérdekesebb alakjának, hazánk első nagy szobrászművészeinek, Ferenczy Istvánnak, a kivonuló csehektől megcsontított mellszobrát néztük meg. Rimaszombatból, miután a cseh betonerődítmények egyik láncszemét valami sajátos érzéssel közvetlen közletről is alaposan szemügyre vettük, jól áttanulmányoztuk, este hét óra tájban érkezünk Aggtelekre.

Kirándulásunk második napján, reggeli után két csoportban néztük meg a világhírű cseppkőbarlangunkat. A régi bejáraton hatoltunk le. Az ittlevő gazdag cseppkőképződmények a régi látogatók fátklyáiról rajuk rakódott vastag koromréteg miatt ugyan sokat veszítettek eredeti szépségükből, mégis a »Purgatórium«, a »Paradicsom előcsarnoka«, a »Paradicsom« stb. »szószéke«, »Szűz Mária-szobor«, Tátra, »Kain« botja, »koporsó«, »Mátyás-könyvtára«, »Széchenyi-oszlop«, »Aradi-tizenhárom« stb. alakú gazdag cseppkőképződményeivel felejthetetlen benyomást gyakorolt mindnyájunkra. A látottakra való visszaemlékezés teljesen elfeledtette velünk fáradtságunkat. Aggtelekről vidám nótaszóval érkezünk Rozsnyóra, mely-

nek főterén a »Magyarok voltunk, magyarok leszünk« felírású Rákóczi-torony s előtte gr. Andrássy Dénesné fehér márványszobra ragadta meg először a figyelmünket. Ezután a püspöki palotát, a székesegyházat, a városházát, az egykori pénzverőt vagy kamaraházat, a Rákóczi-házat és a premontrai gimnáziumot kerestük fel. Miként Losoncon, úgy itt is szorongó érzéssel álltunk meg az egykori Kossuth-szobor talpazata előtt, amelyről a szobor a csehek vandalizmusának esett áldozatul. A gyönyörű fekvésű ősi bányaváros nevezetességeinek megtekintése után folytattuk utunkat Krasznahorka felé. Megilletődve szemléltük az Andrássyaktól rendbhozott, nagymúltú, sok vihart látott, kétízben is húszesztendő s cseh rábságot átélt vár múzeumát és kápolnáját. Innen a várról zengő kedves dalt énekelve robogtunk tovább Krasznahorkaváraljára, hogy megláthassuk a világ egyik legszebb és legértékesebb mauzóleumát, amelyet gr. Andrássy Dénes építtetett. Második napunk végéig Kassa volt. Kassáig már csak egy helyen álltunk meg. Szádelő községben. A községtől gyalog tettük meg az utat a kies fekvésű szádelői völgybe, majd visszafelé, a csehek től kiépített védelmi vonalat is tanulmányozva, ismét gondosan átvizsgáltunk egy cseh betonerődöt. Este hét óra után értünk Kassára. A szállóban való elrendezkedés és vacsora után rövid körséta következett. A város tulajdonképeni megtekintése a következő napra maradt.

Kassa, Felső-Magyarország legnagyobb városa, a magyar műemlékek egész sorát rejtí magában. Legtüzetesebben az árpádházi Szent Erzsébet tiszteletére felszentelt székesegyházat, hazánk egyik legnagyobb méretű, csúcsíves templomát néztük meg, egyrészt művészettörténeti nevezetességei miatt, másrészt pedig azért, mert a viszontagságos sorsú, híres kassai Dómot a nemzeti kegyelet valamennyiünk számára megszentelte. A Dóm mindkét szempontból többet nyújtott és nagyobb hatással volt ránk, mint előre gondolhattuk. Már a templom külső falában elhelyezett Rákóczi-émléktábla, a főkapu felett lévő ősi dombormű s az északi-kapu feletti »Utolsó ítélet« híres szoboresoportja megállásra készítették bennünket. Ezután a »Királylépcső«, a »Mettertia-kápolna«, a lehelletfinom-csipkézetű, tornyokkal elborított, XV. századból való szentségház s az ugyancsak XV. századi hatalmas bronz keresztút, majd a Dóm középkori oltárai, köztük elsősorban a főoltár, mely az u. n. szárnyasoltárok egyik legnagyobb méretű és legszebb díszű példánya, továbbá a »Mária-látogatása«-szárnyasoltár, az »Utolsó vacsora« s a »Mária halála« oltárok, majd az ugyancsak középkori szobrok, a Szent Erzsébet, a hétfájdalmú Szűz Mária szobra, az Immaculata-szobor és a hatalmas Kálvária-esoport stb. váltották ki őszinte csodálatunkat. De a kassai Dóm a magyar történelem szent helye is, hisz kriptájában nyugszik II. Rákóczi Ferenc, Zrínyi Ilona, gr. Beresényi Miklós és felesége, Esterházy Antal kuruc generális és Sibrik Miklós, Rákóczi udvarmestere. Épp

ezért lementünk a kriptába is, hogy szívünk sugallatát és a templom külső falába erősített Rákóczi-emléktábla figyelmeztetését: »Siste viator! Honora tantorum heroum magna merita et praeclaram memoriam!« követve lerójjuk hálánkat és kegyeletünket a legnagyobb magyar szabadsághős, a Nagyságos Fejedelem és társai iránt. Majd a Dóm tornyába mentünk fel, ahonnan szemünk elé tárult az egész város a maga nagyszerűségével. A Dómon kívül, amennyire időnk engedte, a premontreiek templomát és gimnáziumát, a Donatikusok és az Orsolyák templomát, a püspöki palotát, a katonai parancsnokság épületét, a színházat, a múzeumot s kertjében a fából készült ruthén templomot, a csehektől épített, modern, márvánnyal borított postapalotát, a Szűz Mária-oszlopot, a Szentháromság-emléket, a régi vár maradványát, a Hóhér bástyát, a löcsei-házat, Tinódi egykori házát és Bethlen Gábor pénzverő-műhelyét néztük meg. Ebéd után még a Bauernbl-féle híres kassai sörgyárat látogattuk meg, majd pedig búcsút mondtunk Kassának. A legközelebbi megállóhelyünk Lillafüred volt. A rossz idő miatt nem sokáig időzhettünk Lillafüreden, mégis megcsodáltuk a függőkertekkel, parkokkal és a Hámori-tóra néző nagy terraszokkal ékeskedő, gyönyörű Palota-szállót, elsétáltunk a vízeséshez, a Hámori-tóhoz, majd a Szent István-cseppkőbarlang mellett, szebbnél-szebb hegyi úton keresztül, zuhogó esőben érkeztünk meg Egerbe.

Eger megtekintésére kirándulásunk negyedik napján került a sor. Megnéztük a Vármegyeháza kapualjának kétoldali folyosóit elzáró, két-két szárnyal nyíló, remek, kovácsolt vasrácsozatát, mely a rokokó művészet legszebb ilyaemű alkotásai közé tartozik. A ferencesek templomában Tölge a főoltár ragadta meg a figyelmünket. A ferencesek templomából hazánk egyik legmonumentálisabb és legszebb barokk műemlékébe, a minoriták templomába mentünk. Ezután Eger hős védőjének, Dobó Istvámnak, a Kossuth-téren álló bronzszobra előtt róttuk le kegyeletünket. Majd a várbán felkerestük Gárdonyi Géza sírját és a vár történetének ismertetése után megnéztük az utóbbi évek ásatásainak eredményeit, bejártuk a földalatti kazamatákat, alagutakat és termeket. A várból lejövet, a ma is épségben lévő 40 m. magas minaretet, a török világ emlékét, a hatalmas méretű és nagyszerű térhatású főszékesegyházat s végül az egész országban páratlan, monumentális, művészi alkotású érseki liceumot néztük meg. A kápolna, a díszterem, és a könyvtár gyönyörű mennyezetfreskói, a tölgyfából faragott remek könyvtárszekrények, a múzeumi képtár és a régi csillagásztorony sok érdekes látnivalót nyújtottak. A sok nézgelődés közben elfáradtunk. A Koronában jó étvágygyal elfogyasztott ebéd után mégis jó kedvvel sétáltunk végig az érsekkerten és a Deák Ferenc-utcán, hogy aztán d. u. 3 óra tájban annál nehezebb szívvel vegyünk búcsút hazánk egyik legkedvesebb, igazi történelmi levegőjű és legszebb barokk-rokokó jellegű városától, Egerből

Parádra, innen pedig rövid pihenő és körséta után Kékestetőre mentünk. Közben itt a Mátrában megegyeszer átértük a Bükk szépségeit. Kékestetőről megállás nélkül vidáman érkeztünk a Nyugati-pályaudvarra, ahonnan kedves emlékekkel telve, ismeretekben gazdagodva értünk haza Kecskemétre.

A kirándulással elsősorban az volt a célunk, hogy nemzeti újjáéleltetésünk küszöbén közvetlen közelről ismerjük meg azt, ami a miénk, a Téltő gonddal szerzett, csodás országrészt és sokat szenvedett hőselkű lakóit. A művelődés és művészettörténet élményekkel történelmi érzékünket fejlesztették.

Dr. Gál István.

7. Osztálykirándulás. Az egyes osztályok Kecskemét környékére tettek egynapos osztálykirándulást ismeretszerzés és üdülés céljából.

Az I. osztály tanulóit és a kísérő tanárokat dr. Liszka Béla Kecskemét th. város polgármestere látta vendégül Koháriszentlőrincen. A II. A) és V. osztály tanulói Lajosmizsére rándultak ki. A II. B) osztály diákjait a kísérő tanárok a Töserdőbe vitték el. Bugacra a III. és IV. osztály rándult ki. A VI. osztály tanulói a Kláber-féle szőlőtelepet és Örkénytábort szemléltek meg. A VIII. osztály Fehértón vett részt osztálykiránduláson.

Egyes órák keretében a tananyaggal kapcsolatban a II. A) és II. B) oszt. tanulói Farkas Dénes dr. felügyeletével a Kecskeméti Földrendési Intézetet látogatták meg. A IV. osztály tanulói Szilassy Ferenc tanár vezetésével megtekintették a Városi Szeszfőzdlét, a Bende-féle ecetgyárat, a Vasgyárat, a Hangya-jéggyárat, a Szikvízgyárat, Platter konzervgyárat és a Konzervgyárat. A VIII. osztály tanulói Farkas Dénes dr. vezetésével a városi villanytelepet, a Hangya-jéggyárat és a gimnázium központi fűtőberendezését tanulmányozták.

8. Ősztündi, jutalmazás, segítelyezés. A nm. m. kir. VKMin. nek 18.782 1938. sz. rendelete alapján Lőrincz Imre VI. o. t. 200 P *Horthy Miklós ősztündijban* részesült.

Kecskemét th. város a Kalocsai Balázsac-féle alapítványból Adorján Ágnes IV., Dékány Vilmos IV., Máté László IV. és Boksányi Nándor VI. o. tanulónknak adományozott 100—100 P jutalmat.

A *Földváry József-féle* alapítványból 20 P jutalomban részesült Csákvári János VII. o. t.

Ottó Sándor ny. műszaki főtanácsos és neje Fáydy Gabriella alapítvány 120 P kamatait a nemesszívű alapítók szándékának megfelelően a tanártestület Börönte István VIII. (60 P) és Mészáros Jenő VIII. (60 P) o. t.-nak ítélte.

Pénzjutalomban részesültek a VIII. oszt.-ból: Balanyi László 15 P, Lázár Ákos 15 P, Parger Béla 15 P, Takács Pál 20 P, Vörös István 15 P, a VII. oszt.-ból: Tapasztó János 20 P, a VI. oszt.-ból: Boksányi Nándor 20 P, Dobos István 20, Gyöngyösi László 15 P, Lőrincz Imre 20 P, az V.

oszt.-ból: Dollák Zoltán 15 P. Papp Gergely 15 P. Ráflí István 20 P. Schestyén Ferenc 15 P. Varga Béla 15 P. a IV. oszt.-ból: Adorján Imre 15 P. Dékány Vilmos 15 P. Kéri József 15 P. Körnöczy Béla 15 P. Misius István 15 P. Máté László 15 P. a III. oszt.-ból: Dészaknai Márton 15 P. Homoki Árpád 15 P. Ivitz Ottó 15 P. Szekrényi György 15 P. a II. B. oszt.-ból: Csaba Ferenc 15 P. Pető Sándor 10 P. a II. A. oszt.-ból: Bányai Ferenc 15 P. Braunitzer József 15 P. Kerti András 15 P. az I. oszt.-ból: Faragó Pál 15. Martos Péter 10 P. Tóth Ferenc 10 P. Az intézet orgonistája. Nyúl Tóth Károly VII. o. t. 30 P. a fujtatók: Garasi Károly és Igács László VI. o. tanulók 15 15 P jutalomban részesültek.

Kovács Sándor prelátus-plébános alább elszámolt adományából Baracs-kai István és Rácz István VI. o. tanulót 30--30 P tandíjsegélyben részesítette.

Beke Ferenc ny. táblai tanácselnök 50 P-s adományából Börönte István. Mészáros Jenő VIII. és Pulai Imre III. o. t. részesült 15 15 P tandíjsegélyben

Dr. Magos Lajos ítélőtáblai bíró úr 20 P adományából az erdélyi Jó Barát c. folyóiratot rendeltük meg a jövő évre 5 példányban arra érdemes tanulóinknak.

A Kecskeméti Takarékpénztár Egyesület 60 P adományából Forgó Pál II. A. o. bentlakó növendékünk jutalmazására 15 P-t. a gimnáziumi díszterem felszerelésére 15 P-t fordítottunk az adományozás értelmében.

Dékány László felsőházi tag 10 P adományát Kéri József IV. o. tanuló-nak juttattuk.

Diákegyesületünk 380 P adományából a jó tanulók jutalmazására 100 P-t. pályamunkák jutalmazására 100 P-t. a szavadoverseny nyerteséinek 30 P-t. a cserkészeknek 100 P-t. az ének- és zenekarnak 50 P-t juttattunk.

N. N. 50 P adományából (vitéz Orbán Nándor ny. polgáriisk. igazgató útján) a Feltámadás c. pergőképet tekintették meg tanulóink.

Winkler István bankigazgató 4 db Szent István 5 P-s érmével Chiovini Béla VIII. o. t. önképzőköri elnököt jutalmaztuk.

Az alább megjelölt adományból jutalomkönyvet vásároltunk 37,22 P összegben: (Sík Sándor: Pázmány Péter 10 pld.)

KÖNYVJUTALOMBAN RÉSZESÜLTEK. *A Kegyes-tanítórend Főnöklének adományából:* Lászka György I., Keresztes Andor I., Ludvig Pál II. A., Dallos Endre II. B., Mészáros Endre III., Ackermann László IV., Göhr Zoltán V., Szarvas András VI., Csákvári János VII., Rigó János VIII. o. t., dr. *Ongrádi József tanár adományából:* Braunitzer Ferenc IV. és Miklósy György IV. o. t. *Fincze László tanár adományából:* Chiovini Béla VIII. o. t. *Bende László ny. városi tisztviselő adományából:* Fodor Endre, Krasznai Pál VII., Szakács István, Venczel Sándor VI., Kocsák Dezső, Timár Bertalan V., Faragó Sándor, Miklósy György, Kőncz István, Schira László IV. o. t. *Az intézet*

adományából: Bende János VIII., Gombay Tibor VI., Szathmáry Attila I. o. t. *A felet említett vásárlásból:* Takács Pál, Précsér László, Szentirmay György VIII., Balkó István, Farkas János, Nagy Ferenc, Nyúl Tóth Károly, Stóber Lajos, Szabó László, Tóth József VII. o. t.

A Kegyes-tanítórend Főnöke 2010 P értékben részesítette tanulóinkat tandíjsegélyben:

I jutalmazásokhoz a következő nemesszívű adakozók járultak hozzá:

Ackermaan Arthur ny. ezredes	15 P	Füredi Lajos tanácsnok	5 P
Dr. Adorján Imre ügyvéd	5 P	Dr. Harkay Béla főjegyző	5 P
Dr. Aszódi Géza ügyvéd	2 P	Harkay József törv. tanács- elnök	5 P
Dr. Aszódi Ferenc ügyvéd	2 P	Dr. Hegedüs Ferenc ügyvéd	20 P
Abrahám Béla szőlőbirtokos	10 P	Dr. Horváth Iván ny. törv. bíró	10 P
Bagi Lajos fogyasztási alóliviva- tali főnök	5 P	Dr. Horváth Ödön főszerk.	10 P
Dr. Bajusz Mihály orvos (Kecel)	30 P	Dr. Hévizy József törv. bíró	2 P
vitéz Báahidy János	10 P	Igács József ny. MAV főint.	10 P
Beke Ferenc ny. táblai tanács- elnök	50 P	Kecskeméti Gazdasági Gőzmu- lom és Gőzfürdő R.-T.	15 P
Dr. Beade Sándor bank- igazgató	10 P	Kecskeméti Takarékpénztár Egyesület	60 P
Csomák Gábor bankpénz- tárnok	10 P	Kecskeméti Leszámitoló és Pénzváltó Bank	15 P
Csorba János gyógyszerész	5 P	Kecskeméti Piarista Diák- egyesület	330 P
Dr. Dallos Kálmán ügyvéd	5 P	Kecskeméti Róm. Kat. Egyház- község	130 P
Dékány László v. felsőlházi tag	10 P	Kecskeméti Kereskedelmi Ipar- hitelintézet és Népbank	70 P
vitéz Démy Gerő Sándor alezredes	5 P	Dr. Kerekes József ügyvéd	5 P
Dr. Dömötör Lajos ny. h. pol- gármester, Ugyasó	20 P	Kovács Sándor pápai prelátnak plébános	100 P
Pozsgay Rezső koszorú- megváltása címén	10 P	Kertész Dezső	2 P
Dr. Dömötör László kir. köz- jegyző	30 P	Krammer Győző árvaatya	5 P
őzv. Dömötör Pálac magánzó	10 P	Dr. Labanc Ferenc tanácsnok	5 P
Dr. Fehér József ny. törv. tanácselnök	10 P	Dr. Liszka Béla polgármester	10 P
Dr. Feldmeyer Géza orvos	20 P	Dr. Magos Lajos ítélő táblai bíró (Bpest)	20 P
Dr. Feszler György orvos	2 P	Magyar Nemzeti Bank	10 P
Fispán Géza kereskedő	20 P	Magyar Általános Hitelbank	20 P
Dr. Fritz Imre ügyvéd	10 P	Dr. vitéz Márkus Ferenc ügyvéd	10 P

Dr. Nagy Mihály hitelbanki ügyész	5 P	vitéz Dr. Szabó Mihály árvaszéki ülnök	5 P
Dr. Nóta István ügyvéd	20 P	Dr. Szarvas András egyetemi m. tanár	10 P
Dr. Nyúl Tóth Pál h. polgármester	10 P	Dr. Szelei Imre jrb. elnök	10 P
Oláh Béla törv. tanácselnök	5 P	özv. Szelei Mihályné p. ü. titkár özvegye	10 P
Pauli Péter gyógyszerész	10 P	Dr. Szívós Béla ügyvéd	2 P
Platter János gyáros	30 P	Dr. Szívós József orvos	2 P
Prácsér János vendéglős	5 P	Dr. Tapasztó István orvos	2 P
Dr. Sándor József főügyész	20 P	Dr. Tassy József főorvos	10 P
Schira Mihály tanácsnok	3 P	Vándor Manó postafőnök	5 P
Dr. Schönberger Dezső kereskedő	20 P	Dr. Wágner Béla kir. közjegyző	5 P
Dr. Simon György preláthuskanonok (Veszprém)	10 P	Winkler István bankigazgató	25 P
Dr. Steiskál Ottó ügyvéd	20 P	(ebből 4 db Szt. István 5 P- ^e)	
Dr. Szabó Iván főgondnok	15 P	Zimay Károly ny. polgármester	10 P
Dr. Szabó József readorfőtanácsos	25 P	Zimay László gyógyszerész	5 P
Dr. Szabó László ny. tisz. tanácselnök	30 P	Zimay Pál gyógyszerész	10 P
vitéz Szabó László gyógyszerész	5 P	N. N. (vitéz Orbán Nándor útján)	50 P
		Összesen:	1624 P

V. A könyv- és szertárak gyarapodása és állapota.

1. **A tanári könyvtár** gyarapodása: a) vétel útján 15 mű 27 kötetben, ebből iskolai érettségi auctor 10 mű 22 kötetben. 131.78 P értékben, b) ajándékozás útján 17 mű 17 kötetben. A folyóiratok száma: 28. Előfizetésekre és köttetésre 193.40 P-t fordítottunk. Az évi beszerzés összege: 325.18 P. Könyveket ajándékoztak: a Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter úr, a Rendfőnök úr, Szívós Béla dr. ügyvéd, a M. K. Központi Statisztikai Hivatal, Budapest székesfőváros Statisztikai Hivatala és a Paedagógiai Könyvtár igazgatósága. A szíves ajándékozásokért e helyen is köszönetet mondunk. A könyvtár jelenlegi állománya 4464 mű 8037 kötetben. értéke: 40.325.18 P.

2. **Az ifjúsági könyvtárat** az idei tanévben átrendeztük. Minden osztály új könyvtárszekrényt kapott összesen 520 P értékben: s így megvalósult az osztálykönyvtár rendszer. A könyvtár jelenlegi állománya az alsósok számára 801 mű, a felsősök számára 1083 mű 3700 kötetben. Értéke: 10.010.80 P. Új beszerzés Vajthó László: Szavalókönyv 10.80 P értékben.

3. **Történelem földrajzi szertár.** Az elmúlt tanévben össze-

sen 8 falitérképet vettünk 288 P értékben. Ehhez járult még 1 db. falitérkép, amelyet Kókai Lajos cég adományozta a szertárnak. Így a szertár gyarapodás 9 db. falitérkép 316 P értékben. A szertár jelenlegi állománya 45 db. 882 P értékben.

4. Természetrizsi szertár. Növekedés a) vétel útján: 7 db. párologtató, 5 db. főzőpohár, 7 db. gázfelfogó üveghenger, 1 db. üvegbúra, 1 db. gázfejlesztő készülék, 1 db. üvegtölcsér, 5 db. jénai lombik, 3 db. jénai retorta, 1 db. üvegágó, 1 db. ozmózis jelenséget bemutató készülék, 30 db. kémcső, 1 db. porcellánmozsár, 1 db. rézmozsár, 1 db. szarukanál, 1 db. aszbesztlap, 1 db. kémcsőállvány, 40 db. faszénhasáb, 2 db. vas-reszelő, 1 db. csipesz, 2 db. égető vaskacaál, 1 db. kalapács, 1 db. fenőkö, 1 db. hűtőpófogó, 1 db. olvasztó eszece, 2 db. rézpálcika, 2 db. gumicső, 2 db. parafalap, továbbá 10 db. ásvány 208 P értékben; b) ajándékozás útján: Feldmeier Tamás V. o. t. adománya egy 15 köbdeciméter ürtartalmú aquárium felszereléssel együtt 30 P értékben. Nád Zoltán IV. o. t. adománya egy barna kánya kitömött állapotban 5 P értékben. Csák Ivor VIII. o. t. adománya egy barna réti héjja. Túri Gyula II. B. o. t. adománya egy fűcánkakas, egy tőkéskaesa, egy üregi nyúl. Báber Bertalan II. B. o. t. adománya egy mocsári teknősbéka. Bánhidi Ferenc I. o. t. adománya egy baris kitömött állapotban, N. N. adománya egy sárga billegető, egy piros lábú caukó, egy kis sárszalonka kitömött állapotban 10 P értékben. N. N. adománya egy bakesó, egy zöldharkály, egy bibic, egy gulipán. Az adományozott madarak kitömését az intézet részére Nád Dezső úr önköltségen vállalta. Intézetünk készülékek javítására, vegyszerekre stb. 80 P-t fordított. A szertár jelenlegi állománya 2976 db. 8209,73 P értékben.

5. Fizikai szertár. Fizikumunk szakszerű kibővítését ez évben is folytattuk. Több eszközünket javítottuk meg és több új eszközt saját magunk készítettünk. Ez új eszközök anyaga 30 pengőbe került. Vétel útján a következőkkel gyarapodott fizikumunk: Gázláng manométer, Hofmann-féle vízbontó készülék, Kolbe-féle elektrométer, Készülék a mechanikai hőegyenérték meghatározásához. Az eszközök 230 pengőbe kerültek. Szer-tárunk állománya 4184 db. 10.041,20 P értékben.

A fizikai szertár állományának gyarapításához kisebb adományokkal hozzájárultak: Karácsonyi István, Szentirmay György VIII. és Kerekes Tibor V. oszt. tanulók.

6. A rajzszer-tár a folyó tanévben grafikai eljárásokat szemléltető anyagokkal és eszközökkel gyarapodott. A gyarapodás 25 db. 33,15 P értékben. Ezenkívül 78,97 P költségen újra kereteztük régi képeinket. A szer-tár jelenlegi állomány 1616 db. 6033,15 P értékben.

7. A sportkör-i szer-tár gyarapodása vétel útján 16 db. 92,82 P

minisztériumi adományozás útján pedig 3 db. 60 P értékben. A szertár mostani állománya 162 db. 7152,82 P értékben.

8. **A zeneszertár** a tanév folyamán két zenekari művel gyarapodott 17,24 P értékben. A szerek javítására és hűrozásra 65,33 P-t fordítottunk. A szertár jelenlegi állománya 149 db. 3559,92 P értékben.

9. **Az énekszertár** állományában az idei tanévben változás nem történt. Énekeskönyveinket köttettük újra 71,40 P költségen. Állománya 410 db. 300 P értékben.

10. **A művelődéstörténelmi gyűjtemény** állománya 963 db. Ezévi gyarapodása Schüssler Albert c. igazgató úr adományából: *Mi Atyánk*, Dallos Hanna 10 eredeti fametszete c. műve. Szíves adományáért e helyen is köszönetet mondunk.

VI. Az ifjúsági egyesületek működése.

1. **Oratórium.** Vezetője: Tihanyi Tibor dr. Ebben a tanévben immár működésének harmadik esztendejét futotta meg intézetünk vallásos egyesülete új, szakosztályos formájában. Vezérgondolatunk most is az actio, a lélekbefogadott hitnek eleven, változatos, kinek-kinek egyéni adottságaihoz szabott gyakorlása volt. Tulajdonképpen az egész világot behálózó Actio Catholica hatalmas szervezetének ifjúsági kiadása a mi Oratóriumunk.

Egyesületünk gyűléseit kéthetenként tartotta. Mindíg az a szakosztály jött össze, melynek tennivalóját legsürgősebben kellett megtárgyalnia. Megbeszéléseinken a missziókról, a liturgikus mozgalomról, a nagyheti szertartások részlete, ismertetéséről és az új egyházzenei irányzatról volt szó; azonkívül állandóan alkalmi útmutatásban részesítettük a tanulókat. Az összejövetelek rövid ájtatosság és áldás követte.

A liturgikus szakosztály kitartó buzgalommal segített a ministrálásban, a Tarzicius-fiúk szerepének ellátásában itthon és a Nagytemplomban. Sokat tevékenykedtek a templomi intéznievalók körül a nagyheti szertartások idején.

A kultúrszakosztály tagjai vallásos tárgyú könyvek és folyóiratok tanulmányozásában buzgalkodtak. Egy-egy szép könyv írójáról és tartalmáról röviden a közösségben is beszámoltak. Külön programponot volt az idei tanévben az idegen nyelvekben való tökéletesedés. Többen vállalkoztak idegennyelvű levelezésre. A szociális szakosztállyal karöltve több kultúr előadást rendezett helyben és a környező tanyavilágban. Az idén is megrendezte a katolikus középiskolások tánckurzusát. Két alkalommal vallásostárgyú film-előadás rendezett az Oratórium tagjai részére, melyekre azonban vendégeket is szívesen látott.

A szociális szakosztály jótékonykodó munkáját erősen gátolta az iskolai

gyűjtések fölöttes hatóságaink részéről való tilalmazása. Hymódon anyagilag nem sok jótéteményt tudott gyakorolni a szakosztály. Inkább kisebb jócselkedetek és a szegény néposztályhoz tartozók megbecsülése terén tevékenykedtek a tagok. Kézzelfogható eredménynek számít, hogy két esetben alkalmazást szereztek egy-egy munkakereső férfinak. A missziók számára bélyeget gyűjtöttek.

A sajtószakosztály tagjai az intézetbe járó ifjúsági folyóiratok és az oratóriumi könyvtár kezelését végezték. Szép eredménnyel járt a folyóiratok köleszönszére irányuló törekvés. Több alkalommal megjelentették tíz-tíz példányban az egyesület Tuba című kis híradóját, melybe kisebb tudósításokat, verseket és cikkeket írtak.

Bármilyen szerénynek is látszik az évi munka eredménye, mégis jóleső érzést kelt bennünk a tudat, hogy igyekeztünk valamit tenni Istenért, embertársainkért és önmagunkért.

2. Hornyik János Önképzőkör. Vezetője: Ongrádi József dr. Az Önképzőkör működésének 77. esztendejét a szeptember 23-án megtartott alakuló ülésen kezdette meg. A Kör régi szervezetét az idei tanév elején megváltoztattuk. Korszerűbbé és hasznosabbá igyekeztünk tenni az önképzés munkáját. A következő négy szakosztályra tagozódott a Kör szervezete: irodalmi, természettudományi, nemzetvédelmi és művészeti szakosztályokra. Az egész kör élén az ifjúsági elnök, Chiovini Károly VIII. osztályú tanuló állt. Ezenkívül minden szakosztálynak volt ifjúsági elnöke: az irodalmi Takács Pál VIII. o. t., a természettudományi Acsay Vilmos VIII. o. t., a nemzetvédelmi Vértesi Ervin VIII. o. t., a művészeti szakosztályé pedig Szentirmay György VIII. o. t. A tisztikar többi tagjai a következők voltak: Tóth Géza VIII. o. t. titkár, Rigó János VIII. o. t. pénztáros, Farkas Róbert VIII. o. t. ellenőr, Lázár Ákos VIII. o. t. főkönyvtáros, Aday Ferenc VII. o. t. könyvtáros, Legeza István VII. o. t. főjegyző, Balkó István és Nagy Ferenc VII. o. tanulók jegyzők.

A tanulók munkáját minden lehető módon igyekeztünk előmozdítani. Az intézet tanárai szakkérdésekben bármikor szívesen adtak útmutatást az érdeklődő tagoknak. Az üléseket az intézet dísztermében tartottuk, ahol nemcsak kényelmesen elfértünk, hanem a zeneszámok előadásához több alkalommal szükséges zongora és egyéb eszközök is megvoltak. A természettudományi gyűléseket a fizikai előadóteremben rendeztük. Itt az előadáshoz szükséges fizikai eszközök is az előadók rendelkezésére állottak.

Hogy az egyes szakosztályok ne csak papíron szereplő hangzatos nevek legyenek, arról is gondoskodtunk. A Kör tagjait szépszámú folyóirattal láttuk el. Ezekből bőven meríthettek anyagot és kielégíthették bármely irányú érdeklődésüket. A következő folyóiratokat járattuk: Búvár, Élet, Fiala

Magyarság. Katolikus Szemle. Kelet Népe. Láthatár, Magyarosan. Magyar Kultúra. Magyar Szárnyak, Magyar Szemle. Növényvédelem és melléklapja a Kertészet, Riadó (légvédelmi). Tükör. Összesen: 13-at.

Az egyes üléseknek szakosztály jellegük volt, amikor lehetőleg egy tárgykörből merített előadások kerültek bemutatásra. Több összülést is tartottunk. Az ülések a komoly önművelés és az öntudatos magyarságra való nevelés ügyét szolgálták. Minden felolvasás után külön vita tárgya volt a jó és szép magyarság ellen elkövetett botlások megbeszélése. Örömmel tapasztalhatja az ilyen ifjúsági gyűléseken megjelent hallgató, hogy mennyire benne él már a tanulók lelkében anyanyelvünk ápolásának gondja.

Az ifjúság legnagyobb része áhítja a katonás szellemet. A nemzetvédelmi szakosztály munkája megmutatta ezt. Amikor a tanév elején önként lehetett jelentkezni az egyes szakosztályok tagjai közé, csaknem mindenki ennek a szakosztálynak akart a tagja lenni. Ebben az évben közismert okokból elsősorban légvédelmi kérdésekről esett szó. Az volt a célunk, hogy e téren minél jobban kioktassuk tanítványainkat. Ezért hívtuk meg Pál Armand gyufagyári műszaki vezető urat, a légoltalmi kérdések alapos ismerőjét, hogy szemléltető eszközök bemutatásával tartson előadást a Kör tagjainak. Szíves készségéért és fáradozásáért e helyen is köszönetet mondunk.

A művészeti szakosztály szolgáltatta az ülések zeneszámait. Zongora, hegedű, harmonika, tárogató, szalonzenekari és cigányzenekari zeneszámok szerepeltek az egyes üléseken. Megbeszélésre került a magyar népdal ügye is. Nem volt egyetlen műsorszám sem, amely annyira megmozgatta volna a Kör tagjainak a figyelmét, mint ez az igen korszerű és állandóan napirenden levő kérdés.

A Kör tagjainak a munkásságáról az üléseken elhangzott műsorszámok adnak változatos képet. A gyűléseken elhangzott 3 beszéd, 4 bemutatásokkal kísért szabadelőadás, 1 szavatokkal szemléltetett irodalmi felolvasás, 1 szemléltető zenei előadás, 1 megemlékezés, 1 elbeszélés, 15 szavolat, 3 ének-szám, 5 zeneszám és 3 saját hangszerelésű vonós-negyves.

Április 23-án megtartottuk a szokásos szavatóversenyt. Ennek eredményéről a pályázatokról közölt jegyzőkönyv számol be.

Mint az Önképzőkör egyik szakosztálya működött a sakk-kör. Ősziel rendezte háziversenyét, melynek következő volt az eredménye: 1. Leskowszky Zoltán VIII. o. t. 10 ponttal, 2. Gyöngyösi Lázár VI. o. t. 7½ ponttal, 3. Molnár Imre IV. o. t. 7 ponttal, 4. Sági Vilmos IV. o. t. 6 ponttal. Összesen tizenegyen versenyeztek. A szakosztályt Szabó István tanár vezette.

Tanulóink önművelésének legszebb termékei az önképzőköri pályázatok. Ezek eredményét az ifjúsági körök záróünnepélyén, május 27-én felolvasott következő jegyzőkönyv ismerteti:

J E G Y Z Ő K Ö N Y V

a kecskeméti kegyestanítórendi róm. kat. gimnáziumban kitűzött pályázatok elbírálása végezt 1939. évi május hó 17-én megtartott gyűlésről

A tételleket megállapító bizottság az 1938. évi december hó 18-án tartott gyűlésén 21 tételre tűzött ki pályadíjat.

A határidőre 56 pályamunka, 8 rajzpályázat és 23 fényképpályázat érkezett be. A bírálóbizottság tagjai: Kovács Sándor prelátus-plébános, Liszka Béla dr. Kecskemét város polgármestere, Bagi Lajos javadalmi hiv. ügyvezető, Bende Sándor bankigazgató, Csorba János gyógyszerész, Dömötör Lajos dr. ny. h. polgármester, Dömötör László dr. kir. közjegyző, Fejér József tanácselnök, Füredi Lajos ny. városi tanácsnok, Gáspári Lajos ny. reáliskolai igazgató, Harkay Béla városi főjegyző, Harkay József törvényszéki tanácselnök, Horváth Ödön dr. lapszerkesztő, Hegedűs Ferenc dr. ügyvéd, Labancz Ferenc dr. városi tanácsnok, Nyúl Tóth Pal dr. h. polgármester, Sváb Kovács István földbirtokos, Szabó Iván dr. egyházközs. főgondnok, Szabó József dr. renőőr-lőtanácsos, Szabó László ny. törvényszéki tanácselnök, Szeley Imre dr. ügyészségi elnök, Tassy József dr. e. ü. főtanácsos, főorvos, Winkler István takp. igazgató, Zimay László ny. polgármester és a gimnázium tanári testületének tagjai.

1. Kecskemét th. város közönségétől alapított »Széchenyi-díjra«, amelyre csakis kecskeméti születésű ifjak pályázhatnak, a bizottság a következő történelmi tételt tűzte ki: A szent korona szerepe és jelentősége a magyar nemzet életében. Két pályázat érkezett.

A »Magyarország nem volt, hanem lesz« jelíges mű szerzője a kitűzött tételt a rendelkezésére álló irodalom felhasználásával kerek egységben és világos szerkesztésben, a közjogi és történelmi szempontok kiemelésével dolgozta ki. Nagyobb gondot fordíthatott volna az idézetek lelőhelyének pontosabb feltüntetésére, s az idegen szavak helyett pedig helyesebb lett volna a megfelelő magyar szó vagy kifejezés használata. Munkája 20 P jutalmat érdemel. Szerzője: v. Szabó Mihály VIII. o. t.

A »Sors bona, nihil aliud« jelígyével benyújtott pályamű főforrásának, Harsányi Zsolt: Sacra corona c. művének nyomán indul előadásában és a kérdésnek inkább történelmi vonatkozását domborítja ki. A Magyar történet figyelmelebb áttanulmányozásával még mélyebb és tartalmasabbá tehetné volna dolgozatát. Szövegelebb gondosságával pedig elkerülhette volna a tárgyi és a helyvel-közzel előforduló helyesírási hibákat. Jutalmul 15 P-t kap. Szerzője: Dombi János VIII. o. t.

2. A »Casino-díj«-ra kitűzött tétel: Móra Ferenc. (Írói arckép.) Egy pályamunka érkezett. A »Nyelvében él a nemzeti« jelígyével ellátott munka

szerzője jól ismeri anyagát: sokoldalú és érdekes képet fest az íróról. Részletes életrajz keretében bemutatja Móra Ferenc írói fejlődését, újságírói és közhivatali pályáját: majd főbb munkáiról beható elemzést ad, egész munkásságáról pedig jó áttekintést. Adatainak bősége a források alapos tanulmányozását, ügyes elrendezése pedig szerkesztői képességét bizonyítja. Stílusa és nyelve egy-két helyen az irodai nyelvre emlékeztet. A pályamunka 20 P jutalmat érdemel. Szerzője: *Legéza István VII. o. t.*

3. A »Zsiga-díj«-ezévi tétele: A szentiuise szertartásainak kialakulása. Összesen négy pályázat érkezett.

A »Kenyértörés«-jeligéjű dolgozatot végigvonul a nagy kegyelet és a tárgy iránti való lelkesedés. Alapos, gondos, komoly odaadásról tanúskodó dolgozat. Forrásaira azonban minden esetben utalni kellett volna. Ahol szorosabban használja, ott utal is rájuk. Jutalma 20 P. Szerzője: *Dollák Zoltán I. o. t.*

A »Mise jeligével benyújtott munka szerzője aprólékos gonddal gyűjtötte össze a forrásmunkákban található történeti adatokat. Kár, hogy nem utal a lap alján a felőhelyekre és hogy olyan sok benne a gépelési hiba. Megérdemli a 15 P jutalmat. Szerzője: *Hrbál Károly VII. o. t.*

Az »Adjatok hálát az urak Urának, mivel jóságos mindörökké«-jeligés dolgozat alapos, egyénített és sok szívetl van megírva. Néha igen kimért és kevéssel beéri. Idézeteknek helyét nem jelöli. Forrásaira nem utal pontosan. Jutalma 10 P. Szerzője: *Rigó János VIII. o. t.*

Az »Opus redemptionis exercitum«-jeligés munka nem üti meg a megkívánt mértéket.

4. A »Horváth Döme-díj«-ra Széchenyi nemzetépítő gondolatai és a mai megújulás utáni vágy e. tételt tűzte ki a bizottság. Három pályamunkát adtak be.

A »Gáz«-jeligével benyújtott dolgozat terjedelmes munka. Széchenyi gondolatait, országépítő terveit műveiből és egyéb forrásmunkákból jól ismeri. A közgazdasági gondolatokkal foglalkozó részt áttekinthetően írja meg, a nemzetiségi és vallási dolgokkal foglalkozó fejezet azonban kuszált. A magyarság mai törekvéseiből keveset lát, s e miatt alig is ír erről valamit. Néha elragadja a politizáló kalandozás. Főlösképpen használ sok idegen szót. Nehéz feladattal birkózó munkájáért megérdemli a 15 P jutalmat. Szerzője: *Szentirmay György VIII. o. t.*

»A gyenge fél, az erős ellentáll«-jeligével ellátott dolgozatban sok az általánosság. Lelkes magyar érzéssel ír a tárgyról. A jelen kor megújulási törekvése és Széchenyi gondolatvilága között kevés kapcsolatot talál. A nemzetiségi kérdés feltárása is tüzetesebb megvilágítást kívánt volna. Mivel a jelen viszonyokkal részletesebben foglalkozik mint az előbbi, megérdemli a 15 P jutalmat. Szerzője: *Horváth Ferenc VIII. o. t.*

»A haza minden előtt« jeligés munka rövidegsége és kezdetleges volta miatt nem üti meg a kívánt mértéket.

5. A »Pózna-díj«-ra kitűzött történelmi tétel címe: A nagyalföldi tanyavilág kialakulásának történelmi okai. Nyolc pályamunka érkezett.

A »Szép vagy Alföld I.« jeligés munkánál a tetszetős külső értékes tartalommal párosul. Először városunkint, azután általánosságban mutatja be a nagyalföldi tanyavilág kialakulásának történelmi okait. Nagy lelkiismeretesség jellemzi a dolgozatot, mindenütt lelőhelyek szerint pontosan jelzett adatokra támaszkodik állításai igazolásánál. Okfejtése észszerű és világos. Növelik a dolgozat értékét nagy buzgalommal és hozzáértéssel készült térképei és szemléletes rajzai. Erre a tételre benyújtott dolgozatok közül legtöbbet nyújt. Érdemes a 20 P jutalomra. Szerzője: *Lőrincz Imre II. o. t.* A jutalom mellett e dolgozat szerzőjének dr. Bereczki Ferenc ügyvéd úr külön 10 P-t adományozott.

A »Tibore« jeligével beadott munka egyike a legértékesebb dolgozatoknak. A rendelkezésre álló forrásmunkákat lelkiismeretesen áttanulmányozta. Gondolatmenete logikus. Nem ír semmi feleslegeset. Hibája, hogy nem jelzi megfelelő helyeken adatainak lelőhelyét. A dolgozat érdemes a 15 P jutalomra. Szerzője: *Szarvas András II. o. t.*

A »Szép vagy Alföld. legalább nekem szép« jeligéjű dolgozat szerzője nem sok forrásmunkát olvasott el. Mondatai kimértek, de állításait mindig kellően okadatulja. A dolgozat első pillanatra száraz stílusúnak látszik, de ez tartalmi értékéből nem vesz el semmit. A magyar tanyavilág kialakulásának kellő történelmi okfejtése érdemessé teszi a 10 P jutalomra. Szerzője: *Szakács István II. o. t.*

A »Magyar jövő« jeligével ellátott dolgozat szerzője kevés forrásmunkát olvasott el. Nem tudja teljesen magáévá tenni az olvasottakat. Sokat és sokszor idéz forrásmunkáiból. Véleményeket sorakoztat fel kellő egyénítés nélkül. Szorgalma és állításainak igaz volta érdemessé teszi a 10 P jutalomra. Szerzője: *Legeza István III. o. t.*

A »Szép vagy Alföld II.« jeligés munka szerzője csak a bevezető lírikus rész után nyújtja a tétel történelmi tárgyalását. Ennek a résznek többet szentelhetett volna. Amit ír, azt történelmi okokkal támasztja alá. Felsorolt forrásmunkáit áttanulmányozta. Nagyobb elmélyedéssel többre is képes lett volna. Jutalma 10 P. Szerzője: *Horváth Ferenc VIII. o. t.*

»A föld rögéből hajt ki minden érték« jeligés dolgozat írója a forrásmunkákat szorgalmasan áttanulmányozta. Kár, hogy azokból merített ismereteit nem tudja szerves egészzé forrasztani. Hiányzik a dolgozathoz a logikus gondolatvezetés. A forrásmunkák ilyen lelkiismeretes áttanulmányozása után több egyénítéssel és szervelesebb felépítéssel sikerültebb dolgozatot írt volna. Jutalma 10 P. Szerzője: *Rigó János VIII. o. t.*

Az »Aranykalász« jeligés pályamű szerzője ami keveset olvasott, azt igyekezett felhasználni. Forrásmunkáinak elégtelensége az oka, hogy terjedelemben és tartalomban a megkövetelt színvonal alatt áll. Szorgalmáért dícséretet érdemel. Szerzője: *Gombay Tibor VI. o. t.*

A »Ki tanyája ez a nyárfás?« jeligéjű dolgozat nem üti meg a megkívánt mértéket.

6. A róm. kat. Egyházközség díjára kitűzött tétel: A Rerum novarum és a Quadragesimo anno társadalomépítő gondolatai. Egy pályadolgozat érkezett, mégpedig »Árvák« jeligével. Az író a tárgyat nagy hozzáértéssel és széleskörű irodalmi tájékozódás után helyesen és dícséretesen oldotta meg. Középiszkolai fokon elsőrangút alkotott. A jó benyomást azonban némileg zavarja a sok sajtóhiba, amiket gondosan igyekszik javíttatni. A tudományos dolgozat több talpalatást kívánna. A szerző külön dícséretet és 20 P jutalmat érdemel. Írója: *Szentirmay György VIII. o. t.*

7. Az esztétikai tétel címe: A megújított magyar ének. (Egyházi népének és a világi népdalok és műdalok.) Egy pályamunka érkezett.

A beküldött »Mária« jeligéjű pályamunka szerzője nehéz feladatával sikeresen birkózott meg. Az egyházi rész tárgyalásánál zsinórmértékül a legilletékesebb forrásmunkát vette: N. Pius pápa Motu proprioját és XI. Pius apostoli konstitúcióit. Ezen a biztos nyomon elindulva tárgyalja a magyar egyházi ének és zene fontos kérdéseit, méltatja az újabb fejlődést, és mutat rá a kívánatos jövőre. — Még nehezebb dolga volt a világi nép- és műzene tárgyalásánál. Feladatát itt is sikerrel oldotta meg. A vélemények ütközése közt biztos zenei érzékkel jár a helyes mérséklet útján, s megállapítja, hogy »a régiből és újból egyaránt a jót kell kiválasztani és felkarolni.« Érdeme, hogy Kecskemét virágzó ének műveltségét is méltatja. A külön dícséret mellett 20 P jutalmat érdemel. Szerzője: *Szentirmay György VIII. o. t.*

8. Költői tétel volt: A Felvidékért küzdő kecskeméti ifjú naplója. Őt pályamunka érkezett.

»A hazáért« jeligével beküldött munka megfelel a tételnek. Valószínű, élettelt telt napló. Hibája a kidolgozásbeli felületesség, amely nem a naplónál érthető szaggatottságból, hanem felületességből ered. Mivel főbb vonásaiban jól oldotta meg a tételt, azért jutalma 10 P. Szerzője: *Götz Imre VIII. o. t.*

A »Dulce et decorum est pro patria mori« jeligéjű dolgozat szerzője nem értette meg a tételt: nem a Felvidékért küzdő ifjú naplója a munka, hanem az őszi események (müncheni, komáromi, bécsi tárgyalás, stb.) versbe foglalása. Tiszteletreméltó igyekezetéért dícséretet érdemel. Szerzője: *Jakab László VIII. o. t.*

A »Vitam et sanguinem«, az »Él magyar, áll Buda még« és az »Előre« jeligével benyújtott pályamunkák nem felelnek meg a követelményeknek.

9. Latin tétel: Szent Ágoston: Sermo de Urbis excidio c. beszédének a fordítása volt. Három pályamű érkezett.

A »Misericordia Dei« jeligés pályázat fordítója elég bátran nyúlt a szöveg fordításához és magyarra való átültetéséhez. A helyenkint jól folyó és magyaros fordítás azonban nem egyszer zavaros, mivel a fordító nem értette meg teljes egészében a szöveget. Szerzője dícséretet érdemel. Írója: *Legéza István VII. o. t.*

A »Civitas Dei« jeligéjű pályázat sok jóindulattal készült fordítás. A fordító elég szorosan ragaszkodott az eredeti szöveghez, több helyen azonban félreértette a szöveget, másrészt félt magyarosabban fordítani. Iparkodásáért dícséretet érdemel. Szerzője: *Börönte István VIII. o. t.*

A »Tolle lege« jeligés pályamű nagyjában magyaros és gördülékeny fordítást nyújt, de a jónak indult átültetésben elég hamar mutatkoznak olyan fogyatékoságok, melyek a szöveg félreértéséből erednek, és a fordítás értékét elhomályosítják. A fordító dícséretet érdemel. Szerzője: *Fodor Endre VII. o. t.*

10. Görög tétel: Bacchylides: Hieron olympiai győzelmére c. költeményéből száz sor fordítása. Egy pályamunka érkezett be. Az »Eulógia« jeligével beküldött dolgozat szerzője a dór nyelvjárásban írt költemény nyelvi és tárgyi átültetésével nem tudott megbirkózni. A fordításban található sok félreértés és rossz értelmezés arról tanúskodik, hogy a pályázó nem fordított elegendő időt a vers alapos megértésére és annak értelmes átültetésére. Jutalomra nem ajánlható, igyekezetéért azonban dícséretet kap. Szerzője: *Legéza István VII. o. t.*

11. Német tétel: Dr. Josef Schuniedt: Jöhet-e létre kibékülés az Egyház és a német nemzeti szocializmus között? (Magyar Kultúra 1938. IX. 5. sz. Fordítás vagy szabad értelmezés német nyelven.) Hét pályamű érkezett.

A »Die Kirche« jeligével ellátott pályázat értékes fordítás. A fordító nem szavakat fordít, hanem a gondolatokat viszi át a német fordításba. A nyelvtan követelményeinek is jól megfelel. Jutalma 15 P. Szerzője: *Legéza István VII. o. t.*

A »Dies alles will ich dir geben, wenn du niederfällst und mich anbetest« jeligéjű pályázat értékes fordítás. A nyelvtan szabályai ellen ritkán vét. Némely helyen a fordítás annyira jó, hogy meghaladja az átlagos középiskolai diák németnyelvi tudását. Jutalma 15 P. Szerzője: *Szentirmai György VIII. o. t.*

A »Faust« jeligés fordítás a pályázó nyelvkészségéről tesz tanúságot. Igen bátran fordít. Szótárt nem szeret használni, s ennek tulajdonítható, hogy több főnév nemét elhibázta. A melléknevek ragozása sem sikerült minden esetben. Jutalma 15 P. Szerzője: *Offenbecker György VIII. o. t.*

»Testem hazámé, szívem Rómáé, lelkem az Istené« jeligés pályázat jó

fordítás. Stílusa egyszerű. A szóképzés ismeretlen előtte. A jó összetételek helyett a körülírást használja. Kár, hogy a gépelésben olyan sok a hiba, melyekről nem lehet megállapítani, vajjon szerepeltek-e a kéziratban is? Jutalma 10 P. Szerzője: v. Szabó Mihály VIII. o. t.

Az »In hoc signo vinces« jeligével ellátott pályamunka az egyedüli, amely szabad értelmhezést kísérel meg. Tehetségéhez képest nehéz feladatra vállalkozott. A tartalmában nehezen megfogható szöveget fejezetenkint csak kivonatolta, gyakran idézőjel nélkül idézte. A német nyelvben jártas, s ha fordítást adott volna, az elsők között lenne a helye. Jutalma 10 P. Szerzője: Bagó Lajos V. o. t.

A »Nur weiter« jeligével beküldött pályamunka szerzőjének ajánljuk, nur weiter a német nyelv tanulásában. Új szóképzései merészek. A német nyelv szabályait gyakran figyelmen kívül hagyja. Komoly törekvéséért dícséretre érdemel. Szerzője: Lazár Ákos VIII. o. t.

A »Voluntas omnia vincit« jeligés munka szerzője a német szórend megdöntésére vállalkozott, de sikertelenül.

12. Francia tétel: Kecskemét megismertetése egy francia diákkal. Szabad fogalmazás francia nyelven. Négy pályamunka érkezett.

A »Pour la patrie jusqu' a mà mort« jeligével benyújtott pályamunka szerzője jól oldotta meg feladatát. Kecskemét városát levél alakjában ismerteti meg francia barátjával. Beszél Kecskemét jelenéről és múltjáról. Sokat küzdött a kifejezésekkel, de a munkát nem sajnálta. Nyelvtani tudása biztos, mondatai világosak. Jutalma 15 P. Szerzője: Czintula Ferenc VIII. o. t.

A »Dieu protège la Hongrie« jeligés pályamunka szerzője szintén a levélformát választotta. Egyesben ismerteti meg a város nevezetességeit külföldi barátjával. Mondatait általában jól szerkeszti. A szótárt azonban többet kellett volna forgatnia. Dolgozatában sok a helyesírási hiba. Jutalma 10 P. Szerzője: Angyal Lajos VIII. o. t.

A »Hírös város« és a »Sem magasság sem mélység nem rettent« jeligével beküldött pályázatok sem jutalmat sem dícséretet nem érdemelnek.

13. A természetrajz köréből: A növény járulékos szerveinek feladata c. tételt tűzte ki a bizottság. Két pályázat érkezett.

A »Sic itur ad astra« c. dolgozat írója nagy igyekezettel dolgozott. Részletesen ír a járulékos szervek szerepéről, ezzel némileg összefüggően még jobban kiemeli a járulékos szervek jelentőségét a dugványozásnál és homlításnál. Dolgozatát szépen elkészített ábrák díszítik. A pályázó nagy igyekezete ellenére sem végzett alapos munkát. Figyelme nem terjed ki arra, hogyan keletkeznek a járulékos vízgyökerek. Nagy igyekezetéért megérdemli a 15 P jutalmat. Szerzője: Dollák Zoltán V. o. t.

A »Natura laudat nomen Domini« jeligés munka semmivel sem marad az előbbi mögött. Tételének anyagát bár nem rendszerezi, figyelme a növény

járolékos szerveinél a részletekre is kiterjed, és ezeknek a dugványozásánál és homlításánál a kelletténél nagyobb fontosságot tulajdonít. Kár, hogy a forrásmunkák hatása alatt használt sok idegen szó tarkítja az egyébként jól elkészített és ábrákkal megtűzdelt értékes dolgozatot. Megérdemli a 15 P jutalmat. Szerzője: *Bagi Lajos I. o. t.*

14. Földrajzi tétel: A Ruténföld mint az egységes magyar medence egyik része. Két pályamunka érkezett.

A »Mindent vissza« jeligés pályamunka írója helyesen dolgozta fel a tárgyat. A Ruténföld kialakulása alapján írja le a vízrendszert, növényzetet és települési formákat. A felsorolt forrásmunkák tanulmányozásába azonban jobban elmélyedhetett volna, hogy vastkos hibák ne forduljanak elő. A dolgozathoz hiányzik a térkép. Jutalma 10 P. Szerzője: *Horváth Ferenc VIII. o. t.*

A »Visszavárunk« jeligés dolgozat rendszertelen, felületes munka. Igen kevés forrásmunkát használ. A tárgy feldolgozásából csak a gazdasági rész jó. A térkép és a gazdasági utalás hiányzik. Még dícséretet sem érdemel.

15. A fizika köréből a következő tételt tűzte ki a bizottság: Az atomok világa. Négy pályamunka érkezett.

A »Matrix« jeligés dolgozat már külsőjét tekintve is nagyon szépen és gondosan készített munka, számos ábrával. A pályázó közel 100 gépírási lapot foglalkozik a tárggyal. Mondanivalóját mindenhol matematikailag is iparkodik alátámasztani. Tekintve a tárgy nehéz voltát, menthető, hogy néhol nagyon ragaszkodik a forrásmunkákhoz, s bármennyire is megvan benne a jóakarát, nem tud kerek, egész dolgozatot nyújtani. Elveszik a részletekérdésekben. Több németesízü kifejezéssel és néhány nagymondással is lehet találkozni a dolgozatban. Mivel a pályázat komoly munkáról tesz tanúságot, azért megérdemli a 20 P jutalmat. Szerzője: *Takács Pál VIII. o. t.*

A »Res severa est verum gaudium« jeligével beküldött munka hanyagul kiállított pályázat. Betűi néhol olvashatatlanok. A tárggyal azonban komolyan és behatóan foglalkozik. Nem ölel fel annyit, mint az előbbi dolgozat, de amit ad, azt eléggé világosan nyújtja, habár néhol küzködik a tárggyal, különösen annak matematikai részével. Jutalma 15 P. Szerzője: *Adai Ferenc VII. o. t.*

Az »Alca iacta est« jeligéjű dolgozat gondos kiállítású szép pályázat. Nem mélyed bele azonban eléggé alaposan a tárgyba, hanem inkább a felszínen mozog. Ábrája is meglehetősen kevés. Igyekezetéért 10 P jutalmat érdemel. Szerzője: *Jakabházy Attila VIII. o. t.*

Az »Atomok« jeligés pályázat kisigényű munka. Ez már a külsőjén is meglátszik. Mivel csak felszínes, de nagy vonásokban áttekinthető képet nyújt a tárgyról, azért a dícséretet megérdemli. Szerzője: *Hribál Károly VII. o. t.*

16. Mennyiségtani pályázatként A valószínűségszámítás című tételt tűzte ki a bizottság. Három pályamunka érkezett.

Az »Ujus est magistra vitae« jeligés munka szerzője az elméleti és gyakorlati szempontból egyaránt érdekes tárgy mélységeibe szeretettel hatolt be. A középiskolai anyagból kiindulva tárgyalja a nagy számok törvényeit, a biztosítótársaságok számításait és a mérési hibák elméletét. Látszik, hogy bőven felhasznált forrásmunkáit nemcsak lemásolta, hanem gondosan át is tanulmányozta. Egészbenvéve lelkiismeretes és gondos mű, mely szép olvashatóságra és odaadó tárgyszeretetre mutat. Jutalma 20 P. Szerzője: *Mészáros Jenő VIII. o. t.*

A »Valószínűség« jeligével benyújtott pályamunka az előbbinél rövidebben tárgyalja anyagát, s a gyakorlati alkalmazásokra inkább csak ügyesen kipillantást vet. Erdeme: rendkívül világos tárgyalási módja. Ezt sok, ügyesen választott és áttekinthető példával éri el. A külső kiállítása rendez. Jutalma 15 P. Szerzője: *Hribál Károly VIII. o. t.*

Az »Akarom« jeligés dolgozat színvonala jóval az előbbieknél mögött marad. Szépen van írva, de lapszámozás és tartalomjegyzék nélkül. Az író nem osztja fejezetekre, hanem egyfolytában közli a különbözőben nem nagyterjedelmű dolgozatot. Feladatát félreértette. A tétel böseleti vonatkozásait írja le. Poincaré és Eddington idevágó nézeteit idézi minden önállóság nélkül. A dolgozat kisebb fele foglalkozik csak a valószínűségszámítás mennyiségtani részével. Ez sokhelyütt zavaros, példái rosszak, vagy másfelé valók: még a középiskolai anyagot sem értette meg. A kívánt mértéket nem éri el.

17. Csillagászati tétel a következő volt: Naprendszerünk. Egy pályázó akadt, aki »Mens agit at molem« jeligével küldte be szép, de szerényigényű munkáját. A Napról, majd sorjában a bolygókról ír. Egypár ellentmondásba keveredik, ami azonban elírásnak is tekinthető. Stílusa néhol zavaros. Jutalma 10 P. Szerzője: *Angyal Imre I. o. t.*

18. Bajusz Mihály dr. orvos úrtól adományozott 10 pengő jutalomra az adományozó óhajának megfelelően tűztük ki a: Mikes Kelemen levele Kassára 1938. november 11-én című tételt. Két pályázó akadt.

A »Zágon felé mutat« jeligés munka szerzője Mikes stílusát eléggé jól utánozza. Mikes leveleiből át is vesz néhány szót és stílusfordulatot és ezeket ügyesen beleszövi a saját levelébe. Csak több eseményt kellett volna bemutatnia kedves nénjének. Jutalma 10 P. Szerzője: *Horváth Ferenc VIII. o. t.*

A »Sors bona, nihil aliud« jeligéjű munka írója Mikes ízes magyarságából keveset merít. A levél inkább a napi újságok alapján összeállított leírás, mint Mikes ajkáról elhangozhatott ismertetés benyomását kelti. Csak az elején és a legvégén van némi íze. Törekvéseért díszretet érdemel. Szerzője: *Götz Imre VIII. o. t.*

19. Az alsósok és felsősök számára a következő nyelvvédő tételt tűzte ki a bizottság: A magyar diák kötelessége anyanyelvünk védelmében. Kettőn adtak be pályamunkát.

A »nyelvében él a nemzet« jeligés pályamunka kezdő író műve. Forrásművei alapján sok gyakorlati dolgot sorakoztat fel, és jól állítja össze a teendőket. A pályázó nem tagolta eléggé a dolgozatát. Máskor majd a szellemi magántulajdont is kissé jobban becsülje meg. Jutalma 10 P. Szerzője: *Miklós György II. o. t.*

Az »Alsós« jeligével beküldött munka az előbbinél jóval kisebb, egyszerűbb, de értelmes dolgozat. Jól szedegeti össze a nyelvhelyesség ellen elkövetett gyakoribb vétségeket, és a teendőkre vonatkozólag is helyes tanácsokat nyújt. Érdeme, hogy néhány önálló és értékes megfigyelés akad dolgozatában. Jutalma 10 P. Szerzője: *Ackermann László II. o. t.*

20. Rajzpályázat: Rajz, fénykép, bélyeg és cserkész kiállítás rendez az intézet; tervezi hozzá híresítőt. Nyolc pályamunka érkezett.

A »Lomnic« jeligével beadott pályázat ötletes, kifogástalan munka szerkezetben, szíiben és kivitelben egyaránt. Jutalma 15 P. Szerzője: *Lőrincz Imre I. o. t.*

A »Jamboree« jeligéjű híresítő igen ízléses, kellemes és összhangzatos szíibenyomású, eredeti ötlettel és jó szerkezettel. Egyedüli hibája, hogy a fölírásban alkalmazott szöveg kissé zavaros. Jutalma 15 P. Szerzője: *Misius István II. o. t.*

A »Rea Sylvia« jeligés pályaműnél a fölírás háttérbe szorul az igen ügyesen megfestett esendélet mellett. Jutalma 10 P. Szerzője: *Chiovini Károly VIII. o. t.*

A »Tátra« jeligéjű dolgozat a cserkészmunkából egy részletet ragad ki, a repülőgép-modell építést. Betűi eredetiek és szépek. Érdekes a fölírás és a repülőgépek rézsútos dinamikája. Jutalma 5 P. Szerzője: *Lőrincz Imre VI. o. t.*

A »Zeiss« jeligével beküldött pályamunka »fotomontage«, kifejezi a tárgyat. Finom, ízléses, de nem elég plakátszerű. Jutalma 5 P. Szerzője: *Offenbecker György VIII. o. t.*

A »Margita« jeligés pályamű jól megfestett, csak kissé érdektelen. Dícséretet érdemel. Szerzője: *Lőrincz Imre I. o. t.*

A »Kopja« jeligéjű pályaműnél a háttér nem elég plakátszerű. Keret jobban összefogta volna széteső szerkezetét. Dícséretet érdemel. Szerzője: *Offenbecker György VIII. o. t.*

A »Mauritius« jeligével beküldött pályamunka jó ötlet rosszul kivitelvezve. Színei nem ízlésesek, részleteiben nincs megoldva. Dícséretet érdemel. Szerzője: *Offenbecker György VIII. o. t.*

21. Fényképpályázat. Ebből a tárgyközből »A munka« (ember, állat,

gép munkaközben) címen tűzött ki tételt a bizottság. Huszonhárom pályázó akadt, akik 40 fölvetelt küldtek be. A fényképeket a bírálóbizottsági gyűlés előtt egy műkedvelőkből és művészekből álló bizottság bírálta meg. Ezt a bizottságot az intézet rajztanára hozta össze. A fényképeket pontozással bírálták meg a következő szempontok figyelembevételével: *a)* mennyiben felel meg a pályatétel címének. *b)* mennyire fejezi ki a munkát? *c)* Tárgyválasztás. *d)* kompozíció, kivágás. *e)* fototechnikai szempont. *f)* külső csín, kiállítás. Ezen szempontok alapján: 1. Az »Ora et labora« I. jeligés fénykép 33 ponttal. Jutalma 10 P. Szerzője: *Pál Gaszton I. o. t.* 2. Az »In labore virtus« jeligés fénykép 28 ponttal. Jutalma 10 P. Szerzője: *Nóta István II. o. t.* 3. A »Munka a polgár éke« jeligés fénykép 25 ponttal. Jutalma 10 P. Szerzője: *Adai Ferenc VII. o. t.* 4. A »Vae victis« jeligés fénykép 24 ponttal. Jutalma 10 P. Szerzője: *Muhy Elemér VI. o. t.* 5. A »Lux« jeligés fénykép 23 ponttal. Jutalma 5 P. Szerzője: *Adai Ferenc VII. o. t.* 6. »A munka nemesít« jeligés fénykép 23 ponttal. Jutalma 5 P. Szerzője: *Ackermann László II. o. t.*

Az intézet Hornyik János Önképzőköre 1939. évi április hó 23-án tartotta szokásos *szavalóversenyét*. A versenyre nyolcan jelentkeztek. A tanulók egy-egy szabadon választott költeményt adtak elő.

Első lett *Bende János VIII. o. t.* Sík Sándor: Megyeri hitvallás című költeményét szavalta el. Gyakorlott, biztosmegjelenésű előadó. Csak a külső megjatszása a dolognak volt néha a belső rovására. Jutalma 20 P.

Második lett *Ingyal Lajos VIII. o. t.* Hangja, megjelenése egyaránt megfelelt a Mées Lászlótól választott költemény tartalmának és hangulatának. Értelmesen és átérzve szaval. A bevezető részek előadása azonban nem mindig sikerült. Jutalma 15 P.

Harmadik lett *Szentirmay György VIII. o. t.* Az ember tragédiájából Szent Péter beszédét adta elő. Teljesen kifogástalan szavalat lett volna, ha több megrázó erő párosul értelmes előadásával. Jutalma 10 P.

Díjeséretet érdemeltek: *Prácsér László VIII.*, *Farkas János VII.*, *Gombay Tibor VI.*, *Kovács László VI.* és *Bende Tibor V.* oszt. tanulók.

Kecskemét város közönségétől 1904-ben a helybeli középiskolák tanulóifjúsága részére alapított II. Rákóczi Ferenc-pályázaton *Takács Pál VIII. o. tanulónk* 80 P-s jutalomban részesült. A kítűzött tétel: II. Rákóczi Ferenc és a külföld volt. A jövő évre kítűzött pályatétel címe: Rákóczi egyénisége.

3. 110. K. P. G. cserkészcsapat. Csapatunk belső életében változás állt be. Nevezetesen megszüntettük az apródraj munkáját. E munka megszüntetésére az új kiképzési szabályzat késztetett beennünket, mely sokkal nagyobb terhet ró az egyes cserkészekre. Az apródraj megszüntetésével kapcsolatban újoncainkat az eddigi szokástól eltérően nem a III., hanem már a II. osztályból toboroztuk.

Az idén nagyon fellendült repülőársünk munkája. Egyelőre csak modelleket készítettünk, kis és verseny modelleket vegyesen. E munka ifjúsági vezetője Tapasztó János volt. Modellkészítésnek megfelelően műhelyünket is átrendeztük és új eszközöket is szereztünk be. Körfűrész, különféle gyalúkat és famegmunkáló eszközöket. Itt is hálás köszönetet mondunk mindazon megértő támogatásért, mely bennünket e fontos munkánkban elősegített.

Rövidhullámú vevőkészülékünket is üzembe helyeztük. Rádióainknak és fényképszeinknek külön helység áll rendelkezésükre.

Céllövőink az idén is a csapat hagyományaihoz megfelelően dolgoztak. A VIII. cserkész kerület versenyén mindkét puskanemben első helyezést értünk el. Részletezve: a cserkészfiúk korosztályában egyéni versenyben Bende Tibor 260 egységgel első, Bende János 252 egységgel második, Szentirmay György 231 egységgel pedig ötödik helyezést ért el. A csapatversenyben két csapatot indítottunk, amelyek közül az »A« csapatunk 84 egységgel meg is nyerte versenyét. »B« csapatunk harmadik helyezést ért el. Kispuska versenyben Kovács Elemér első, Acsay László harmadik, Schira László pedig hatodik helyen végzett.

Tízszai vízitelepünket az idén is tovább fejlesztettük. Beszerzéseink ez évben a következők: 1 db esónakszállító kocsit, 1 db kikötő tutaj, 2 kajak. E két kajakkal esónakaink száma 7-re emelkedett. Telepünket ez évben elősövény és drótkerítéssel láttuk el. Magának a háznak felszerelése is gyarapodott. Nevezetesen polcokat készítettünk, új nyugágyat vettünk és Bimbó János úr ajándéka útján egy petróleum-gáz gyorsfűzővel is gazdagodtunk. Kedves Cserkészmamáink pedig a ház díszítéséhez kézimunkákkal és díspárnákkal járultak hozzá. Vízirajunk részére dr. Liszka Béláné városunk polgármesterének hitvese gyönyörű díszzászlót adományozott, melyet az avatással kapcsolatban áldottunk meg.

A nyár folyamán két kerékpáros tábor, egy vízitábor és egy állótábor rendeztünk. Az egyik kerékpáros táborunk útirányra Kecskemét, Dunaföldvár, Székesfehérvár, Páty, Zsámbék, Esztergom, Szob, Márianosztra, Vámosmiskola volt és innét vonultunk be az állótáborunk helyére. E tábor 9 napig tartott. A második kerékpáros tábor, melyen az alsóbb osztályú tanulók vettek részt Mericska Rezső tanár úr vezetésével, háromnapos volt. Kecskemétről Budapest és Vác érintésével ment a táborhelyeinkre Hontra, illetőleg közvetlenül Tpolyságnál húzódó, volt országhatár mellé, Parassapusztára. Abban az időben nem is mertünk arra gondolni, hogy szívünk nagy vágya oly hamar beteljesedik. Az októberi napokkal kapcsolatban az az örömmünk is meg volt, hogy az a sorompó omlott le legelőször, amely mellett naponta mentünk el, és arra a cseh őrházra tüzték ki dicső honvédeink először a magyar zászlót, amelyből oly gyakran figyelték tábori életünket és táborüzünket a cseh határőrök. Karácsonyi szünetben, téli táborunkat

már Ipolyságon rendeztük meg. Térdig érő hóban, sível a lábunkon újra bejártuk azokat a helyeket, amelyekre a nyári nagytáborban ismertünk és amelyekre oly szívesen emlékezünk vissza.

Az idén két nagy táborot tervezünk. Egy állótábort Dunaalmáson és egy kerékpáros mozgótábor. Ez utóbbit a visszacsatolt vidéken óhajtjuk megrendezni. Felmegyünk Vereckéig és onnét a Tisza forrásvidékéhez, majd a Tiszán tutajjal haza.

Nagy hálával gondolunk ez esztendőben is azokra, akik a csapat munkáját figyelemmel kísérték, és áldozatos segítségükkel előmozdították. Különösképen szeretnénk itt a cserkészszülőkről megemlékezni azért a nagy fáradtságért, melyet az egyes ünnepélyek, de leginkább a farsangi ünnepélyünk megrendezésekor magukra vállalni szívesek voltak. Mindnyájan érezzük, hogy ennek az ünnepélynek nagy sikere elsősorban az ő munkájuk gyümölcse. Köszönünk itt minden áldományt, amelyet mind pénzben, mind más megajánlásban kaptunk.

Különös hálával tartozunk dr. T. Felicides Román miniszteri tanácsos úr ömeltéságának, dr. Bohu Ferenc miniszteri osztálytanácsos úrnak, akik segítő jóakarataikat az idén is éreztették velünk. Nem utolsó sorban vagyunk hálásak V. Kisbaraaki Farkas Ferenc vk. ezredes úr iránt, ki szeretetteljes érdeklődésével, anyagi és erkölcsi támogatásával az idén is mellettünk állt.

Az év folyamán két nyilvános ünnepélyt és az avató ünnepélyünket rendeztük meg. A beszámoló ünnepélyünkön lepergettük azt a filmet, amelyet nagytáborunkról Pál Armand és Szathmáry János urak készítettek. Nagy és fáradtságos munkájukért ezúton is szeretnénk hálánkat tolmácsolni.

A csapatot ez évben dr. Dallos István, Mericske Rezső és Molnár Sándor piarista tanárok vezették.

4. **Gyorsírókör.** Gimnáziumunk Gyorsíróköre az idei tanévben folytatta működését dr. Dukovics Lórinac tanár vezetésével 60 taggal. Az évközi munkát három csoportban (kezdő, irodai és haladó) heti két-két órában kezdtük meg. Az első félévben a szabatos írás minél biztosabb elsajátítására törekedtünk és csak a második félévben tértünk át a sebesség gyakorlására.

Első szereplésünk a Kecskeméti Gyorsírók Egyesülete által rendezett téli versenyen volt. Ezen a versenyen Boksányi Nándor 6. o. t. a 250-en felmutatott kiváló eredményével megszerezte magának a bajnoki címet. Rajta kívül a 200-on 2, a 150-en 3, a 120-on 4, a 100-on 11, a 80-on 10, a 60-on 12 tanulónk szerepelt sikerrel. Ezek közül Boksányi Nándor 6. o. t. a 250-en, Hegedűs Ferenc 8. o. t. a 200-on, Balanyi László 8. o. t. a 120-on, Adorján László 6. o. t. a 100-on jutalomban részesültek. Többen voltak még, akik oklevelet kaptak. Ezek pontos számát azonban még nem ismerjük.

Már sokkal nagyobb számban és magasabb fokokon indulhattunk az

országos és kerületi versenyen. Boksányi Nándor 6. o. t., aki a téli verseny óta a 300-as fokig jutott, résztvett a budapesti országos versenyen a diák-bajnoki, és Szegeden a délkerületi diák-bajnoki versenyen: az országos diák-bajnoki versenyben 6. helyezést ért el. A délkerületi versenyen a 300-on 1. a 250-en 1. a 200-on 2. a 150-en 5. a 120-on 17. a 100-on 13 tanulónk szerepelt sikerrel. Ezek közül Boksányi Nándor 6. o. t. a 200-on, Kerekes Tibor 5. o. t. a 120-on, Adorján László 6. o. t. a 100-on hibátlansági jelvenyt nyertek. Könnyjutalomban Boksányi Nándor részesült a 200-on. Oklevelet kaptak a következők: Boksányi Nándor 6. o. t. és Mészáros Jenő 8. o. t. a 200-on, Hegedűs Ferenc 8. o. t. a 150-en, Rácz István 6. o. t., Balanyi László 8. o. t., Kerekes Tibor 5. o. t., Adorján László 6. o. t., Szekrényi Lajos 5. o. t., Palotás József 5. o. t. és Dollák Zoltán 5. o. t. a 120-on, Bagi Lajos 5. o. t., Szarvas András 6. o. t. és Szabó Lajos 5. o. t. a 100-on. A kerületi versennyel összekötött helyi 80-as és 60-as versenyen, amelyen csak 4. és 5. osztályosok vehettek részt, 35. illetőleg 21-en indultak. Versenyzőink ezen a két fokon igen szépen szerepeltek: a fiúiskolák csoportjában a 80-on első, a 60-on második és az összetett versenyben első helyezést érték el.

Május folyamán megrendeztük évzáró házi versenyünket, amelyek alapján gimnáziumunk legjobb gyorsírója a 300-on beadott hibátlan dolgozatával Boksányi Nándor 6. o. t., aki egyúttal Keeskemét bajnoki címét is tartja, 2. Mészáros Jenő 8. o. t. a 250-en beadott dolgozatával, 3. Hegedűs Ferenc 8. o. t., 4. Balanyi László 8. o. t., mindketten a 200-on beadott dolgozatukkal. Az egyes fokokon a következők részesültek jutalomban: 300-on: Boksányi Nándor 6. o. t., 200-on: Mészáros Jenő 8. o. t., 150-en: Hegedűs Ferenc, Balanyi László 8. o. t.-k és Rácz István 6. o. t., a 120-on: Schöoberger István, Adorján László 6. o. t.-k és Kerekes Tibor, Palotás József, Sebestyén Ferenc, Kocsák Dezső, Dollák Zoltán, Angyal Sándor, Szekrényi Lajos 5. o. t.-k, a 100-on: Timár Bertalan, Horváczy István, Varga Béla, Bagi Lajos, Szabó Lajos 5. o. t.-k, Szakács István 6. o. t., Dékány Vilmos, Molnár Imre 4. o. t.-k, a 80-on: Viola Valér, Fispán János, Miklósy György, Ackermann László, Bánhegyi Aladár 4. o. t.-k, Feldmeier Tamás, Greskovics Zoltán 5. o. t.-k, 60-on: Dömötör Pál, Faragó Sándor, Katona Károly, Misius István, Körmöczy Béla, Máté László, Erschen Nándor, Laczko Dénes, Hegedűs Sándor, Ignits György, Adorján Imre, Konez Lajos, 4. o. t.-k. Ezek közül hibátlannul dolgoztak: Boksányi Nándor a 300-on, a 120-on Kerekes Tibor, a 100-on Adorján László, Kerekes Tibor, Kocsák Dezső, Timár Bertalan, a 80-on Fispán János, Miklósy György, a 60-on Dékány Vilmos, Fispán János, Molnár Imre, Miklósy György és Katona Károly.

A kör tagjai közül jelenleg a 300-ast 1, a 250-est 1, a 200-ast 2, a

150-est 7, a 120-ast 14, a 100-ast 8-an érték el. Eredményeik alapján az egyes osztályok sorrendje a következőképpen alakult: 1. a 6. osztály 1770 ponttal, 2. az 5. osztály 1621 ponttal, 3. a 4. osztály 1165 ponttal, 4. a 8. osztály 1071 ponttal, 5. a 7. osztály 36 ponttal. Az egyes osztályok legjobbjai a következők: 8. osztály: 1. Mészáros Jenő, 2. Hegedűs Ferenc, 3. Balanyi László, 6. osztály: 1. Boksányi Nándor, 2. Rácz István, 3. Schönberger István, 5. osztály: 1. Kerekes Tibor, 2. Palotás József, 3. Sebestyén Ferenc, 4. osztály: 1. Dékány Vilmos, 2. Molnár Imre, 3. Viola Valér.

A kör tagjai valamennyien nagy buzgósággal dolgoztak, de külön dícsérettel kell kiemelni az 5. osztályt, amely különösen nagy igyekezettel és szép eredménnyel vette ki részét a versenyekből (26 versenyzője volt), és a 4. osztályt, amely még ugyan alacsony fokon, de 22 versenyzőt állított ki. Ezzel szemben a 6. osztálynak 6, a 8. osztálynak 4 és a 7. osztálynak csak 2 versenyzője volt. Reméljük, hogy az előbbieket buzgóságukat a jövőben is megtartják, sőt fokozzák, az utóbbiak pedig igyekezni fognak képességeiket a gyorsírás terén is érvényre juttatni.

5. Sportkör. Sportkörünk neve: Kecskeméti Kegyesitanitőrendi Róm, Kat. Gimnázium „Zrínyi“ Sportköre. Sportkörünk a Budapestvidéki kerülethez tartozik. Megalakulásának ideje: 1924. nov. 14. Igazolási száma 40. Tiszteletbeli elnöke: Szomolányi József, vezető tanára: Nyitrai Emil testn. tanár. Az intézet tanulóinak létszáma 423, a magántanulóké pedig 2. A sportkörben működő tagok létszáma korosztályonként: I. korosztály (10--12 évesek) 126, II. korosztály (12--14 évesek) 131, III. korosztály (14--16 évesek) 84, IV. korosztály (16 éven felül) 82. A korosztályok sportköri foglalkoztatásának heti óraszám: 4. Működő szakosztályok: atlétika, futball, kosárlabda, koresolya, asztali-tenisz, tenisz, céllövészet, torna, vívás, úszás, kerékpár. Intézetünknek 220 négyzetméter területű, lapadlójú tornaterme van. Az intézet udvara 877 négyzetméter, csak kisebb játékokra alkalmas. Külön játszóterünk nincs, nagyobb, sportszerű játékokra a Kecskeméti Atlétikai Club pályáját használjuk hetenként egyszer. Az úszást a városi uszodában (Széktó) gyakoroljuk, összesen 191 tanulónk tud úszni. A téli sportok közül csak a koresolyázásra van módunk.

Az őszi újjáalakulás után sportkörünk a következő tisztikart választotta meg: ifj. elnök: Szelei Mihály VIII. o. t., alelnök: Fodor Pál VII. o. t., pénztáros: Horváth Ferenc VIII. o. t., titkár: Molnár István VIII. o. t., szertáros: Iván Ferenc VII. o. t., jegyző és sporttudósító: Molnár István VIII. o. t.

Szakosztályvezetők: atlétika: Tóth Géza VIII. o. t., helyettese: Tóth József VII. o. t., futball: Barakonyi Béla VIII. o. t., h. Kárpáti Jenő VII. o. t., kosárlabda: Szelei Mihály VIII. o. t., h. Kovács Pál VII. o. t., koresolya: Acsay Vilmos VIII. o. t., h. Szelei Béla VII. o. t., asztali-tenisz: Götz Imre VIII. o. t., h. Csorba Sándor VII. o. t., tenisz: Farkas Róbert VIII. o. t., h. Krammer Győző VII. o. t., céllövészet: Bende János VIII. o. t., h. Tapasztó

János VII. o. t., torna: Lázár Ákos VIII. o. t., h. Szabó László VII. o. t., vívás: Csák Ivor VIII. o. t., h. Nyul Tóth Károly VII. o. t., úszás: Bende Ervin VIII. o. t., h. Farkas János VII. o. t., kerékpár: Bánhidi Gyula VIII. o. t. h. Stöber Lajos VII. o. t.

Sportkörünk ebben az iskolaévben is szép és eredményes munkát végzett. Minden szakosztály kivette részét a munkából, sőt a tél folyamán ökölvívó keretet is szerveztünk, melynek tagjai szorgalmas munkával sajátították el az ökölvívás alapelemeit.

Szept. 14-én rendeztük meg házi úszóversenyünket a következő eredménnyel: 50 m-es gyorsúszásban 1. Szegi F. V. o. t. 40·8", 2. Nád Z. IV. o. t., 3. Palotás J. V. o. t., 50 m-es mellúszásban 1. Palotás J. V. o. t. 45·4", 2. Nád Z. IV. o. t., 3. Bende T. V. o. t., 50 m-es hátúszásban 1. Nád Z. IV. o. t. 51·6", 2. Máriafüldy M. V. o. t., 3. Szegi F. V. o. t., 100 m-es ifj. gyorsúszásban 1. Farkas J. VII. o. t. 1'27·6", 2. Tóth J. VII. o. t., 100 m-es ifj. mellúszásban 1. G. Fekete T. VII. o. t., 1'44", 2. Fodor E. VII. o. t., 3. Bende E. VIII. o. t., 140 m-es ifj. hátúszásban 1. Iván F. VII. o. t. 1'59·4", 2. Palotás J. V. o. t., 3. Szelei B. VII. o. t., 400 m-es ifj. gyorsúszásban 1. Szelei B. VII. o. t. 7'61·6", 2. Bende E. VIII. o. t.

Szeptemberben atlétikai versenyt is rendeztünk az alsó osztályok számára osztályok szerint, a felső osztályokban pedig közös versenyt.

I. osztálynak: 50 m-es síkfutás: 1. Keresztes A. 8·2", 2. Varasdy G., 3. Botos L., magasugrásban 1. Varasdy G. 110 cm., 2. Liszka Gy., 3. Kelet-L., távolugrásban 1. Varasdy G. 384 cm., 2. Szórád L., 3. Botos L.

II. oszt. 60 m-es síkfutásban 1. Braunitzer J. 8·7", 2. Tóth N., 3. Rozgonyi G., magasugrásban 1. Forgó J. 110 cm., 2. Mészáros Z., 3. Tóth N. távolugrásban 1. Forgó J. 350 cm., 2. Tóth N., 3. Hegedűs J.

III. oszt. 70 m-es síkfutásban 1. Schuster A. 10·8", 2. Herold J., 3. Prohászka Gy., magasugrásban 1. Schuster A. 125 cm., 2. Prohászka Gy., 3. Turjászki T., távolugrásban 1. Fodor I. 386 cm., 2. Sándor B., 3. Demeter Gy.

IV. oszt. 80 m-es síkfutásban 1. Nád Z. 11·1", 2. Zsikla J., 3. Viola V., magasugrásban 1. Lázár I. 130 cm., 2. Kósa J., 3. Konez L., távolugrásban 1. Lázár I. 439 cm., 2. Viola V., 3. Konez L., 400 m-es síkfutásban 1. Nád Z. 1'12·5" 2. Zsikla J., 3. Viola V.

A felső osztályok számára kiírt verseny: 100 m-es síkfutásban 1. Czintula F. VIII. o. t. 13'12", 2. Prácsér L. VIII. o. t., 3. Kovács L. VI. o. t., 200 m-es síkfutásban 1. Kovács L. VI. o. t. 26·2", 2. Czintula F. VIII. o. t., 3. Sztraka P. VI. o. t., 400 m-es síkfutásban 1. Barakonyi B. VIII. o. t. 59·7", 2. Sztraka P. VI. o. t., 3. Garasi K. VI. o. t., 800 m-es síkfutásban 1. Sztraka P. VI. o. t. 2'26·5", 2. Molnár I. VII. o. t., 3. Barakonyi B. VIII. o. t., 1500 m-es síkfutásban 1. Sztraka P. VI. o. t. 5'27·8", 2. Garasi K. VI. o. t., 3. Molnár I. VII. o. t., 4×100 m-es stafétában 1. VIII. o. A csapata (Czintula, Fűzi, Barakonyi, Prácsér 52", 2. VI. o., 3. VIII. o. B. csapata, 4×400 m-es stafé-

tában 1. VII. o. (Tóth, Molnár, Kovács, Hatvani 4'12'8", 2. VIII. o., 3. VI. o., magasugrásban 1. Tóth J. VII. o. t. 155 cm., 2. Czintula F. VIII. o. t., Molnár I. VIII. o. t., hármassugrásban 1. Czintula F. VIII. o. t. 1190 cm., 2. Molnár I. VIII. o. t., 3. Leskowsky Z. VIII. o. t., távolugrásban 1. Molnár I. VIII. o. t. 524 cm., 2. Czintula F. VIII. o. t., 3. Tóth J. VII. o. t., súlylökésben 1. Czintula F. VIII. o. t. 1110 cm., 2. Fodor E. VII. o. t., 3. Hribál K. VII. o. t., diszkoszvetésben 1. Czintula F. VIII. o. t. 3124 cm., 2. Fodor E. VII. o. t., 3. Garasi K. VI. o. t., gerelyvetésben 1. Fodor E. VII. o. t. 3580 cm., 2. Legeza I. VII. o. t., 3. Kürtösi E. VIII. o. t.

Az okt. 6-i kegyeleti stafétában 12 csapat közül 3. lett a csapatunk, míg a középiskolások között 2. A csapat tagjai Czintula VIII., Bánhidi VIII., Farkas VIII., Garasi VI., Kürtösi VIII., Barakonyi VIII., Sztraka VI., Füzi VIII., Kárpáti VII., Horváth VI., Prácer VIII. és Kovács VI. o. tanulók voltak.

Ősszel rendeztük meg a házi teniszbajnokságot. Kezdek versenyében 1. Leskowsky Z. VIII. t., 2. Kósa J. IV. o. t., 3. Adorján L. VI. o. t. A haladónál 1. Szelei B. VII. o. t., 2. Bodócs J. VII. o. t., Leskowsky Z. VIII. o. t. A versenyzőknél 1. Jakabházy A. VIII. o. t., 2. Szelei M. VIII. o. t., 3. Farkas R. VIII. o. t., 4. Selmei L. VI. o. t. Párosban 1. Szelei M. VIII. o., Selmei L. VI. o. t., 2. Kovács P. VIII. o., Kovács L. VI. o. t., 3. Bende J. VIII. o., Kürtösi E. VIII. o. t.

Sportkörünk rendezte az idén a kecskeméti középiskolai teniszbajnokságot is. Az egyéni bajnokság 2. és 3. helyét szereztük meg (Jakabházy, illetve Szelei M.), míg a páros bajnokságban Jakabházy—Szelei M. párosunk szép küzdelem után első lett.

Nagyon eredményesen működött az idén is futballszakosztályunk. A házi-bajnokságot a VIII. o. csapata nyerte a VI., illetve a VII. oszt. csapata előtt.

Válogatott futballcsapatunk veretlenül nyerte az idén is a Kecskeméti Athletikai Club „Old-boy“ csapatának ólomkristály serlegét, így már másodízben védjük a szép vándordíjat megszakítás nélkül. E vándordíjért folyó küzdelemben a Fű Felsőkereskedelmi Iskola csapatát 2 : 0 (0 : 0) a ref. gimn. csapatát pedig 6 : 2 (3 : 0) arányban győztük le. Ezzel egyúttal a kecskeméti középiskolai bajnokságot is megnyertük. Az idei bajnokság csak egyfordulós volt.

Az asztali-tenisz házi-bajnokságot az egyéniben Szelei M. VIII. o. t. nyerte, 2. Leskowsky Z. VIII. o. t., 3. Bende T. V. o. t., a páros bajnokságban 1. Leskowsky Z. VIII. o.—Molnár I. VIII. o. t., 2. Szelei M. VIII. o.—Götz I. VIII. o. t. Rendeztünk még egy intézetközi mérkőzést is a Kecskeméti Fű Felsőkereskedelmi Iskola csapatával, melyet 14 : 2 arányban nyertünk meg.

A kosárlabda házi-csapatbajnokságot a VIII. o. csapata nyerte, 2. a VII. o. 3. a VI. o. csapata. Válogatott csapatunk barátságos mérkőzés: játszott a Jogakadémia csapatával, melyet szép küzdelem után 34 : 23 (10 : 6) arányban győzött le.

Nagyon szép eredménnyel dolgozott a céllövő szakosztály is. Az intézet válogatott csapata dr. Dallos István tanár úr vezetésével megnyerte a kecskeméti középiskolai céllövő csapatbajnokságot, a kecskeméti ifj. bajnokságban pedig 3. lett csapatunk. A csapat tagjai Bende J. VIII. o. t., Szelei M. VIII. o. t., Gombay T. VI. o. t., Szentirmay Gy. VIII. o. t., Pál G. V. o. t. voltak.

Tavasszal rendeztük meg a házi céllövő egyéni és csapatbajnokságot a Czollner-téri lőtéren a következő eredménnyel: Egyéni bajnokság: fekvő: 1. Pál G. V. o. t., 2. Bende T. V. o. t., 3. Bende J. VIII. o. t., ülve: 1. Bagi L. V. o. t. 89 egység, 2. Bende J. VIII. o. t. 87 e., 3. Bacsóvölgyi Á. V. o. t. 6 e., állva: 1. Gombay T. VI. o. t. 79 e., 2. Bende J. VIII. o. t. 77 e., 3. Szelei M. VIII. o. t. 76 e., egyéni összetett bajnokságban 1. Bende J. VIII. o. t. 248 e., 2. Pál G. V. o. t. 243 e., 3. Gombay T. VI. o. t. 231 e., 4. Bende T. V. o. t. 226 e., 5. Szelei M. VIII. o. t. 222 e., 6. Bacsóvölgyi Á. V. o. t. 218 e. Csapatbajnokságban 1. az V. o. csapata 1099 egységgel (Pál Bende, Bacsóvölgyi, Bagi, Dudás), 2. a VIII. o. 1019 e., 3. a VII. o. 916 e., 4. a VI. o. 873 e.

A legmozgalmasabb élet a vívó szakosztályban volt. Februárban törháziversenyt rendeztünk. 1. lett Farkas R. VIII. o. t., 2. Csák I. VIII. o. t., 3. Tapasztó J. VII. o. t. Márciusban barátságos mérkőzést tartottunk a helybeli Gr. Tisza István Ref. Gimnázium és a helybeli Fiú Felsőkereskedelmi Iskola tanulóival. Résztvettünk a K. A. C. ifj. kardversenyén is. Ezen a versenyen Nyúl Tóth K. VIII. o. t. 3., Csák I. VIII. o. t. pedig 5. lett. A Kiskunfélegyházán megtartott K. I. S. O. K. kerületi vívóversenyen csapatunk 3. lett (Csák VIII. o., Farkas VIII. o., Tapasztó VII. o., Zentai VI. o.). Tör egyéniben Tapasztó J. VII. o. t. 4., kard egyéniben pedig Nyúl Tóth K. VII. o. t. 6. lett.

Április 28-án a K. A. C. ifj. törversenyén Nyúl Tóth K. VII. o. t. és Zentai J. VI. o. t. érték el jó helyezést.

Május 17-én a „Héjjas Mihály“ emlékversenyen szerepeltek vívóink, melyen csak holtverseny után szorultunk le az első helyről. Így a kardversenyben Nyúl Tóth K. VII. o. t. 2., míg Csák I. VIII. o. t. 3. lett.

Május végén rendeztük meg vívásban a házi bajnokságot, melyen szebbnél-szebb küzdelmeket láthattunk. A részletes eredmény a következő: Kezdlők minősítő versenyében 1. Erschen N. IV. o. t., 2. Keresztes A. I. o. t., 3. Máriaföldy M. V. o. t. Tör egyéni bajnokságban 1. Farkas R. VIII. o. t., 2. Nyúl Tóth K. VII. o. t., 3. Szarvas A. VI. o. t., 4. Tapasztó J. VII. o. t. Haladók versenyében 1. Braunitzer F. IV. o. t., 2. Mihálffy V. IV. o. t., 3. Adorján L. VI. o. t. Törscapatversenyben 1. a VII. o. „A“ csapata (Krammer Gy., Nyúl Tóth K., Tapasztó J.), 2. a VI. o. csapata (Majoros B., Szarvas A., Zentai J.), 3. a VII. o. „B“ csapata.

A házi kerékpárversenyt két csoportban rendeztük meg. Külön indultak a kezdők, külön a haladók. A kezdők versenyében csak IV.—V. o. tanulók, míg a haladókéban csak VI.—VII.—VIII. o. tanulók vehettek részt. A versenyt

a Nagykőrösi-úton tartottuk meg. A kezdők versenytávja 6 km. volt, míg a haladóké 10 km. Kezdők versenyében 1. Szabari M. V. o. t. 12'10", 2. Zelleny E. V. o. t., 3. Farkas J. V. o. t. Haladók versenyében 1. Csák I. VIII. o. t. 18'45", 2. Hatvani L. VII. o. t., 3. Nagy F. VII. o. t.

Június 4-én résztvettünk a Magyar Országos Torna Szövetség kecskeméti díszturnáján. Tanulóink a közös szabadgyakorlatokban szerepeltek.

Június 21-én rendeztük évvégi testnevelési bemutatónkát a következő műsorral: 1. Felvonulás. Himnusz. 2. Zeneszabadgyakorlatok. 3. Műszabadgyakorlat. 4. Alacsony korlát. 5. Mozgásos torna. 6. Magas korlát. 7. Játék. 8. Magas nyújtó. 9. Asztalugrás. 10. Díjkiosztás. 11. Hiszekegy. Elvonulás.

6. Segélyszökegység. Vezetőtanára: Nyári István. Az Egyesület az idei tanévben is folytatta segítő tevékenységét, és hozzá akart járulni a szülők iskoláztatási terheinek megkönnyítéséhez. A tanév elején 254 tanuló kapott tankönyvet, köztük 35 teljesen díjtanul. A többi tanuló csekély használati díjat fizetett. A szétosztott könyvek száma: 1800 db. Az Egyesület könyvállománya 2660 db. tankönyv. Könyvköttetésre és új könyvek beszerzésére 1475,75 P-t fordított az Egyesület. Olyan tankönyveket, amelyeket több éven át kell használnia a tanulónak (szótár, nyelvtan, régiségtan, stb.), az Egyesület nem ad, ezeket maguknak a tanulóknak kell megszerezniök. Az Egyesület főkönyvtárosa: Lázár Ákos VIII. o. t., másodkönyvtárosa pedig Legeza István VII. o. t. volt.

VII. Rendkívüli tárgyak tanítása.

1. **Német társalgás.** Vezető tanár: Jung Sebestyén. Ebben az iskola-évben a német társalgást egy csoportban tanítottuk. A csoport tagjai részben az előző évek társalgásának is tagjai voltak, részben pedig azok, akik otthonukból hozott nyelvtudásukat gyakorolták. A társalgási órákon a tanulók a ma élő köznyelven beszéltek. Beszélgetéseink R. Kron: Der kleine Deutsche c. könyve alapján folytak. Ezt az olykor száraz, nyelvismeretet közlő anyagot, vidámabb adomákkal tettük érdekessé. (Fr. Spirago: Scherzrätsel és Kurze Anekdoten.) A csoport tagjainak száma: 17

	<i>I. oszt.</i>	Szigeti András	2
Bánki Jenő	2	<i>II. oszt.</i>	
	<i>II. 1. oszt.</i>	Braunitzer Ferenc	1
Kovács László	2	Bertók Pál	2
Szörényi Tibor	1	Csitári József	2
	<i>III. oszt.</i>	G. Fekete Zoltán	2
Bognár Gáspár	2	Mihálffy Vilmos	1
Ekker Lajos	2	Miklós György	1
Döme László	1	Nóta István	2
Hódi István	2	Weinhardt Mihály	2
		Zelky Kázmér	2

2. **A fizikai gyakorlatok** I. csoportjában a VII. osztályból jelentkezett 16 tanuló vett részt csoportokra osztva, heti két órában. Vezetőtanár: Molnár Sándor. Méréseink a VII. osztály anyagával állottak összefüggésben. Végzett mérések: a sebesség meghatározása, g - meghatározása, az inga lengésidejének mérése. Forgató nyomaték meghatározása. Surlódás, Rugalmasság. Egyszerű gépekkel végzett kísérletek. Folyadékokban fellépő erők tanulmányozása. Archimedes törvénye. Fajsúly meghatározása. Sípok és pálcák rezgése. Hanghullámok interferenciája. Sík és gömbtükrök törvényei. Törésmutató meghatározása.

A fizikai gyakorlatokkal kapcsolatosan több fizikumiban felhasználható eszközt is készítettünk, így nevezetesen: Eötvös ingát a g - közelítő meghatározásához, Löwy-féle ejtőgépet. Készüléket a rugalmas erők kimutatásához, Hartl készüléket a folyadékok kifolyási sebességének meghatározásához, Ködfénylámpa készüléket. E munkákban kitűntek Tapasztó János, Hatvani László és Adai Ferenc tanulók.

Itt említjük meg, hogy a harmadikos fizika tanítással kapcsolatban növevényeink az egyszerűbb eszközöket elkészítették. Így többen igen ügyes egy- és kétkarú mérleget, csigát, csigasort, fonál telefont, sípot és az egyensúlyi helyzet megállapítására szolgáló eszközt készítettek.

A II. csoportban a VIII. osztályból jelentkezett 25 tanuló vett részt csoportokba osztva dr. Farkas Dénes vezetőtanár irányítása mellett, heti két órában. A tanulók nagy kedvvel végezték a VIII-os anyaggal kapcsolatos méréseket. Észleléseikről rendszeres jegyzőkönyvet írtak, melyet a vezetőtanár a mérések után átnézett és kijavított, ill. kiegészített: a hibákat a következő órán közösen megbeszélték. Összesen 32 óra volt. Végzett mérések: Vonalas hőkitágulás mérése. Szilárd testek kitérülése. Nedvességmérés. Felvett és leadott hőmennyiség. Fajhő mérése. A hőegyenérték meghatározása izzólámpával. Dugattyús gőzgépek munkavégzése. Mágneses erővonalak. Mágneses lengések meghatározása. Elemek előnyös kapcsolása. Ellenállás mérése helyettesítéssel és Wheatsstone-híddal. Elektromótoros erő és belső ellenállás mérése. Villamos kapcsolási módok. Az áram vegyi és mágneses hatása. Indukció. Katódsugarak tulajdonságai. A kristálydetektor működésének tanulmányozása.

A fizikai gyakorlatokon résztvettek :

a) KEZDŐK:		Balanyi László	1
<i>VII. osztály.</i>		Bende János	1
Ajai Ferenc	1	Börönte István	1
Balkó István	1	Chiovini Károly	1
Csákvári János	1	Farkas Róbert	1
Csorba Sándor	1	Götz Imre	1
Farkas Imre	1	Hegedűs Ferenc	1
Farkas János	1	Horváth Ferenc	1
Fodor Endre	1	Kürtösi Endre	1
Kovács Pál	1	Leskowsky Zoltán	2
Krammer Győző	1	Mészáros Jenő	1
Legeza István	1	Molnár István	1
Lojkovics Ferenc	1	Perger Béla	1
Nagy Ferenc	1	Prácsér László	2
Nyúl Tóth Károly	1	Rigó János	1
Szabó Gábor	1	Szabó János	1
Szabó László	1	v. Szabó Mihály	1
Szelei Béla	1	Szelei Mihály	1
Tapasztó János	1	Szentirmay György	1
Tóth József	1	Szmares Béla	1
S. Tóth Tibor	1	Takács Pál	1
Összesen: 19.		Tóth Géza	1
b) HALADÓK:		Vértesi Ervin	1
<i>VIII. osztály.</i>		Zsana Edgár	1
Acsay Vilmos	1	Összesen: 25.	

3. Rendkívüli rajz. Szabó István rajztanár tanította heti két órában. A rajzórák tárgya volt: nagy-, kis térforma, csendélet, fejrészlet, illetve festés, betűvetés, szövegmegoldás, grafikai egyszerűsítések, plakát-, exlibris tervezés, vetületirajz, illusztrációk. Mindezek különböző technikákkal (ceruza-, toll-, kréta-, szénrajz-, aquarell-, pastell-, temperafestés, linóleum-metszés) megoldva.

Lőrincz Imre VI. o. t. linóleum-metszet-sorozatot készített a Felvidék városainak jellemzőbb részleteiről »Mindent vissza« felírással. A metszetek megjelentek az Ellenőr c. helyi lapban és a Felvidék című abaújiszántói heti lapban. A kecskeméti Szegénygondozó Hivatal ezekből levelezőlapokat nyomtatott, melyeket a »Magyar a magyarért« mozgalom céljaira árúsított.

A visszacsatolt felvidéki iskolák részére címermagyarázattal a következő tanulók festettek magyar címereket: Chiovini Károly, Dombi János, Farkas Róbert, Kürtösi Endre, Leskowsky Zoltán, Offenbecker György, Tóth Géza, Vörös István VIII. és Misius István IV. o. tanulók.

Rendkívüli rajzot tanultak:

<i>II. oszt.</i>		<i>VII. oszt.</i>	
Misius István	1	Csákvári János	1
		Fodor Endre	1
		Molnár István	1
		Szabó László	1
<i>I. oszt.</i>		<i>VIII. oszt.</i>	
Bende Tibor	1	Chiovini Károly	1
Dudás Rudolf	1	Dombi János	1
Kerekes Tibor	1	Farkas Róbert	1
Kocsák Dezső	1	Kürtösi Endre	1
Németh Zoltán	1	Leskowsky Zoltán	1
Poós László	1	Offenbecker György	1
Szabó Lajos	1	Tóth Géza	1
Tóth Péli Kálmán	1	Vörös István	1
		Összesen: 23.	
<i>VI. oszt.</i>			
Lőrincz Imre	1		
Rózsa Sándor	1		

4. A vívást három csoportban tanította Nyitrai Emil test. tanár, okleveles vívómester. A kezdőknél csak törvívás szerepelt heti két órában. A haladók tananyaga heti két órában: váltószúrás, kitérőszúrás, átvitel, váltókötés, kötött szúrás, leszorítás, visszaszúrások. A versenyzők tör- és kardvívást tanultak heti két órában. Anyaguk: eseltámadások, ütéssel, kötéssel, tempószúrások, eselvisszaszúrások, versenyvívás (asszóvívás): kardvívásban: a kardvívás iskolája, versenyvívás.

a) KEZDŐK:		<i>I. osztály.</i>	
<i>III. osztály.</i>		Bagi Lajos	1
Gömöry László	1	Zelleny Endre	1
Mizsey Péter	1	<i>II. osztály.</i>	
<i>II. osztály.</i>		Adorján László	1
Erschen Nándor	1	c) VERSENYZŐK:	
<i>I. osztály.</i>		<i>I. osztály.</i>	
Szabó Gábor	1	Majoros Béla	1
<i>III. osztály.</i>		Szarvas András	1
Kürtösi Endre	1	Zentai János	1
b) HALADÓK:		<i>III. osztály.</i>	
<i>III. osztály.</i>		Krammer Győző	1
Sebők György	1	Nyúl Tóth Károly	1
Szigeti András	1	Tapasztó János	1
<i>II. osztály.</i>		<i>III. osztály.</i>	
Ackermann László	1	Csák Ivor	1
Braunitzer Ferenc	1	Összesen: 21.	
Mihálffy Vilmos	1		
Simon Balázs	1		

5. **Énekkar.** Vezetője: Tihanyi Tibor dr. Hogy mit nyújt az ének művelése a fejlődő diákléleknek, és hogy mit érez meg benne megfogalmazatlanul, ösztönösen, annak beszédes bizonyossága az ideji alakulás. A vezető tanár osztályonként végigpróbálta a hanganyagot. Első fordulóra 141 zenei hallású és megfelelő hangképességű gyerek vált be. Most második selejtezésre került a sor. Először is a kedvetlen és a különböző körülményektől akadályozott tanulókat akartuk mentesíteni. A vezető tanár tehát szabad távozást engedélyezett azoknak, akiknek nincs kedvük énekelni, vagy messzelaknak, sok elfoglaltságuk van stb. Egyetlen messzelakó gyerek távozott. Végül is 140 gyerek közül kellett kiselejtezni a legjobb ötvenet. Nem volt kellemes feladat, mert sokan elkedvetlenedve, sőt sírva távoztak. De elértük vele azt, hogy az intézetnek 50 minden szempontból kiváló teljesítő képességű énekese maradt a karban. A megható lelkesedés egész tanéven át jellemezte az énekkar munkáját. Szigor, vagy büntetés alkalmazására egyetlen esetben sem volt szükség.

Törekvésünk a tiszta, folyamatos, természetes és egyúttal színes éneklési mód volt. Talán nem esünk szerénytelenségbe, ha azt mondjuk, hogy iparkodásunkat siker koronázta. Egyik legfontosabb eszköz erre az volt, hogy a szólamokat kotta nélkül tanultuk meg, s így az énekesek minden figyelmüket a karvezetőre tudták fordítani. A másik száj- és gégetechnika

rendszeres fejlesztése, a pianóknak megfelelő hangrés alkalmazása által való tisztává tétele, továbbá annak a megértetése és folytonos hangoztatása volt, hogy a szavak éneklő kiejtése eltér a beszéd kiejtésétől. Ehhez járult a pontos és késlekedés nélküli intonáció szorgalmazása. Tízen elvek alapján nem a mennyiségre, hanem a minőségre fordítottuk a főgondot a tanulásban. A helyi körülményekhez és a kecskeméti gyerek igényeihez alkalmazkodva lehetőleg dallamos, tetszetős darabokat tanultunk. Számainkat a szereplési alkalmak is természetesen meghatározták.

A templomi szereplésen kívül, ahol az idei tanév nép-ének rendszere mellett négyhangú betéteket adtunk elő, főként intézetünk ünnepélyein és egy-két külön alkalomkor szerepeltünk: November 27-én, Kalazancius pártfogásának és Szent Istvánnak jubileumi ünnepén Bogisich-Bozóki: Ah, hol vagy magyarok . . . Zumsteg: Haec dies, Beethoven: Himnusz az éjhez és Bíró-Karling: Oh Nagyasszony c. darabokat adtuk elő. A cserkész-tea (febr. 12.) vidám hangulatának megfelelően Petőfi—Arany—Szkladányi: Falu végén kurta kocsmá és egy-egy ismeretlen szerző Változatos étlapját újíítottuk föl. A március 15-i ünnepélyen Révfy—Molnár: Bús magyarok imádkoznak és Zsaskovszki: Járjatok be minden földet, október 6-án pedig Buchner: Ima a hazáért és Andrásy—Kárpáti: Krasznahorka büszke vára c. darabokat énekeltek. Ezenkívül szerepeltünk még Kecskemét th. város fölkérésére a Szegénygondozó Bizottság propaganda nagygyűlésén, a nép-liceum egyik kultúrelőadásának, a Szoc. Missziótársulat és Piarista Diák-egyesület által rendezett kerti ünnepélyének műsorán. A tanév folyamán kétszer is kellett rendeznünk ünnepélyes temetési szertartást, melynek keretében a gregorián jellegű monofón dallamokon kívül: Oh emberi gyarló nemzetség c. éneket, az ősi Circumdederunt és a Miserere háromszólamú változatát énekelte az ének-, illetve a férfi-kar.

Az eltelt év komoly, lendületes munkáját nézve öröm és megnyugvás tölti el lelkünket. Ha pedig a jövő lehetőségei felé tekintünk, a legelső teendőt abban jelölhetjük meg, hogy amint az egyházi éneklésben teljesen a Magyar Kórus elveit valósítottuk meg, a profán műsorszámaink között is több helyet kell biztosítani a Bartók—Kodály irányzat szerzőinek. A szerves előkészítés munkája már javában folyik az osztály-énekórákon.

Énekkari tagok voltak jeles eredménnyel:

Szoprán:

Kőrösi Gyula I.	Szabó László II b.
Tóth Ferenc I.	Ugrik László II b.
Ludvig Pál II a.	Kovács Dezső III.
Szelei László II a.	Krasznai Sándor III.
Báber Bertalan II b.	Huayadi László IV.
Major István II b.	Szabó Imre IV.

Tenor:

Dudás Rudolf V.
 Nyúl József V.
 Szilágyi László V.
 Barth Jenő VI.
 Kéri Lajos VI.
 Farkas János VII.
 Hribál Károly VII.
 Iván Ferenc VII.
 Tóth József VII.
 Angyal Lajos VIII.
 Bende János VIII.
 Major Ferenc VIII.
 Tóth Géza VIII.

Alt:

Bánki Jenő I.
 Frick Antal I.
 Kovács Zoltán II a.
 Rajz Rajmund II a.
 Angyal István II b.
 Bajusz Órs III.
 Bukovszki István III.
 Farkas László III.

Főző József III.
 Kovács Elemér III.
 Faragó Sándor IV.
 Molnár István IV.
 Nóta István IV.

Basszus:

Czikmántory Albert VI.
 Horváth Ervin VI.
 Balkó István VII.
 Kovács Pál VII.
 Krammer Győző VII.
 Krasznai Pál VII.
 Legeza István VII.
 Nyírádi Imre VII.
 Nyúl Tóth Károly VII.
 Barakonyi Béla VIII.
 Horváth Ferenc VIII.
 Karácsonyi István VIII.
 Leskowsky Zoltán VIII.
 Perger Endre VIII.
 Prácsér László VIII.
 Szentirmay György VIII.

Összesen: 54.

6. Zenekar. Vezetője: Tihanyi Tibor dr. Intézetünkben Szent Cecilia égi pártfogása alatt két zenekar működik. A zenészmunka hagyományos lelkesedéssel és fegyellemmel folyt tovább ebben az évben is. Összejeveteleinket a fiúk kívánságára reggelenként tartottuk. A tiszta játékot szólampróbák segítségével igyekeztünk elérni.

Szimfónikus zenekarunk számsorozata hagyományainkhoz és körülményeinkhez képest most is a dallamos, könnyűzene műfajából került ki. A kar tagjainak száma 53-ra emelkedett. Szerepeltünk Szent István, első királyunk és Kalazancius Pártfogásának ünnepén, amikor is Mozart: Pristerchor, Mendelssohn: Es ist in Gottes Rat és Krüger: Nun danket Alles Gott c. darabokat adtuk elő. A február 12-i piarista teán Schubert: Dreimäderlerhaus-ával léptünk föl. Október 6-án Mozarttól, Wagnertől és Lisztől játszottunk kisebb darabokat. Március 15-én Kaecsh: János vitéz-egyvelegjét vettük sorra. Szépen szerepeltek a szimfónikusok a szokásos pünkösdi szentmisén is.

A fúvószenekar az idei tanévben is elsősorban indulókat játszott, hogy

az intézeti kivonulások és hazafias ünnepélyek alkalmával hasznosíthassa magát. A tiltakozó és örvendező felvidéki tüntetések alkalmával intézetünk élén haladtak fehérnadrágos, sötétkabátos fúvósaink. Első ízben történt, hogy a sötétségre való tekintettel, kottanélkül tanultunk meg néhány indulót. Ez aztán bátorságot öntött belénk és a tanév végére már 10 indulót tudtunk a menetkönyvek használata nélkül elfűjni. Kivonultunk még a hősi emlékmű fölszentelésére és a kerületi tornaversenyre. Október 6-án, január 15-én, a tornavizsgán és a kerti ünnepélyen az indulókon kívül két nehéz klasszikus számmal is szerepeltünk: Adamecz: Egyveleg és nyitány Hoffmann meséiből e. darabokkal. A tagok száma 32-re növekedett. Állandó nagy gondot okoz a távozó nyolcadikosok helyének betöltése. Ez rendszerint nem megy észrevetető zökkenők nélkül. Hogy minél jobban lecsökkentsük az évről-évre jelentkező válságot, már a tanév kezdetétől fogva igyekeztünk rendszeres utánpótlást nevelni.

Zenehari tagok voltak jeles eredménnyel a következő tanulók:

1. Szinfónikusok:

Első hegedűsök: Angyal Lajos VIII., Bende Ervin VIII., Bende János VIII., Czintula Ferenc VIII., Leskowsky Zoltán VIII., Prácsér László VIII., Rigó János VIII., Csorba Sándor VII., Farkas János VII., Farkas János VII., G. Fekete Tibor VII., Boksányi Nándor VI., Kocsák Dezső V.

Második hegedűsök: Csorba Gyula VI., Tímár Bertalan V., Bajusz Huba IV., Kovács József IV., Schira László IV., Tassy Elek IV., Viola Valér IV., Bogárnár Gáspár III., Forgó Pál II a, Körösi Gyula I., Tassy Sándor I.

Brácsások: Krasznai Pál VII., Muli Elemér VI., Szabari Miklós V.

Osellósok: Bánhidí Gyula VIII., Nagy Ferenc VII., Ignits György IV., Krasznai Sándor III.

Nagybőgősök: Szentirmay György VIII., Kovács Pál VII., Gombay Tibor VI., Palotás József V.

Fuvolások: Stóber Ernő VII., Kovács Zoltán II a, Acsay László II/b.

A-B-C klarinétosok: Barakonyi Béla VIII., Balkó István VII., Legeza István VII., Adorján László VI., Szeley Zoltán II a.

C-trombitások: Horváth Ferenc VIII., Kárpáti Jenő VII., Garasi Károly VI.

Vadászkürtösök: Szelei Mihály VIII., Szécsényi Ferenc III., Turjászki Tibor III.

Pozaumosok: Iván Ferenc VII., Tapasztó János VII., Zelleny Endre V.

Kisdobosok és hangjátékosok: Szarvas András VI., Selmeci László VI.

Nagydobosok, triangulumosok és réztányérosok: Máriaöldy Miklós V., Kovács László VI.

2. Fúvósok:

Szárnykürtösök: Horváth Ferenc VIII., Kárpáti Jenő VII., Garasi Károly VI.

Des-piccólós: Stóber Ernő VII.

Des-fuvolás: Kovács Zoltán II a.

Es-klarinétosok: Barakonyi Béla VIII., Legeza István VII.

B-klarinétosok: Balkó István VII., Legeza István VII., Adorján László VI., Szelei Zoltán II a.

Es-trombitások: Horváth Ervin VI., Sztraka Pál VI., Kapás József III., Kiss István IV.

Basszustrombitás: Szemerédi István IV.

Basszuszárnykürtösök: Szelei Mihály VIII., Szentirmay György VIII.

Eufóniumos: Iván Ferenc VII.

Es-vadászkürtösök: Csorba Gyula VI., Szécsényi Ferenc III., Turjanszki Tibor III.

F-helikonosok: Szelei Béla VII., Iván Antal III.

B-helikonosok: Prácsér Ferenc VIII., Nyúl József V.

Kisdobosok: Szarvas András VI., Selmei László VI.

Nagydobosok: Kovács László VI., Máriaföldy Miklós V.

Réztányérosok: Farkas János VII., Nagy Ferenc VII.

Vezérdobos: Chiovini Károly VIII.

3. Fúvós-hangszert tanulnak:

Dudás Rudolf V. (klarinét).

Szabó Lajos V. (szárnykürt).

Bajusz Örs III. (basszuszárnykürt).

Makovinszky Károly III. (F-helikon).

Prohászka Gyula III. (B-helikon).

Keleti László I. (szárnykürt).

Kovács József I. (klarinét).

Major Zoltán I. (Es-trombita).

Pauli Péter I. (klarinét).

Ufholz Mihály I. (Es-trombita).

VIII. A tanulók névjegyzéke és érdemsorozata.

A Rendtartás 97. §. 1., 2., 3. és 4. pontja az elért eredmény jelzésére és a magaviseleti jegy megállapítására a következőket írja elő:

Érdemjegyek.

1. A tanuló elbírálásakor az elért eredmény kifejezésére mind a magaviseletről, mind a rendszeretetről, mind pedig az előmenetelről a *jeles, jó, elégséges, elégtelen* érdemjegyek szolgálnak.

2. A magaviselet elbírálása és a magaviseleti érdemjegyek megállapítása a tanuló egyéniségének alább felsorolt vonásai alapján történik:

- a) valláserkölesi meggyőződés;
- b) nemzeti érzés (hazafias magatartás);
- c) jellembeli tulajdonságok (egyeneslelkűség, jóindulat, akaratilag fegyelmezetttség, tisztelet tudás stb.);
- d) kötelességtudás és szorgalom;
- e) magatartás az iskolában és az iskolán kívül;
- f) a tanuló társakra gyakorolt hatás.

3. E szempontok figyelembevételével a magaviseleti érdemjegyek megállapítása a következő elvek szerint történik:

Jeles érdemjegyet kap a tanuló, ha valláserkölesi meggyőződése és nemzeti érzése nyilvánvalóan erős, jellembeli tulajdonságaival, különösen egyeneslelkűségével, akaratilag fegyelmezetttségével és tisztelet tudásával társai közül kiválik, kötelességtudása és szorgalma mindig állandó, magatartása az iskolában és az iskolán kívül korának minden tekintetben megfelelő és társaira nemesítőleg hat.

Jó érdemjegyet kap a tanuló, ha valláserkölesi meggyőződése és nemzeti érzése kifogástalan, jellembeli tulajdonságai egyeneslelkűségét, akaratilag fegyelmezetttségét, tisztelet tudását megmutatják, kötelességtudása és szorgalma kielégítő, magatartása az iskolában és iskolán kívül csak kisebb kifogásokra ad okot, s a tanév folyamán legfeljebb egyszer részesült elsőfokúnál nem súlyosabb fegyelmi büntetésben.

Elégséges érdemjegyet kap a tanuló, ha valláserkölesi és hazafiúi kötelességeit nem elég buzgalommal teljesíti, jellembeli tulajdonságai közül különösen egyeneslelkűsége és fegyelmezetttsége javításra szorul, s a tanév folyamán legfeljebb két alkalommal részesült harmadfokúnál nem súlyosabb fegyelmi büntetésben.

Elégtelen érdemjegyet kap a tanuló, ha valláserkölesi és hazafiúi kötelességei ellen súlyosabban vagy gyakrabban vét, egyeneslelkűségében, tisztelet tudásában feltűnő a hiány, s az év folyamán e tekintetben fejlődést nem mutat, tanuló társaira káros befolyással van, az év folyamán háromszor vagy többször másodfokúnál súlyosabb fegyelmi büntetésben részesült.

4. A magaviseleti érdemjegy a tanuló továbbhaladására nincs befolyással, de az általános tanulmányi eredmény megállapításakor számításba kell venni. A magaviseleti érdemjegy megállapítása a személyi lap tekintetbevételével történik.

A rövidítések magyarázata: 1 = jeles, 2 = jó, 3 = elégséges, 4 = elégtelen, fm. = felmentve, f. m. = félmentes, e. m. = egészmentes.

Első osztály.

Osztályfőnök: Dr. Gál István.

A tanuló neve	Tantárgyak												Tandijkedvezmény	
	Magaviselet	Rendszerlet	Hittan	Magyar nyelv	Föld-és néprajz	Latin nyelv	Természettan	Mennyiségtan	Rajz	Testnevelés	Szépíráás	Ének		Alt. tan. eredm.
	Abaváry Béla	1	1	2	1	2	2	1	2	2	1	2		1
Bakó Zoltán	2	3	2	3	2	3	1	4	4	1	3	3	4	
Bánhidi Ferenc	2	3	2	3	3	3	2	3	3	1	2	1	3	
Bánki Jenő	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
5 Bimbó Lajos	2	3	1	3	2	3	2	2	3	2	2	1	3	
Botos László	1	1	1	2	2	2	2	2	2	1	2	1	2	
Bugos József	1	2	1	3	2	3	1	2	2	2	2	1	3	
Bujdosó Péter	2	3	1	3	2	4	3	3	2	1	2	2	4	
Csabai Antal	1	2	2	2	2	3	2	2	2	1	2	1	2	
10 Csibra Géza	1	1	1	1	1	2	1	1	2	1	1	1	2	
Danics István	2	3	1	4	3	4	3	3	2	1	2	2	4	
Eichhardt Géza	2	2	1	2	2	2	2	2	1	1	1	1	2	
Faragó Pál	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Farkass Imre	2	3	2	3	3	3	3	3	2	3	1	3	3	
15 Farkas József	2	2	1	2	1	3	2	2	2	1	2	3	2	
Fekete Sándor izr.	2	3	2	3	2	4	2	3	3	2	3	3	4	
Filipp János	2	2	2	3	2	3	2	3	3	1	2	3	3	
Földvári Gyula	1	1	1	1	1	2	2	2	2	1	1	1	2	
Frick Antal	1	1	1	1	2	2	2	1	2	1	1	1	2	
20 Gömörý Sándor	1	1	1	2	1	2	1	1	2	1	1	1	2	
Gyenes Sándor	1	2	1	2	1	2	2	3	2	2	2	1	2	
Hibacsek István	1	1	1	2	2	2	1	2	1	1	1	1	2	
Kardos Ferenc	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Keleti László	2	2	2	3	2	3	3	3	3	1	3	1	3	
25 Kerekes Emil	2	3	3	3	2	4	3	4	3	2	3	1	4	
Keresztes Andor	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Kis József	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Kovács József	2	2	1	3	2	3	3	2	2	2	2	1	3	
Körösi Gyula	2	1	1	2	1	2	1	1	2	1	1	1	2	
30 Kuna Miklós	2	2	1	2	1	3	2	2	2	2	2	1	2	
Kürtösi Elemér	1	2	2	2	2	3	1	2	3	1	3	1	3	
Leviczky József gör. kat.	1	3	1	3	1	3	2	3	2	1	2	1	3	
Liszka György	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Lohinai Béla	2	2	2	3	3	3	2	2	3	2	2	2	3	
35 Major Zoltán	2	2	2	3	3	3	3	3	2	1	2	1	3	
Martos Péter	1	1	1	1	1	2	1	1	2	1	1	1	2	
Nagy Miklós	1	3	1	2	2	2	2	2	2	1	2	1	2	
Pauli Péter	2	3	1	3	2	3	3	3	3	3	3	1	3	
Puliusz Károly	2	3	2	4	3	4	3	4	2	2	2	3	4	
40 Sinkó András	1	2	3	3	2	2	2	3	2	1	2	1	3	

f. m.

A tanuló neve	Tantárgyak											Tandijkedvesmény	
	Magaviselet	Rendszeretel	Hittan	Magyar nyelv	Föld- és néprajz	Latin nyelv	Természettudomány	Mennyiségtan	Rajz	Testnevelés	Szépíráás		Ének
Szabó István	2	3	2	2	2	2	2	3	3	2	3	1	3
G. Szabó Pál	1	1	1	1	1	2	1	2	2	1	1	1	2
Szathmáry Attila	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1
Szórád Lajos	1	2	1	2	2	2	2	2	1	1	1	1	2
45 Tassy Sándor	2	2	2	2	2	3	3	3	2	1	1	1	3
Tóth Albert	1	2	1	3	3	3	2	3	2	1	2	1	3
Tóth Ferenc	1	1	1	2	1	2	2	2	1	1	1	1	2
Ufholcz Mihály	2	2	1	3	2	3	1	2	3	1	2	1	3
Ujhidy Aurél	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
50 Varasdi Géza	2	2	1	2	2	3	3	3	3	1	3	2	3
Várnagy Sándor	2	3	1	3	2	3	2	3	2	1	2	3	3
Virág László	2	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Weisz Miklós izr.	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2	2	1
<i>Magántanuló:</i>													
Szász Lajos			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Kimaradtak: Halmos Tibor, Lőrincz Lajos, Magasházi László, Mátéffy Ödön, Weisz István izr.

Összesen : 59.

Második A) osztály.

Osztályfőnök: Dr. Dallos István

A tanuló neve	Tantárgyak											Tandijkedvezmény	
	Magaviselet	Rendszerlet	Hittan	Magyar nyelv	Föld-és néprajz	Latin nyelv	Természetrajz	Meenyiségtan	Rajz	Testnevelés	Ének		All. tan. eredm.
Bartha József	1	3	1	3	2	3	2	3	3	1	3	3	
Bányai Ferenc	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	
Benkovich István	2	2	1	3	3	3	2	3	2	1	1	3	
Bitó István	1	2	1	3	2	3	1	2	3	1	1	3	
5 Braunitzer József	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Csorba Ferenc	2	3	1	2	2	3	2	2	2	fm	3	2	
Dózsa János	1	2	1	2	2	2	1	2	1	1	1	2	
Dvorzsák Pál	2	4	2	3	3	3	2	3	3	1	1	3	
F. Faragó Béla	1	2	2	3	2	3	1	3	2	1	2	3	
10 Forgó József	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	2	
Forgó Pál	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm	1	1	
Gartner Tibor	1	1	2	3	1	3	1	2	2	1	2	3	
Hámori László	1	3	1	3	3	3	3	3	3	1	1	3	
Hegedüs József	2	3	2	3	3	3	2	3	3	1	1	3	
15 Jávor Szilárd	2	4	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	
Kelemen Antal	2	3	2	3	2	3	3	4	3	1	3	4	
Kerekes György izr.	2	2	1	2	3	2	2	2	3	1	1	3	
Kerti András	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	f.m.
Kerti János	1	2	1	2	2	2	2	2	1	1	1	2	
20 Keskeny Attila	1	1	1	2	1	2	1	1	1	1	1	2	f.m.
Kovács László	2	3	1	3	3	3	2	4	2	1	3	4	
Kovács Mihály	2	3	1	3	3	3	3	3	2	2	2	3	
Kovács Zoltán	2	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Ludvigh Pál	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
25 Mészáros Zoltán	1	1	1	2	1	3	1	2	2	1	1	2	f.m.
Nemes József	1	1	1	2	1	3	1	2	2	1	1	2	
Rajz Rajmund	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	
Szelei László	2	3	2	3	2	3	2	3	2	1	2	3	
Szelei Zoltán	1	2	1	1	2	2	1	1	2	1	1	2	
30 Szilvási Károly	1	1	1	1	1	2	1	1	2	1	1	2	f.m.
Szörényi Tibor	2	3	1	3	1	3	1	3	2	3	1	3	
Tóth Lóránt	2	2	1	3	3	3	2	3	3	1	1	3	
Wind Gyula	1	1	1	3	3	3	2	2	2	1	2	3	
Winkler Frigyes	1	2	1	3	2	3	2	2	2	1	2	3	

Összesen: 34.

Második B) osztály.

Osztályfőnök: Endrei Aladár.

A tanuló neve	Magaviselet	Rendszeretet	Tantárgyak										Tandíjkezdvezmény
			Hittan	Magyar nyelv	Föld-ésnéprajz	Latin nyelv	Természetrjajz	Mennyiségtan	Rajz	Testnevelés	Ének	Ált. tan. eredm.	
Acsay László	2	2	1	2	1	2	1	1	2	2	1	2	
Angyal István	2	3	1	2	2	2	2	2	2	1	1	2	
Báber Bertalan	2	3	2	3	3	4	3	4	2	1	3	4	
Bencsik Elek	2	3	1	3	2	4	2	3	3	1	3	4	
5 Csaba Ferenc	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	f. m.
Dallos Endre	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Danics Menyhért	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1	2	2	
Farkas Sándor	1	1	1	2	1	2	2	1	2	2	1	2	
Fazekas István	2	3	2	2	2	3	2	3	3	1	2	3	
10 Fenyvesi László	1	2	1	3	2	3	2	3	3	1	2	3	
Gál László	1	2	1	3	3	3	2	2	3	1	2	3	
Gilly László	2	3	1	3	2	4	3	3	3	3	3	4	
Gömöry László	1	2	1	2	1	2	2	2	3	2	1	2	
Gyenes Pál	2	2	1	2	2	2	2	2	2	2	1	2	
15 Herold Emil	2	2	1	2	2	2	1	2	2	1	1	2	
Horváth Tibor	2	2	1	3	2	3	2	3	2	1	1	3	
Kárpáti Zoltán	2	2	2	2	3	3	3	3	3	1	4	3	
Korb Géza	1	2	1	2	2	3	2	3	2	1	3	3	
K. Kovács István	2	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	2	f. m.
20 Luspai Béla	1	2	3	3	3	4	3	4	4	1	3	4	
Major István	2	2	2	2	3	3	3	3	3	1	1	3	
Megáll Endre	1	2	1	2	2	2	2	2	2	2	1	2	
Nyirádi Zsigmond	1	1	2	2	2	2	2	2	2	1	1	2	
Oláh Vilmos	1	1	1	2	2	2	1	2	2	1	3	2	
25 Paksi István ism.	2	2	1	2	3	2	1	3	3	2	2	3	
Pető Sándor	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	f. m.
Rozgonyi Gábor	1	1	2	2	2	2	2	2	2	1	1	2	
Szabó László	2	1	1	1	1	2	1	1	2	f. m.	1	2	
Szabó Sándor	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	f. m.
30 Túri Gyula ref.	2	3	1	2	1	3	1	2	2	2	2	2	
Ugrik László	2	2	2	2	1	2	2	3	3	1	1	3	
Vidéki Imre	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Zsembery László	2	3	1	2	2	2	2	1	2	1	1	2	

Kimaradt: Tóth Nándor.

Összesen : 34.

Harmadik osztály.

Osztályfőnök: Jung Sebestyén.

A tanuló neve	Tantárgyak													Tandjkezdvezmény	
	Magaviselet	Rendszeretet	Hitltan	Magyar nyelv	Történelem	Föld- és néprajz	Latin nyelv	Német nyelv	Természettan	Mennyiségtan	Rajz	Testnevelés	Ének		Alt. tan. eredm.
Almási János	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	f. m.
Ábrahám András	2	2	1	3	2	2	3	2	2	2	2	1	1	3	
Bajusz Eörs	1	1	1	2	2	1	2	1	2	2	2	2	1	2	
Bencze Gusztáv	2	3	1	3	2	2	3	3	2	3	3	1	2	3	
5 Bimbó Pál	3	3	2	3	2	3	3	3	3	3	4	2	3	4	
Bognár Gáspár	1	2	1	2	1	1	1	1	1	2	2	1	1	2	
Bognár István	1	2	1	3	2	3	2	3	2	2	1	1	2	3	
Bukovszky István gör. kat.	2	2	1	2	1	2	2	2	2	2	1	1	1	2	f. m.
Csorba László	2	2	1	3	2	3	3	3	2	3	3	1	3	3	
10 Deák Pál ism.	3	3	1	4	3	3	3	3	3	3	3	1	3	4	
Désaknai Márton	1	1	1	2	1	1	1	1	1	2	2	1	1	2	f. m.
Dóme László	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	
Ekker Lajos	1	2	1	3	1	2	2	2	2	3	2	1	2	3	
Farkas Gábor	2	3	2	3	2	3	3	3	3	3	2	2	2	3	
15 Farkas László	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	f. m.
Fodor István	2	2	2	3	3	4	3	3	3	3	2	1	2	4	
Főző József	2	3	2	3	3	3	4	3	2	3	3	1	1	4	
Gombkötő Antal	1	2	2	3	2	1	2	2	2	3	3	2	2	3	
Gömöry László	1	1	1	2	1	3	3	2	2	2	2	2	2	3	
24 Herold József	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	f. m.
Homoki Árpád	2	2	2	2	1	3	1	1	1	1	2	1	1	2	e. m.
B. Horváth György	1	1	1	2	1	1	2	2	2	3	1	2	2	2	
Hódi István	1	1	2	3	1	2	2	2	2	3	2	2	2	3	
Iván Antal ism.	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	3	
25 Ivitz Ottó	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	e. m.
Kalmár László	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	
Kapás József	2	2	2	3	3	3	3	3	3	4	2	1	1	4	
Kecskeméti József	2	2	2	3	3	3	3	2	3	3	2	2	2	3	
Kerekes Gábor	2	2	2	3	3	3	3	4	2	3	3	2	3	4	
30 Kovács Dezső	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	1	1	2	
Kovács Elemér	1	2	1	2	2	2	2	2	2	2	1	2	1	2	
Kovács Menyhért	1	1	1	2	1	1	2	2	1	1	1	1	2	2	
Krasznai Sándor	2	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	1	3	
Leskowsky Albert	2	2	2	3	2	3	3	2	2	2	2	2	2	3	
35 Lichter András izr.	1	3	2	3	1	2	3	3	3	4	3	3	2	4	
Magonyi András	1	1	1	3	2	2	2	3	2	2	1	1	2	3	
Makovinszky Károly ism.	2	2	1	3	2	2	3	3	2	3	2	2	2	3	
Málík Miklós	2	2	1	2	1	1	2	1	2	2	2	1	1	2	
Mészáros Endre	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	m	1	1	
40 Mészáros Zoltán ism.	2	2	1	3	3	3	3	3	3	3	2	1	2	3	

A tanuló neve	Tantárgyak													Tandijkedvezmény		
	Magaviselet	Rendszeretet														
	Hittan	Magyar nyelv	Történelem	Föld- és néprajz	Latin nyelv	Német nyelv	Természettan	Mennyiség-tan	Rajz	Testnevelés	Ének	Alt. tan. eredm.				
Miletics Boldizsár	1	2	1	2	2	3	2	2	2	2	3	2	1	1	3	
Mizsey Péter	1	1	1	3	1	3	2	3	3	3	3	3	2	1	3	
Pap János gör. kat.	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	3	
Pásztor Antal	2	2	1	3	3	3	3	3	2	3	3	2	1	3		
45 Prohászka Gyula	2	2	3	3	3	3	3	1	3	3	2	1	2	3		
Pulai Imre	2	3	2	2	3	3	2	3	2	2	2	1	2	3		
Puliusz Tibor	1	1	2	3	2	3	2	2	2	2	2	1	2	3		
Sándor Béla	2	1	1	2	1	1	3	2	2	2	2	2	1	2		
Schuster Alajos	2	3	3	4	3	3	3	3	1	1	2	2	2	4		
50 Sebestény László	2	2	2	3	1	3	3	3	3	3	3	3	2	3		
Sebők György izr.	1	2	1	2	1	2	2	1	2	2	3	2	1	2		
Székrenyi György	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
Szelepcsényi József	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	3		
Szécsényi Ferenc	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
55 Szigeti András izr.	2	2	1	2	2	2	2	1	2	3	3	1	1	3		
Tokaji Sándor	1	2	1	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3		
Tót Károly	3	3	2	3	2	2	3	2	2	3	3	1	2	3		
Turjanszki Tibor	2	2	2	3	3	3	3	4	3	3	3	2	1	1	4	
Verbőczy István ism.	1	1	1	3	3	3	3	3	3	3	3	1	2	2	3	
60 Vörös János	1	1	1	2	2	2	2	2	2	3	1	1	1	2		

Kimaradlak: Demeter Győző, Fincicky Sándor, Greskovics Endre, Mátéfy Attila, Merász József, Veroszta Sándor.

Összesen: 66.

Negyedik osztály.

Osztályfőnök: Dr. Ongrádi József.

A tanuló neve	Tantárgyak													Tandijkezelvény	
	Magaviselet	Rendszeretet	Hittan	Magyar nyelv	Történelem	Latin nyelv	Német nyelv	Természettud.	Mennyiségtan	Rajz	Testnevelés	Gyorsírás	Ének		Alt. tan. eredm.
Ackermann László	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Adorján Imre	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	e. m.
Bajusz Huba	1	2	1	3	3	3	2	2	3	2	2	4	2	3	
Bartal Sándor	1	1	1	1	1	3	2	1	1	1	1	2	1	2	
5 Bánhegyi Aladár	1	1	1	2	1	3	3	1	1	1	1	1	1	3	
Bertók Pál	2	2	1	3	3	4	3	2	4	3	1	4	2	4	
Braunitzer Ferenc	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2	1	1	f. m.
Bucskó Aladár	1	1	1	2	3	3	2	3	2	2	1	1	2	3	
Bucskó Sándor	1	1	2	3	3	3	3	3	3	3	1	2	2	3	
10 Cserna Miklós	3	2	2	3	2	3	4	3	4	3	2	3	2	4	
Csitári József	3	2	1	3	3	3	2	3	3	1	1	3	2	3	
Deák Ferenc	2	2	1	3	3	3	4	3	3	2	1	3	2	4	
Dékány Vilmos	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	e. m.
Dömötör Pál izr.	1	1	1	1	2	2	1	2	1	1	1	1	1	2	
15 Erschen Nándor	2	2	1	2	3	3	3	3	2	1	1	1	1	3	
Faragó Sándor	2	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	2	
Farkas János	2	1	1	2	3	3	2	3	2	2	2	2	2	3	
Fekete Gábor unit.	1	2	1	3	3	3	3	2	3	2	2	3	2	3	
Fekete László	1	2	1	3	3	3	3	2	3	3	1	3	2	3	
20 G. Fekete Zoltán	1	2	1	3	3	3	2	3	3	2	1	2	2	3	
Fispán János izr.	1	1	1	1	2	2	2	1	2	2	1	1	2	2	
Forgács György	3	2	2	3	3	4	4	3	2	4	3	2	3	2	4
Gabnai Ernő	1	2	2	3	2	4	3	3	4	3	1	3	2	4	
Gál Ferenc	1	1	1	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	2	
25 Göbor Ferenc ism.	2	2	1	3	3	4	4	3	3	3	1	2	2	4	
Hatvani Béla	1	2	1	3	3	3	3	2	2	3	1	3	2	3	
Hegedüs Sándor	1	1	2	2	2	3	3	3	3	2	1	1	2	3	
Hunyadi László	3	2	1	3	3	4	3	3	2	3	1	4	1	4	
Ignits György	2	1	1	1	3	1	1	2	2	3	2	1	1	3	
30 Jancsik József	1	2	2	2	2	3	2	3	2	2	1	4	2	3	
Katona Nároly	2	2	1	3	2	3	3	2	3	1	1	1	2	3	
Keskeny Béla	2	2	1	3	2	3	3	2	2	2	1	3	2	3	
Kéri József	1	1	1	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	2	f. m.
Kis István	1	2	1	3	3	3	3	5	3	3	1	3	2	3	
35 Konez István	1	1	1	2	1	2	2	1	2	2	1	1	1	2	f. m.
Kone Lajos	1	1	1	2	2	2	1	2	2	2	1	1	1	2	
Kovács József	2	2	1	2	3	3	3	3	3	3	1	4	2	3	
Kósa János	1	2	1	2	1	2	3	3	3	3	2	3	2	3	
Körmöczl Béla	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	f. m.
40 Kuczka László	1	2	1	3	3	3	3	2	2	3	2	4	2	3	

A tanuló neve	Tantárgyak											Tandijkedvezmény			
	Magaviselet	Rendszeret	Hittan	Magyar nyelv	Történelem	Latin nyelv	Német nyelv	Természettan	Mennyiség	Rajz	Testnevelés		Gyorsírás	Ének	Ált. tan. eredm.
	Laczkó Dénes	2	1	1	1	1	2	2	2	3	2		1	2	1
Lázár István	1	1	1	2	2	3	3	2	2	1	1	2	1	3	f. m.
Lehóczky Zoltán	1	2	1	3	2	3	4	2	2	3	1	3	2	4	
Máté László	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	f. m.
45 Mihálffy Vilmos	2	2	1	2	1	2	1	2	3	3	2	3	2	3	
Miklósy György	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	f. m.
Misius István	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	e. m.
Molnár Imre	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Nád Zoltán	1	1	1	2	1	2	1	1	2	2	1	3	1	2	
50 Nóta István	1	2	1	3	3	3	2	3	3	1	1	2	1	3	
Sápi Vilmos	1	1	1	2	3	2	2	2	2	2	1	1	1	2	f. m.
Schira László	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	f. m.
Simon Balázs	1	1	1	2	1	2	3	2	3	2	1	2	1	3	
Szabó Gergely	2	2	1	3	3	3	3	2	3	2	1	3	2	3	
55 Szabó Imre	1	1	1	2	1	2	3	1	1	1	1	2	1	2	
Szász András	2	2	1	2	2	3	3	2	3	3	2	3	2	3	
Szemerédi István	1	2	1	3	3	3	3	3	3	3	2	4	1	3	
Szőke János	1	1	1	3	3	3	3	2	3	2	2	3	2	3	
Tassy Elek	2	2	1	2	3	3	3	1	3	1	1	2	1	3	
60 Viola László	1	1	1	2	2	2	2	3	3	3	1	2	1	3	
Viola Valér	1	1	1	2	2	3	2	2	3	2	1	1	1	3	
Weinhardt Mihály	2	2	1	3	1	3	3	1	3	2	1	4	2	3	
Zelky Kázmér	2	2	2	2	3	3	2	3	3	3	1	3	2	3	
Zsikla József	2	2	1	1	2	2	3	3	3	3	1	4	1	3	
<i>Magántanuló:</i>															
65 Kammerer László	2	1	1	3	2	3	3	2	2	2	3	2	3		
<i>Kimaradt: Olbrich Béla.</i>															
Összesen: 66.															

Ötödik osztály.

Osztályfőnök: Mericske Rezső.

A tanuló neve	Tantárgyak												Tandijtedvezmény	
	Magaviselet	Rendszeretet	Hittan	Magyar nyelv	Történelem	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Természettan	Mennyiségtan	Testnevelés		Gyorsírás
Ambrús Mihály	2	3	1	3	3	3	3	3		2	2	fm	2	3
Angyal Imre	1	2	1	2	1	3	3	3	2	2	3	2	1	3
Bacsóvölgyi Árpád	2	2	2	2	3	3		3	4	2	4	2	4	4
Bagl Lajos	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
5 Bánhegyi Árpád	1	1	1	3	3	4	3	3	3	1	2	1	3	4
Bende Tibor	2	1	1	1	1	2	3	1		1	1	1	2	2
Bimbó János	2	3	1	2	2	3	3	3		2	3	2	4	3
Dollák Zoltán	1	1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1
Dudás Rudolf	1	1	2	2	3	3	2	2		1	3	1	2	3
10 Farkas János	2	2	1	2	1	3	3	3		1	3	1	4	3
Feldmeier Tamás izr.	2	2	1	1	1	1		1	1	1	1	3	2	1
Forgács Sándor	2	3	1	3	2	3		3	3	2	3	1	4	3
Góhr Zoltán	1	1	1	1	1	2		1	1	2	2	1	2	2
Greskovics Zoltán	1	2	1	2	1	2		2	1	2	2	2	1	2
15 Gyenes Mihály	1	2	1	2	2	1		2	2	2	1	1	3	2
Horváczy István	2	2	1	2	2	3		2	2	1	2	1	1	2
Kerekes Tibor	2	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	2
Kocsák Dezső	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1
Kósa József ism.	3	3	1	3	3	4	3	4		4	2	1	1	4
20 Makray Róbert	2	2	2	2	1	3		3	2	2	3	1	3	3
Máriafüldy Miklós	2	3	2	3	2	3	3	3		1	2	2	4	3
Megáll József	1	1	2	2	1	2	2	1		2	2	1	2	2
Németh Zoltán	2	1	2	2	2	2	2	1		2	3	1	3	2
Nyúl József	1	2	2	3	3	3	3	3		2	3	3	4	3
25 Palotás József	1	2	1	2	1	1	2	2		1	2	1	1	2
Pál Gaszton	2	3	2	3	2	3	3	3		2	3	1	4	3
Pap Gergely g. kat.	1	1	1	1	1	2	2	1		1	2	1	1	2
Petz János	1	2	1	2	2	2		2	3	2	1	1	3	2
Poós László	2	2	2	3	3	3	3	3		2	3	2	4	3
30 Ráflí István	1	1	1	2	2	2	2	2		1	1	1	3	2
Sebestyén Ferenc	1	2	1	1	1	1	1	1		1	1	fm	1	1
Szabari Miklós	1	2	1	2	2	3	3	3		1	1	1	4	3
Ipacs Szabó Gábor	1	1	1	1	1	2	2	2		1	1	1	2	2
Szabó János ism.	1	2	1	3	2	3		3	2	3	3	2	3	3
35 Szabó Lajos	2	1	1	2	1	1	2			1	2	1	1	2

A tanuló neve	Tantárgyak												Tandjkezdvezmény	
	Magaviselet	Hendszeretel	Hittan	Magyar nyelv	Történelem	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Természettarajz	Mennyiségtan	Testnevelés		Gyorsírás
Szeghy Ferenc	2	2	2	2	1	3		3	3	2	2	3	3	
Szekrényi Lajos	1	1	1	1	1	1	2	2		3	2	1	2	
Szilágyi László	2	2	2	3	3	4	4	4		2	2	1	3	4
Timár Bertalan	1	1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1
40 Tóth Péli Kálmán	1	3	1	3	3	3	3	3		1	3	fm	3	3
Varga Béla	1	1	1	1	1	1	1	1		1	2	1	1	1
Zelleny Endre	2	2	1	3	3	4	3	3		2	2	1	4	4
														f. m.

Kimaradt: Berente István, Kalocsai István, Pulusz Cézár, Rapcsányi István.

Összesen: 46.

Hatodik osztály.

Osztályfőnök: Oláh Imre.

A tanuló neve	Tantárgyak											Tandijkedvezmény		
	Magaviselet	Rendszerlet	Hittan	Magyar nyelv	Történelem	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Természettan	Mennyiségtan		Testnevelés	
	Alt. tan. eredm.													
Adorján László izr.	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	
Áts László	3	3	2	3	3	3		3	3	3	3	2	3	
Baracska István	2	2	1	2	1	1		2	1	1	2	1	2	f. m.
Barth Jenő	1	1	2	3	2	3		3	2	2	2	2	3	
5 Beck Aladár	2	2	2	3	3	3		4	4	2	3	2	4	
Boksányi Nándor	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	
Bugyi János	2	2	1	2	2	3	3	3	2	3	3	2	3	
Czikmatory Albert	1	2	1	3	2	3		3	2	1	3	2	3	
Csorba Gyula	2	2	2	2	2	3		3	2	2	3	2	3	
10 Dobos István	1	1	1	1	1	2		2	1	1	1	1	2	f. m.
Donkó Tibor	1	1	1	2	1	3		3	2	1	3	2	3	
Fodor Tivadar	2	2	2	3	3	3		4	3	2	3	2	4	
Fülöp Tamás	2	1	1	2	2	3		2	2	1	1	2	2	
Garasi Károly ism.	2	2	3	3	3	4		4	3	2	3	1	4	
15 Gábris Elek	1	1	1	2	2	3		2	2	1	2	1	2	
Gombay Tibor	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Gyenes István	1	1	1	2	2	2		2	2	1	2	2	2	
Gyöngyösi Lázár	1	1	1	2	1	2		2	1	1	1	1	2	
Horváth Ervin	2	2	1	3	2	3		3	3	2	2	1	3	
20 Igács László ism.	2	2	2	3	3	3		4	3	2	3	1	4	
Kéri Lajos	2	2	1	2	2	3		3	3	2	3	2	3	
Kovács László	2	1	1	3	2	3		3	3	2	2	1	3	
Lőrincz Imre	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm	1	e. m.
Majoros Béla	1	2	1	2	2	2	3	2		1	2	2	2	
25 Muhi Elemér ism.	2	2	2	3	3	3		3	3	2	3	1	3	
Rapcsányi László	1	1	1	1	1	1	1	2		1	1	1	1	
Rácz István	1	2	2	3	3	2	2	3		3	1	1	3	
Rózsa Sándor	2	2	1	2	2	3		2	2	1	3	1	3	
Schönberger István izr.	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	fm	1	
30 Selmeci László	2	1	1	2	1	3		2	1	1	2	1	2	
Szakács István	1	1	1	1	1	2		1	1	1	1	1	1	
Szarvas András	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	
Szebenyi Gyula	1	1	1	2	1	2		2	2	1	2	1	2	f. m.
Székrenyi Béla	1	1	1	2	2	3		2	3	1	2	fm	3	
35 Sztraka Pál	1	2	1	2	1	3	3	3		1	3	1	3	f. m.
Venczel Sándor	1	1	1	2	1	1		1	1	2	2	1	2	f. m.
Zentai János	1	2	2	3	3	3	2	3		1	3	1	3	

Kimaradt: Szabó József

Összesen: 38.

Hetedik osztály.

Osztályfőnök: Dr. Dukovics Lőrinc.

A tanuló neve	Tantárgyak													Tandíjkezdmény		
	Magaviselet	Rendszerezet	Hittan	Magyar nyelv	Történelem	Föld- és néprajz	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Természettan	Mennyiségstan	Testnevelés		Égészségtan	Alt. tan. eredm.
Adai Ferenc	1	2	1	1	2	2	3		2	2	2	2	2	2	2	
Balkó István	2	3	1	1	1	1	3		3	3	2	2	1	2	3	
Benkő Géza	2	2	1	3	3	3	3		3	3	3	3	3	2	3	
Bodolay György	2	3	2	3	3	3	4		3	3	4	4	2	3	4	
5) Bodócs József	2	3	2	3	3	3	4		4	3	4	3	2	2	4	
Csorba Sándor	2	1	1	2	2	2	2		2	1	2	3	2	2	2	
Csákvári János	1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	e. m.
Domokos Mihály	1	1	1	2	2	1	3		3	2	3	3	2	2	3	
Farkas István Ferenc	2	2	1	1	2	2	3		3	1	2	3	2	1	3	f. m.
10 Farkas István Imre	1	1	1	1	2	2	3		3	3	2	3	2	2	3	
Farkas János	1	2	2	2	2	2	3		3	3	2	2	1	1	3	
G. Fekete Tibor ism.	1	2	1	2	2	2	3		3	3	3	3	1	2	3	
Fodor Endre	1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	f. m.
Gorják József	2	1	1	2	1	1	3		3	3	3	4	1	1	4	
15 Hegedüs György	2	1	2	2	2	2	2		1	2	2	2	1	1	2	
Hribál Károly	2	3	2	2	2	2	3		3	2	2	2	1	1	3	
Iván Ferenc	3	3	2	3	1	1	3		3	3	3	3	1	2	3	
Kárpáti Jenő	3	2	2	3	2	2	3		3	3	3	3	1	2	3	
Kovács Pál	2	2	2	2	2	1	3		3	2	2	2	1	1	3	
20 Krammer Győző	2	2	1	2	2	2	3	3	3		2	2	2	2	3	
Krasznai Pál	1	1	1	1	1	1	2		1	1	1	1	2	1	1	
Legeza István	2	1	1	1	1	1	2	2	2		1	1	1	2	2	e. m.
Lengyel Zoltán	1	1	2	2	2	2	3		2	2	2	2	1	2	2	
Lojkovics Ferenc	3	2	2	2	3	2	4		4	3	3	3	3	2	4	
25 Mattyasovszky Ferenc	1	1	2	3	2	2	3		3	2	3	3	3	3	3	
Molnár István	2	2	1	2	3	2	3		3	3	3	3	1	2	3	
Nagy Ferenc	1	1	1	1	1	1	2	2	1		2	2	1	1	2	
Nyirádi Imre	1	2	1	1	2	2	3		3	2	2	3	1	1	3	
Nyul Tóth Károly	1	1	1	1	1	1	3		2	2	2	2	1	1	2	
30 Stóber Lajos	2	1	1	2	2	2	2		2	2	2	2	1	1	2	f. m.
Szabó Gábor	2	2	1	2	1	1	3		1	1	2	2	1	1	2	
Szabó László	1	1	1	1	1	1	2		1	1	1	1	1	2	1	f. m.
Szelei Béla	2	2	1	1	1	1	2		1	1	2	2	1	1	2	
Szölgyéni János ism.	2	2	1	2	1	1	3		3	2	3	3	2	3	3	
35 Tapasztó János	1	1	1	2	2	2	3		2	2	2	2	1	1	2	
Tóth József	1	1	1	1	1	1	2		1	1	1	1	1	2	1	
Sabin Tóth Tibor	2	2	1	1	1	1	3	3	3		2	3	1	1	3	

Kimaradtak: Hatvani László, Hegedüs László.

Összesen: 39.

Nyolcadik osztály.

Osztályfőnök: Dr. Nyers Lajos.

A tanuló neve	Tantárgyak													Tandijkedvezmény		
	Magaviselet	Rendszeret	Hittan	Magyar nyelv	Történelem	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Bölcsészet	Természettan	Mennyiségtan	Tesztnevelés		Égészségtan	ALL. tan. eredm.
Acsay Vilmos	2	2	1	3	3	3		3	3	1	1	2	1	3	3	
v. Almási Béla	2	2	2	3	3	3		3	3	3	3	3	2	3	3	
Angyal Lajos	1	1	1	1	1	1		1	1	1	2	1	1	1	1	f. m.
Asztalos József	1	1	1	2	2	2	2	3	3	2	1	1	1	2	2	f. m.
5 Balanyi László	1	1	1	2	1	2	2	1		1	1	1	1	1	2	
Barakonyi Béla	2	1	2	3	3	4		3	3	3	2	3	1	3	4	
Bánhidi Gyula	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	2	3	
Bende Ervin	1	1	1	2	1	1		1	1	2	1	1	1	2	2	f. m.
Bende János	2	1	1	2	3	3		3	3	3	2	1	1	1	3	
10 Börönte István	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1	2	2	
Buzás János	1	2	1	2	2	3		3	2	2	2	2	1	1	3	
Chiovini Károly	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	fm	1	1	
Csák Ivor	2	3	1	3	1	3		2	2	2	2	2	2	1	3	
Czintula Ferenc	1	2	2	2	1	2		2	1	2	2	2	1	1	2	
15 Dombi János	2	2	2	3	3	3		3	3	3	3	2	1	3	3	
Farkas Róbert	1	1	1	2	2	2		2	1	2	1	2	1	2	2	
Füzy FABIÁN	1	2	2	3	3	3		3	2	3	2	3	1	3	3	
Götz Imre	2	2	2	3	2	3		3	3	3	3	3	2	3	3	
Györi Endre	2	1	2	3	3	4		3	3	3	2	3	fm	2	4	
20 Hegedűs Ferenc	1	1	1	2	1	2		2	2	1	1	1	fm	1	2	
Horváth Ferenc	1	2	1	2	3	3		3	2	1	1	1	1	2	3	
Jakabházy Attila	2	2	1	3	3	3		2	2	2	1	1	2	2	3	
Karácsonyi István	1	2	1	2	1	2		2	1	1	1	1	1	2	2	
Kürtösi Endre	1	2	2	2	2	3		2	1	2	2	1	1	2	2	
25 Lázár Ákos	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Leskowsky Zoltán	2	2	1	2	2	1	1	1	1	3	2	2	2	2	2	f. m.
Major József	2	2	1	2	3	3	3	3	3	2	3	3	1	3	3	
Mészáros Jenő	1	1	1	2	3	3		2	1	2	1	1	2	1	3	
Molnár István	2	2	1	2	2	3		2	1	2	3	3	1	2	3	
30 Offenbecher György	2	1	1	1	2	3		1	1	2	1	2	1	1	2	
Perger Béla	1	1	1	1	1	2		2	1	1	1	1	1	1	2	f. m.
Prácsér László	2	2	2	3	3	3		3	3	3	3	3	1	3	3	
Rigó János	1	1	1	1	1	2		2	1	1	2	1	1	1	2	
Szabó János	1	1	1	2	1	2		1	1	2	1	1	1	1	2	f. m.
35 v. Szabó Mihály	1	1	2	1	2	3		2	1	2	1	1	1	1	2	

A tanuló neve	Tantárgyak													Tandijkedvezmény		
	Magaviselet	Rendszeret	Hittan	Magyar nyelv	Történelem	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Bölcsészet	Természettan	Mennyiségtan	Testnevelés		Egészségtan	Ált. tan. eredm.
Szelei Mihály	2	2	2	3	3	3		3	2	3	3	3	1	3	3	
Szentirmay György	1	1	1	1	1	3		1	2	1	1	2	2	1	2	
Szmarcs Béla	2	2	1	3	3	3		3	3	3	1	2	2	2	3	
Takács Pál	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1	e. m.
40 Tóth Géza	2	2	2	2	3	3		3	2	3	3	3	2	3	3	
Vértesi Ervin	2	2	1	2	3	3		2	3	2	2	2	3	3	3	
Vörös István	1	1	1	1	1	1		1	1	2	1	1	1	2	1	f. m.
Zuna Edgár	2	2	1	3	3	3		3	2	2	3	3	2	3	3	
Összesen: 43.																

IX. Érettségi vizsgálat.

Az iskolaévvégi érettségi vizsgálatra jelentkezett 41 tanuló, görög nyelvi kiegészítő vizsgálatra 1 tanuló.

Az írásbeliek május hó 15., 16., 17. és 19. napján voltak.

Magyar nyelvi tétel: a) Prohászka Ottokár magyar küldetése, b) Mit köszönhet a világ a magyar fizikusoknak? Az irodalmi tételt 39, a fizikai 2 tanuló választotta. Jelesen dolgozott: 14, jól: 16, elégségesen: 11.

Latin nyelvi tétel: Vergilius Aeneis IV. 238–264. Jelesen dolgozott: 5, jól: 10, elégségesen: 21, elégtelenül: 5.

Német nyelvi tétel: Kassa város hólolata. Fordítás magyarból németre. Jelesen dolgozott: 12, jól: 10, elégségesen: 16, elégtelenül: 3.

Görög nyelvi tétel: Xenophon: Anabasis IV. 8. (22–28). A jelentkezett egy tanuló jelesen dolgozott.

A szóbeli vizsgálatok június hó 9., 10., 12., 13. és 14. napján folytak le. Elnökök Bozsay Zoltán c. tanker. kir. főigazgató, kormányképviselő dr. Balogh Albin az esztergomi szentbenedekrendi Szt. István gimn. igazgatója volt. A szóbeli vizsgálatra becsátott tanulók száma: 41, görög kiegészítő érettségire: 1.

Kitüntetéssel érettek: Chiovini Károly. Összesen: 1.

Jelesen érettek: Angyal Lajos, Börönte István, Lázár Akos, Perger Béla, Rigó János, Takács Pál, Vörös István. Összesen: 7.

Jól érettek: Asztalos József, Balanyi László, Bende Ervin, Bende János, Csák Ivor, Czintula Ferenc, Farkas Róbert, Hegedűs Ferenc, Karácsonyi István, Kürtösi Endre, Leskowsky Zoltán, Szabó János, v. Szabó Mihály, Szentirmay György. Összesen: 14.

Érettek: v. Almási Béla, Báahidi Gyula, Buzás János, Fűzy Fábiana, Götz Imre, Horváth Ferenc, Jakabházy Attila, Major József, Mészáros Jenő, Molnár István, Prácer László, Tóth Géza, Vértesi Ervin, Zuna Edgár. Összesen: 14.

A magyar nyelvből 1, a történelemből 3, a latin nyelvből 1, összesen 5 tanulót javító érettségi vizsgálatra utasított a bizottság.

Görög érettségit tett 1 tanuló jeles eredménnyel.

A sikeres érettségi vizsgálatot tett tanulók pályaválasztása: papi: 2, szerzetestanári: 2, katonai: 2, repülőtiszt: 2, jogi: 6, orvosi: 3, műnőki: 2, elektromérnöki: 1, erdőmérnöki: 1, vegyészmérnöki: 2, tanári: 2, köztisztviselői: 1, közigazgatási: 3, vasúti: 3, közgazdasági: 1, ipari: 1, szövő-fonó ipari: 1, kereskedelmi: 1. Összesen: 36.

A VIII. OSZTÁLY

Felsősor: Molnár I., Csák I., Leskowsky Z., Tóth G., Majör J., Götz I.
Harmadik sor: Prácser L., Szelei M., Barakonyi B., Dombi J., Bánhidi Gy., v. Szabó M., Kürtösi E.,
Bende E., Győri E., Karácsonyi I., v. Almási B.
Második sor: Asztalos J., Vértesi E., Zuna E., Vörös I., Offenbecher Gy., Rigó J., Balanyi L., Buzás J.,
Szmarcs B., Takács P., Horváth F., Acsay V., Lázár Á.
Alsó sor: Bende E., Börönte I., Farkas R., Jakabházy A., Füzy F., Szentirmay Gy., **Dr. Nyers Lajos** osztályfőnök
Chiovini K., Czintula F., Angyal L., Mészáros I., Hegedús F., Perger B.

X. Statisztikai adatok.

O s z t á l y		I.	II. A)	II. B)	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Össze- sen
1. A tanulók száma	Beírt nyilvános tanulók *	58	34	34	66	65	46	38	39	43	423
	Beírt magántanulók	1	—	—	—	1	—	—	—	—	2
	Osztályozott nyilvános tanulók	53	34	33	60	64	42	37	37	43	403
	Osztályozott magántanulók	1	—	—	—	1	—	—	—	—	2
	Osztályoztatott összesen	54	34	33	60	65	42	37	37	43	405
2. A tanulók vallása	Róm. kat.	51	32	32	55	62	40	35	36	43	386
	Görög kat.	1	1	—	2	—	1	—	1	—	6
	Református	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
	Unitárius	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
	Izraelita	2	1	—	3	2	1	2	—	—	11
3. A tanulók korcsoportja	1928-ban született	28	1	—	—	—	—	—	—	—	29
	1927-ben	23	19	16	—	—	—	—	—	—	58
	1926-ban	3	8	16	23	—	—	—	—	—	50
	1925-ben	—	6	—	23	37	—	—	—	—	66
	1924-ben	—	—	1	11	24	24	—	—	—	60
	1923-ban	—	—	—	3	3	12	19	1	—	38
	1922-ben	—	—	—	—	1	5	11	20	—	37
	1921-ben	—	—	—	—	—	1	5	11	22	39
	1920-ban	—	—	—	—	—	—	2	5	13	20
	1919-ben	—	—	—	—	—	—	—	—	6	6
1918-ban	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	
4. Anyanyelv	Magyar anyanyelvű	54	34	33	60	65	42	37	37	42	404
	Német anyanyelvű	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
5. Nyelv- ismeret	Csak magyarul tudott	54	30	33	60	57	40	34	37	40	392
	Németül is tudott	—	4	—	—	8	1	3	—	3	22
	Románul is tudott	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
6. A tanulók szü- letemek foglalkozá- sa	Középbirtokos v. bérlő	1	1	1	4	3	2	1	1	1	15
	Kisbirtokos v. bérlő	8	—	3	2	5	5	2	3	3	31
	Kisbirtokos-napszámos	1	—	—	—	1	—	—	—	1	3
	Gazdasági tisztviselő	—	—	—	1	3	—	1	2	—	7
	Földművelési napszámos	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1

* Ezek közül *más* iskolából jött: a II. oszt.-ba 4, a III. oszt.-ba 3, a IV. oszt.-ba 4, az V. oszt.-ba 8, a VI. oszt.-ba 2, a VIII.-ba 4. A II–VIII. osztályba összesen: 25 tanuló.

O s z t á l y		I.	II. A)	II. B)	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Össze- sen-
6. A tanulók szüleinek foglalkozása	Kisiparos	5	3	4	12	10	4	4	2	8	52
	Ipari tisztviselő	1	1	1	—	—	1	1	2	1	8
	Egyéb ipari segédszemély	—	—	—	1	—	1	1	—	—	3
	Nagykereskedő	—	1	1	2	1	—	1	—	—	6
	Kiskereskedő	4	3	3	7	5	1	1	4	1	29
	Kereskedelmi tisztviselő	1	4	—	—	5	1	—	—	—	11
	Egyéb kereskedelmi segédszemély	—	—	2	—	—	—	—	1	1	4
	Közlekedési tisztviselő	—	8	1	2	1	2	—	1	4	14
	Egyéb közlekedési segédszemély	4	1	—	1	1	2	2	—	—	11
	Köztisztviselő	8	5	4	12	11	7	12	8	7	75
	Pap, tanár, tanító	4	4	2	2	8	3	2	3	7	35
	Másféle értelmiségi	5	1	3	2	3	3	3	1	1	22
	Közhivatali altiszt	1	1	2	2	—	1	—	—	—	8
	Katonatiszt (csendőrtiszt)	3	2	1	2	2	—	—	—	—	10
	Katona-altiszt (csendőrtiszt)	1	—	—	1	3	1	4	1	1	12
	Nyugdíjas köztisztviselő	1	4	—	1	—	—	2	7	2	17
	Egyéb nyugdíjas tisztviselő	—	—	1	3	—	—	—	—	—	5
Nyugdíjas altiszt	1	—	1	—	—	1	—	—	—	3	
Tökés, járadékos, bázatulajdonos	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	
Egyéb és ismeretlen foglalkozású	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	
Árvaházi tanulók	4	—	2	3	3	5	—	1	3	21	
7. A tanulók szüleinek lakóhelye	Az iskola székhelyén lakik	40	22	25	43	38	36	29	23	32	288
	Pest-Pilis-Solt-Kiskunvármegyében*	7	4	6	12	21	5	8	10	6	79
	Más vm.-ben, illetőleg th. városban	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Baranya vm.-ben	1	1	—	—	—	—	—	—	—	2
	Bars vm.-ben	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
	Bereg vm.-ben	—	—	—	1	—	—	—	1	—	2
	Békés vm.-ben	1	—	—	—	—	—	—	1	—	2
	Bihar vm.-ben	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
	Borsod vm.-ben	—	—	—	1	1	—	—	—	—	2
	Csongrád vm.-ben	—	2	—	—	1	1	—	—	—	4
	Fejér vm.-ben	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
	Heves vm.-ben	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
	Komárom vm.-ben	1	—	—	—	—	—	—	1	—	2
	Nógrád vm.-ben	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
	Somogy vm.-ben	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
	Sopron vm.-ben	—	—	—	—	1	—	—	—	1	2
	Szabolcs vm.-ben	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Jásznagy-Knn-Szolnok vm.-ben	—	3	—	1	—	—	—	1	—	5	
Tolna vm.-ben	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	
Budapest th. városban	1	2	—	—	2	—	—	—	3	9	
* Azon tanulók száma, akik a tanévben, ill. annak egy részében bejáróként látogatták az iskolát: Ágasegyháza: 1, Alpár: 1, Alsó-Székfő: 1, Ballószög: 1, Fülöpszállás: 1, Helvecia: 6, Hetényegyháza: 1, Izsák: 5, KGV-Átrakó: 1, Kerekegyháza: 12, Kiskunfélegyháza: 8, Klábertelep: 1, Koháry-szentlőrinc: 1, Lajosmizse: 12, Lakytelek: 3, Méntelek: 1, Nagykőrös: 1, Szikra: 2, Világoshely: 2.											
Összesen: 61											

		O s z t á l y										Össze- sen
		I.	II. A)	II. B)	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.		
9. Óramu- osztások	Igazolt	1616	557	957	1671	1919	1355	1634	1482	1358	12549	
	Igazolatlan	—	—	—	—	—	5	6	—	12	23	
9. A rendkívüli tárgyak tanulói	Német társalgási gyakorlatok	1	2	—	5	9	—	—	—	—	17	
	Rendkívüli rajz	—	—	—	—	1	8	2	4	8	23	
	Vivás	—	—	—	4	6	3	4	5	2	24	
	Fizikai gyakorlatok	—	—	—	—	—	—	—	19	25	44	
	Műének	4	4	6	7	5	3	5	10	11	55	
	Zene	8	4	1	9	18	11	11	13	13	88	
10- A tanulók előmenetele	a) Szám szerint											
	Kitűnőrendű	8	4	3	5	4	5	6	2	3	40	
	Jelesrendű	2	3	2	3	6	2	2	3	2	25	
	Jórendű	19	9	15	13	12	15	10	11	16	120	
	Elégségesrendű	19	16	9	30	35	15	16	17	20	176	
	1 tárgyból elégtelen	2	2	2	9	3	2	2	1	2	25	
	2-4 tárgyból elégtelen	4	—	2	—	5	3	2	3	—	19	
	b) %o szerint											
	Kitűnőrendű	14.8	11.7	9.0	8.3	6.2	11.9	16.2	5.5	6.9	9.8	
	Jelesrendű	3.7	8.8	6.1	5.0	9.2	4.8	5.4	8.1	4.7	6.2	
	Jórendű	35.2	26.5	45.5	21.7	18.5	35.7	27.1	29.7	37.2	29.6	
	Elégségesrendű	35.2	47.1	27.2	50.0	53.8	35.7	40.5	45.9	46.5	43.5	
	1 tárgyból elégtelen	3.7	5.9	6.1	15.0	4.6	4.8	5.4	2.7	4.7	6.2	
	2-4 tárgyból elégtelen	7.4	—	6.1	—	7.7	7.1	5.4	8.1	—	4.7	
11. Tandíjfizetés	Teljes tandíjat fizet (60 P)	52	29	29	54	51	39	31	32	35	352	
	45 P-t fizet	2	2	1	3	3	1	1	1	1	15	
	Féltandíjmentes (30 P)	2	3	3	7	8	2	5	4	6	40	
	15 P-t fizet	2	—	1	—	—	1	—	—	—	4	
	Egészmentes	—	—	—	2	—	3	1	2	1	12	
	Magántanuló	1	—	—	—	1	—	—	—	—	2	
12. Az iskola felszerelése és gyarapodása	G y a r a p o d á s											
			vétel				Á l l o m á n y					
			érték P		ajándék		érték P					
	Tanári könyvtár	41 mű	325,18	17 mű	11.70	4.465 mű, 8.037 kötet						
	Ifjúsági könyvtár	—	—	1 mű	2.—	1.885 mű						
	Műv. tört. gyűjtemény	—	—	1 mű	10.—	973 db						
	Tört. és földrajzi szertár	8 db	288.—	1 db	28.—	72 db						
	Természettudományi szertár	63 db	208.—	16 db	80.—	2.900 db						
	Fizikai szertár	4 db	230.—	7 db	50.—	4.185 db						
	Rajzszertár	25 db	33.15	—	—	1.716 db						
Énekszertár	—	—	—	—	410 db							
Zeneszertár	2 db	5.—	14 db	28.—	35 hangsz., 162 db kotta							
Tornaszertár	15 db	92.28	3 db	60.—	162 db							

13. Az osztályozott nyilvános és magántanulók magaviselete és előmenetele az egyes tárgyakban.

Tantárgyak	I.		II. A)		II. B)		III.		IV.		V.		VI.		VII.		VIII.								
	jeles	jó	jeles	jó	jeles	jó	jeles	jó	jeles	jó	jeles	jó	jeles	jó	jeles	jó	jeles	jó							
	elégseges	elégtelen	elégseges	elégtelen	elégseges	elégtelen	elégseges	elégtelen	elégseges	elégtelen	elégseges	elégtelen	elégseges	elégtelen	elégseges	elégtelen	elégseges	elégtelen							
Magaviselet	28	25	20	14	16	17	29	28	3	42	18	4	23	18	1	22	14	1	16	18	3	23	20		
Rendszeret	20	19	12	9	12	14	18	32	10	34	30	—	16	19	7	20	16	1	17	15	5	20	22		
Hittan	40	12	26	8	25	7	36	20	4	57	8	—	31	11	—	27	9	1	26	11	—	30	13		
Magyar nyelv	15	18	19	2	9	8	7	8	18	7	7	19	32	2	16	24	25	—	13	17	12	—	9	16	
Történelem	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Földrajz	21	26	7	13	11	10	12	15	6	17	4	23	1	24	18	18	—	—	21	18	26	—	20	12	
Latin nyelv	10	18	21	5	5	7	22	6	15	8	4	12	17	29	2	12	15	33	5	12	9	17	4	9	
Görög nyelv	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Német nyelv	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Francia nyelv	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Bölcsészet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Természetrész	19	25	10	17	13	4	12	16	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Természettan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Mennyiségtan	15	20	16	3	10	11	11	2	11	10	10	2	10	17	31	2	13	20	28	4	13	15	13	1	
Rajz	13	26	14	1	11	14	9	5	17	10	1	16	25	18	1	21	22	22	—	—	—	—	—	—	—
Testnevelés	42	11	1	29	1	2	24	7	1	32	22	4	2	53	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Egészségtan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Szépírási	20	25	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Gyorsírás	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Ének	42	6	6	23	6	5	20	6	6	1	28	28	4	33	32	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Középérték	2-4		2-3		2-3		2-6		2-6		2-1		2-4		2-5		2-4								

14. Az iskola benépesülésének visszatekintő kimutatása.

	a) Nyilvános tanulók									b) Magántanulók								Nyilv. és m.-tan. összesen			
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Össze- sen	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Össze- sen	Fü.	Le- ány	egy.
1920--21.	50	51	48	30	29	21	18	29	276	8	6	5	1	4	5	2	5	36	304	8	312
1921--22.	55	51	52	40	26	32	19	19	294	1	2	—	2	3	1	2	2	12	306	—	306
1922--23.	50	44	47	39	29	25	30	22	286	4	2	1	1	2	1	—	—	11	296	1	297
1923--24.	59	46	43	43	30	28	28	32	309	—	1	—	1	—	2	1	2	7	316	—	316
1924--25.	60	53	40	40	27	29	27	26	302	2	—	—	1	—	—	3	3	9	310	1	311
1925--26.	52	53	50	38	25	21	30	28	297	1	—	2	1	1	—	1	—	6	303	—	303
1926--27.	58	46	43	49	23	25	30	26	300	—	1	—	1	—	1	1	—	4	304	—	304
1927--28.	50	49	32	37	32	30	24	26	280	—	—	—	1	—	1	—	1	3	283	—	283
1928--29.	49	44	44	26	34	27	32	24	280	—	—	—	—	—	—	—	—	—	280	—	280
1929--30.	52	44	34	42	26	34	33	33	298	3	—	—	—	1	—	1	1	6	304	—	304
1930--31.	63	47	33	36	32	28	44	29	312	—	2	—	—	—	1	1	1	5	317	—	317
1931--32.	65	51	39	31	26	29	36	41	318	1	1	1	1	—	—	2	1	7	325	—	325
1932--33.	54	62	37	39	30	23	29	39	313	3	1	2	2	1	—	1	1	11	324	—	324
1933--34.	58	49	59	35	29	27	22	29	308	—	1	—	1	—	—	1	—	3	311	—	311
1934--35.	69	49	51	53	31	29	35	21	338	—	—	1	—	—	—	—	—	1	339	—	339
1935--36.	64	63	45	51	46	33	32	27	364	1	1	—	—	—	—	—	—	2	366	—	366
1936--37.	75	70	57	47	43	44	35	35	406	—	—	2	1	—	—	—	—	3	409	—	409
1937--38.	74	63	70	49	39	38	48	35	416	1	1	—	—	2	—	—	—	4	420	—	420
1938--39.	53	67	60	64	42	37	37	43	403	1	—	—	1	—	—	—	—	2	405	—	405

15. Az iskolaépületre vonatkozó kimutató. a) A tantermek száma: 10. Területe: 50·40 m²; 50·40 m²; 49·39 m²; 59·85 m²; 73·39 m²; 67·73 m²; 67·10 m²; 50·34 m²; 74·94 m²; 44·73 m².

b) Egyéb termek és helyiségek területe: görög terem 58·80 m², tanári szoba 30·87 m², tanári fogadószoba 31·84 m², várószoba 18·91 m², igazgatói várószoba 33·12 m², ig. fogadószoba 32·76 m², ig. iroda 29·28 m², emeleti tanári szoba 35·60 m², tanásterem 70·76 m², tanári könyvtár 36·30 és 43·61 m², ifj. könyvtár 68·53 és 24·15 m², Segélyző-Egyleti helyiség 29·28 m², természetrajzi szertár 93·24 m², fizikai szertár 72·45 m², történelem és földr. szertár 46·36 m², énekszertár 42·54 m², zeneszertár 43·31 m², rajzterem 155·61 m², tornaterem 220·00 m², öltöző 45·98 m², tornaszertár 44·88 m², diszterem 255·66 m², disztermi karzat s erkélyek 235·00 m², iskolaszolga lakása 78·82 m², gépész lakása 76·82 m², portákszoba 24·23 m².

c) Az iskolai udvar területe 877 m². Összes beépített terület 2573 m².

d) Az iskola épülete részben vagy bizonyos időben egyéb intézmény céljaira nincs átengedve.

16. Földrengési Obszervatórium. 10 évvel ezelőtt, 1929 nyarán kezdte meg működését a Kecskeméti Földrengési Obszervatórium. E tudományos intézet feladata a magyar, különösen pedig a Nagy-Alföld rengéseinek és földtani szerkezetének közvetlen tanulmányozása. Működésének kezdetén csupán egy Quervain-féle, 40-szeres nagyítású ingával rendelkezett, s ideiglenesen a Városi Múzeum pincéjében gyert elhelyezést. Az új gimnáziumi épület elkészültével, 1934 tavaszán, költözött át a gimnázium alagsorában külön e célra épített helyiségekbe. Ekkor kapta meg az intézet a második ingát. Ma már a szerény kezdetből Középeurópa legmodernebbül felszerelt obszervatóriuma fejlődött ki. Jelenleg az intézet fő műszere egy 100-szoros nagyítású, 80 kg-os Wiechert-féle inga, mely az egész világ földrengéseit pontosan jelzi. Ez az épülettől különálló betonoszlopon foglal helyet s kettősfalú üvegszekrény védi a hő- és nedvesség-ingadozásoktól. A másik műszer, az eredeti Quervain-inga, a folyó iskolaévben teljesen kijavítva és korszerűen átépítve, főleg a helyi és magyarországi földmozgások észlelésére szolgál. Mindkét készülék most már pneumatikus lengéscsillapítókkal van felszerelve s az időt villanykapesolással jelzi. A pontos időt egy hordozható Dent-chronométer és egy hatalmas, külön az Obszervatórium céljára készített fali ingaóra mutatja. Pontosságuk századmásodpercenyi, de ezredmásodpercre is fokozható. Az órák járását a nagy külföldi csillagvizsgálók nemzetközi rádió-időjelei után állítják be; ezek vételére világvevő rádió szolgál. Az intézet azonkívül jól berendezett irodával és szép könyvtárral is rendelkezik.

Az obszervatórium készülékei mindig pontosan jelezték nemcsak az

erősebb, hanem a kisebb és távoli rengéseket is. Tíz év alatt mintegy 60 nagyobb földrengést észleltek. A helyi földmozgások közül első volt az 1929. nov. 4-i, Fülöpjakabszállás központtal, legnagyobb pedig az 1937. ápr. 28-i (reggel 6 óra 32 perces kezdettel), amely azonban szerencsére nem okozott kárt.

Az intézet összeköttetésben áll a nemzetközi földrengésjelző szolgálattal. A nyert észleléseket s a műszerek adatainak tudományos feldolgozását a »Rapport microseismique de l'observatoire« évfolyamai tartalmazzák. Vezetője: Dr. Farkas Dénes tanár.

XII. Tájékoztató az 1939–40. évre.

A tanulók felvétele jún. 26., 27. napjain történik: utólagos beírás szept. 5-én. Az I. osztályba iratkozóknek, általában a más intézetből jövő tanulóknak el kell hozniuk eddigi összes bizonyítványukat, születési anyakönyvi kivonatukat, továbbá újraoltási bizonyítványukat.

A magánvizsgálat, különbözeti és pótvizsgálat írásbeli része szept. 1. és 2-án 8 órakor, a szóbeli vizsgálat szept. 3-én 8 órakor kezdődik.

Szept. 4-én 8 órakor *javítóvizsgálat*. A vizsgálat előtt a Tanulmányi Értesítőt be kell nyújtani. Az egy kötelező tárgyból elégtelen tanulók igazgatói engedéllyel tehetnek javítóvizsgálatot: ezért folyamodniuk nem kell. *A két kötelező tárgyból* elégtelen érdemjegyet kapott tanulók nem folyamodhatnak javítóvizsgálati engedélyért.

Intézetünk V. osztályába lépő tanulók beszéljék meg szüleikkel, hogy a görög vagy francia nyelvet tanulják-e. A szülők erre vonatkozóan a beírásnál nyilatkoznak.

Szállást adni és fogadni csak az igazgatóság hozzájárulásával lehet.

Azok a tanulók, akik a Diáksegélyző-Egyesülettől könyveket óhajtanak, kérvényüket aug. 20-ig nyújtják be a Diáksegélyző vezető tanárához. A folyamodványban jelölik meg az osztályukat és azt is, hogy milyen könyveket kérnek.

A róm. kat. tanulók bizonyítványt hoznak arról, hogy vallási köteleseégeiket a nyári szünetben is teljesítették. Azok a növendékeink, akik a nagyszünetet Kecskeméten töltik, vásár- és ünnepnap, *aug. 27-én: Kalazanci Szent József napján is* templomunkban hallgatnak szentmisét.

Szept. 8-án fél 9-kor Veni Sancte, az iskolai év megnyitása.

Az igazgató a szünetben *kedden és pénteken 11—12-ig* fogad.

Iskolánk fegyelmi szabályai a nagyszünetben is kötelezők.

IGAZGATÓ.

T A R T A L O M

	Lap
A nagy őrségváltás. <i>Dr. Tihanyi Tibor</i>	3
Boros Antal. <i>Dr. Nyers Lajos</i>	5
Dr. Pozsgay Rezső. <i>Dr. Nyers Lajos</i>	7
Iskolánk története	10
I. Az iskola története a lefolyt 1938–39. tanévben	16
II. A tanári testület névjegyzéke és iskolai munkaköre	23
III. A tanári testület hitéleti, tudományos, irodalmi és társadalmi munkássága	26
IV. Különféle jelentések	28
V. A könyv- és szertárak gyarapodása és állapota	42
VI. Az ifjúsági egyesületek működése	44
VII. Rendkívüli tárgyak tanítása	65
VIII. A tanulók névjegyzéke és érdemsorozata	73
IX. Érettségi vizsgálat	88
X. Statisztikai adatok	89
XI. Tankönyvek az 1939–40. iskolai évre	96
XII. Tájékoztató az 1939–40. évre	98

